DEMOKRAT TÜRKİYE

GELECEK GÜZEL GÜNLERE MERHABA

SAYI 18
HAZİRAN
83

3 DM
3.75 HFL
3 SFR
24 ÖS

Gültig von 15 Juni
bis 15 Juli

G 2008 E POSTVERTRIEBSTÜCK GEBÜHR BEZAHLT

Ortadoğu'da yeni bir İsrail mi ?

Cunta yönetiminin Irak operasyonu, Türkiye'nin Ortadoğu'daki jandarmalık görevinin ilk provasıdır.

Operasyonu bir hafta önceden haber alan peşmergeler gerekli önlemleri alabildiler. Ama bu operasyon T.C Devletinin Kürt halkına ve Devrimcilere karşı imha hareketine girişebileceğinin bir göstergesidir.

Çatışmaların çok sert geçtiğine tarafların çok kayıp verdiği, Diyarbakır, Antep ve Adana hastahanelerinde çok sayıda yaralı olduğu bildiriliyor.

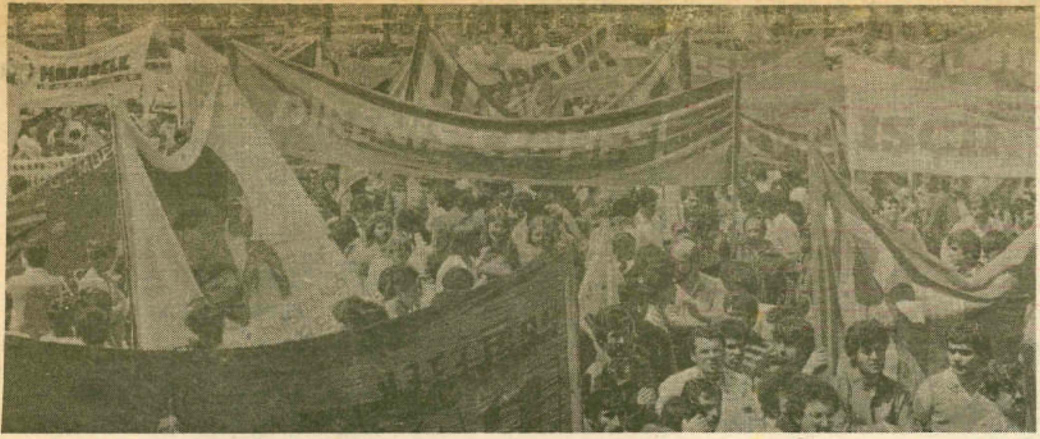
7.SAYFADA

Parti kurucularından sonra milletvekili adayları da veto edilecek

YASAK ÜSTÜNE YASAK GELİYOR

- Cuntanın dayattığı adaylara oy vermeyenler cezalandırılacak.
- İlk okul mezunu olmayanlar, kamu hizmetinden yasaklılar, siyasi ve ideolojik amaçlı suç işleyenler, Sıkıyönetim Komutanlıkları tarafından görevlerine son verilenler milletvekili seçilemiyecekler ve kamu kuruluşlarında görev alamayacaklar.
- 12 Eylül'den önce siyasal faaliyete katılan her görüş ve kesimden insanlar siyaset yapamıyacak.
- Siyaset yasağı kapsamına girenlerin sayısı yarım milyonun üstünde
- Siyaset, emekli generallere, büyük bürokratlara ve patronlara serbest.

4. SAYFADA

ÇEŞİTLİ GÖSTERİ VE YÜRÜYÜŞLERLE İDAM, İŞKENCE VE BASKILAR PROTESTO EDİLDİ

Türkiye'deki politik tutuklularla dayanışma hareketleri Avrupa ülkelerinde çeşitli gösteriler düzenlediler. Bu gösteri ve mitinglerde Türkiye'deki idamlar ve işkenceler protesto edildi. Askeri yönetimin demokrasi aldatmacası teşhir edildi. Ayrıca Bonn'da bir gurup Türkiyeli **"Yeşil"** *milletvekilleriyle birlikte parlamento önünde Türkiye'ye yapılan yardımları protesto eden bir gösteri yaptılar. Köln'de de bir grup Alman Türkiye'deki idamları protesto eden bir gösteri yaptılar. Bu arada Fransa'daki* **"Türkiye'deki Demokrasiyi ve İnsan Haklarını Savunma Komitesi"** *idamlara karşı bir kampanya başlattı.*

BTP'nin kapatılması ve Demirel-Cunta çatışması

12 Eylül darbesinden sonra Cunta ile eski burjuva sivil siyasal güçler arasındaki çelişkiler, cuntanın devleti ve yeni siyasal hayatı biçimlemek doğrultusunda attığı önemli adımlarda, genellikle kapalı ve tek yanlı bir ifade bulmuştur. Siyasal partiler yasanın belirlenmesinden bugüne değin geçen süre içinde bu çelişkiler daha da belirginleşmiştir ve böylece yandaşlar tavırlarını daha açık bir biçimde ortaya koyabilmektedirler Bu bağlamda bir yandan partiler kurulurken öte yandan da kurulan partilerle cunta arasındaki ilişkilerin önümüzdeki uzun bir dönem içinde nasıl biçimleneceğinin ipuçları belirmiştir. Yani egemen sınıfların politik güçleri arasındaki çatışmaların ne düzeyde olduğu ve hangi eksende gelişeceği açığa çıkmıştır. Ama açıktır ki burjuva siyasal güçler arasındaki çelişkiler ve hesaplaşmalar, bugün burjuvazi adına düzenleyici bir rol oynayan ve silahlarıyla birlikte bu çatışmanın içinde bir taraf olan cuntanın belirlediği bir. platformda olmaktadır.

Eski ya da yeni tüm burjuva sivil siyasal güçler ve onların partilerinden her biri gönüllü ya da gönülsüz cuntanın yerleştirdiği sistemin ve onun hukuki kılıfı olan anayasanın çizdiği platformu kabul etmektedirler.

Cunta yanlısı burjuva ideologların demokrasi, itidal ve istikrar vaazları ile cuntanın tehditlerinin ortalığı kapladığı bu sürede en önemli iki olgu, şüphesiz ki BTP'nin kapatılması ile SODEP'in kuruluşu ve açığa çıkan işlevidir. BTP'nin kapatılması cunta ile eski burjuva sivil siyasal güçler arasındaki çelişkilerin ciddi boyutlarda olduğunun göstergesi olurken aynı zamanda cuntaya karşı en etkin muhalefette bulunan eski burjuvazinin siyasal gücü durumundaki Demirel ve ekibi ile cunta arasında **bir yönetim anlayışı** *farklılığını da açığa çıkarmıştır.*

Siyasal düzeyin biçimlenmesi ve kitlelerin yönetilmesi anlayışında Demirel, sivil toplumu ve onun kurumlarını (partiler, parlamento, sivil hükümet), resmi toplumun (Devletin) önüne işlev olarak geçirmektedir. Bu noktada Cunta ile Demirel arasında köklü bir yönetim felsefesi farklılığı ve siyasal program ayrılığı bulunmaktadır.

Devamı 2. sayfada

İÇ SAYFALARDA

Yabancı düşmanlığını protesto toplantısı başarılı geçti

18.SAYFADA

TÖB-DER Genel Saymanı Abdullah Gülbudak cezaevinde öldürüldü

10.SAYFADA

NATO ülkelerine nükleer füzeler yerleştiriliyor

18.SAYFADA

Baş tarafı 1. sayfada

Açıktır ki, Cunta ile Demirel arasında, çıkarlarını savundukları sınıfsal temel itibariyle hiç bir fark olmadığı gibi, halka karşı kullanılacak siyasal baskı aygıtları ve yasaları itibariyle birliktelikleri sözkonusudur. Toplumsal muhalefete karşı 12 Eylül darbesinden sonra oluşturulan merkezi otoriter devlet, güçlü yürütme erki ve bunların hukuki kılıfı olan anayasa, darbeden önceki AP hükümetince gündeme getirilmişti. Ama Demirel tüm bu yasal biçimlerin ve idari mekanizmaların son tahlilde **"toplumsal onay"** *ın belirlediği ve iktidar gücü verdiği sivil siyasal kadrolarca, yani burjuva partilerince, sivil hükümetlerce yürütülmesini istemektedir. O, hiç olmasa dört yılda bir halkın gerçekten siyasete katılmasını istemekte ve bu açıdan partilerin, Cuntanın istediğinden çok daha fazla bir işleve sahip olmasını, yürütme erkinin ise kesinlikle milli iradenin (toplumsal onay) belirlediği sivil politikalarca kullanılmasını amaçlamaktadır. Demirel'in* **"demokrasi"** *anlayışında, sınırlı bir burjuva parlamentarizmi içinde de olsa* **toplumsal onay***ın belirleyici bir fonksiyonu vardır.*

Cunta ise kesinlikle toplumun siyasallaşmasını istememekte, toplumun dört yılda bir bile olsa etkili biçimde siyasete katılmasından korkmaktadır. Bu nedenle de oluşturduğu yeni siyasal düzende, partilerin ve komediye dönüşecek seçimlerden doğacak sivil hükümetlerin bile fonksiyonlarını göstermelik bir hale sokmaktadır. İktidar erkinde partilerin ve sivil hükümetlerin **belirleyici** *etkilerinin olmasını istememektedir. Bu amaçla kendi felsefesine uygun partilerin ve sivil hükümetlerin olduğu bir parlamenter sistem ile görünümünü kurtarmak, ama yürütme erkinde ise gerçek iktidarın hiç bir toplumsal onay sürecine katılmayan devlet kadroları ve kurumları tarafından, özellikle ordu tarafından kullanılmasını istemektedir. Kısaca Cunta gerçek iktidarın* **"milli iradeye"** *rağmen gerçekleşmesini istemektedir.*

İşte BTP'nin kapatılması olayının gerçek nedeni, tüm görüntülerin ve bu partinin AP'nin devamcısı bir parti olması gibi sözde açıklamaların ötesinde Cunta ile Demirel arasındaki, kitlelerin yönetilmesi felsefesi farklılığında yatmaktadır. Ama bu nedeni daha da güçlendiren bir başka gerçek ise, BTP'nin, Cuntanın tezgahladığı ve Evren'in tüm tehditlerine rağmen ciddi bir varlık gösteremeyen MDP'den çok daha fazla sağ kitlelerin ilgisini ve desteğini toplamasıdır. Bu ise kitlelerin, 1945'lerden bu yana sınırlı bir burjuva parlamentarizmi içinde de olsa elde ettikleri bazı demokratik alışkanlıkları ve siyasal ideolojik kimliklerini üç yıldır silahların eşliğinde sürdürülen demokrasi dışı bir toplumsal yapı ve ideolojik kimlik değişikliği çabasına rağmen unutamadıklarını göstermektedir.

BTP'nin kapatılması ile görülmektedir ki, **"Cunta toplumdaki siyasal ve ideolojik etkinliğini kaybetmektedir".** *Böylece şimdiye kadar* **"Millet bizi istiyor"** *demagojisinde odaklaşan bir toplumsal onayla sürdürdüğü iktidarını daha bir çıplak terör ve şiddetle yürüteceği görülmektedir.*

SODEP'İN İŞLEVİ NE OLACAKTIR

Demirel ve ekibi, faşist Cuntanın belirlediği sistem içinde de olsa ve burjuvazimizin siyasal muhalefet geleneklerini aşmasa da ciddi bir muhalefet odağı haline gelirken, CHP'nin belli bir çevresi de burjuva siyasal çerçeve içinde **"sol"** *bir programla Cuntanın oluşturduğu siyasal düzene ve* **"demokrasiye"** *soldan meşruiyet kazandırmanın ilginç adımlarını atmaktadır. Son durumuyla SODEP, 1973-74 CHP'sini değil ama 1945 CHP'sini andırmaktadır. Sağcı Demirel ve ekibi Cunta ile en çelişkili burjuva fraksiyonu olurken,* **"solcu"** *SODEP, Cuntanın çizdiği çerçeveye hiç bir biçimde itiraz etmemek ve tersine itiraz edilmesini de doğru bulmamak suretiyle, faşist Cuntanın Türkiye toplumuna ve batı kamuoyuna meşru demokratik bir yönetim olarak sunulmasına hizmet etmektedir.*

Bu durum pek de anlaşılmaz değildir. Bu burjuva fraksiyonlar, kendi siyasal-ideolojik kimliklerine denk düşmeyen tavır alışlarıyla esasen Türkiye siyasal arenasının ve onun güçlerinin özgüllüğünü ifade etmektedir.

Bu iki burjuva fraksiyonun tarihsel köklerine göz attığımızda Demirel ve ekibinin devleti kurmuş bir CHP'ne karşı mücadelesinin **"milli irade"** *motifi altında yer yer devletle çelişerek sürdüren bir siyasal çizginin, bir felsefenin, bir geleneğin devamcısı olduğu görülürken SODEP'in ise devlet düşüncesinin herşeyin üstünde tutulduğu, milli iradeye rağmen iktidarı sürdüren bir elitçilik felsefesine sahip bir siyasal çizginin devamcısı olduğu görülür. Bu açıdan, Demirel ve ekibine göre* **"sol"** *bir programa sahip olan SODEP'in böylesi siyasal dönemeçlerde Demirel ve ekibinden daha gerici bir işlev gördüğü anlaşılır olmaktadır.*

NELER OLABİLİR

Partilerin kurulmasıyla birlikte Cunta ile eski burjuva sivil siyasal güçler arasında açığa çıkan bu çelişkilerin önümüzdeki dönem itibariyle muhtemel sonuçları neler olabilir?

Açıktır ki bizim burjuvazimizin ve onun politik ekiplerinin gerek Demirel'de ifadesini bulan DP-AP çizgisinin, gerekse de Ecevit'de ifadesini bulan CHP'nin belli bir çizgisinin hiç bir biçimde devlete rağmen muhalefet yapma geleneği söz konusu değildir. Bu ekiplerin burjuva anlamda demokrasi bilinçleri devletin sınırlarında durmaktadır. Bu nedenle şu an en radikal gibi görünen Demirel ve ekibi bile ya Cuntayla uzlaşmanın yollarını aramakta, -ki Cunta uzlaşmak niyetinde değildir. - ya da 1987'ye kadar 5 yıllık bir bekleyişi kendilerine taktik bir tavır olarak çizmek durumundadır. Bunun ötesinde Cunta kendi çizgisinde kararlıdır ve zaten başka şansı da yoktur. Politika ve politik mücadele son tahlilde maddi güçler dengesidir. Cunta sahip olduğu güçler sayesinde önümüzdeki dönemin siyasal platformunu belirleyecektir. Bu noktada eski burjuva siyasal güçlerin yapabilecekleri etkili bir çıkış olasılığı zayıftır.

GELİŞMELERİN SOL AÇISINDAN ANLAMI

Faşist, gerici, sağ ve reformist güçler arasında*ki bu çelişkilerin sol güçler açısından ne anlam taşıdığı, üzerinde önemle durulması gereken bir konudur.*

Açıktır ki bu çelişkiler, burjuva siyasal fraksiyonlarının **"burjuva demokrasisi"** *karşısındaki pozisyonlarını ifade etmektedir. Burjuva demokrasisi çerçevesinde bu çelişkiler önemlidir ve ciddiye alınmalıdır.*

Ama yine açıktır ki, sol güçler, siyasal çizgilerini burjuva demokrasisine değil, **halk demokrasisi** *eksenine oturtmalıdırlar. O zaman görülür ki, burjuva farksiyonlar arasındaki köklü gibi görülen bu çelişkiler halk demokrasisi alternatifi karşısında ayrım çizgilerini yitirmektedirler. Çünkü onlar sadece kitlelerin nasıl yönetileceği konusunda ayrılmaktadırlar, ama kitlelerin yönetilmesi noktasında birleşmektedirler. Sol güçlerin alternatifi ise kitlelerin kendi kendilerini yönetmesi olmalıdır. Bu noktada sol güçler, burjuva fraksiyonlarının* **"demokrasi"** *leriyle halk demokrasisi arasındaki kalın çizgiyi çizebilmeli, temel ayrım noktalarını öne çıkarabilmeli ve kitlelere bunları sunabilmelidir.*

Ancak böylesi bir programda odaklaşan bir anti-faşist çizgi burjuva siyasal güçler arasındaki çelişki ve ayrımlardan yararlanabilir.

Türkiye'de NE VAR NE YOK

OLAĞANÜSTÜ HAL YASA TASARISI ÖNCELİKLE ELE ALINIYOR

Toplantı ve gösteri yürüyüşleri yasa tasarısı üzerindeki çalışmalarını tamamlamak üzere olan **"İçişleri, Dışişleri ve Milli Savunma Komisyonu"** Olağanüstü Hal Yasa Tasarısı üzerindeki çalışmalarını da hızlandırdı.

Yeni yasa tasarısı valilere geniş yetkiler veriyor. Yasa valilere "Temel hak ve özgürlüklere çeşitli sınırlama yetkisi verdiği gibi ayrıca yurttaşlar için para, mal ve çalışma gibi" zorla yaptırımlar getiriyor. Olağanüstü hal **"Doğal Afetler, Tehlikeli salgın hastalıklar, yaygın terör hareketleri ve ağır ekonomik bunalım durumlarında"** ilan edilebilecek.

ÜÇ İDAM DAHA İNFAZ EDİLDİ

Haklarında verilen idam cezası Milli Güvenlik Konseyince onaylanan ikisi sağ görüşlü üç kişi daha idam edildi. Son idamlarla birlikte, askeri mahkemelerce haklarında idam kararı verilen 126 sanıktan 23'ünün infazı yerine getirildi. 12 Eylül'den bugüne kadar infaz edilen idam kararı ise 48'e yükseldi.

İdam edilen sağ görüşlü iki sanık Halil Esendağ ve Selçuk Duracık, arkadaşları ile Turgutlu'da bir fırını basıp 4 işçiyi öldürmüşlerdi. Sağ görüşlü sanıkların infazı 5 Haziran günü Buca Cezaevinde yerine getirildi. 1978 yılında bir kişiyi öldüren, 3 kişiyi yaralayan adi suçlu Abdülaziz Kılıc'ın infazı 26 Mayıs'ta Edirne cezaevinde yerine getirildi.

Haklarında idam kararı verilen diğer sanıkların dosyaları çeşitli aşamalarda görüşülüyor.

F. ALMANYA EKONOMİ BAKANI TÜRKİYE'DE

F.Alman Ekonomi Bakanı Lambsdorff, geçtiğimiz ay içinde Türkiye'ye geldi. İstanbul ve Ankara'da yaptığı görüşmelerden çok olumlu izlenimlerle ayrıldığını belirten konuk Bakan, Türk ekonomisinin durumunu da bol bol övdü.

Lambsdorf İstanbul'da iş adamlarıyla, Ankara'da ise Devlet Bakanı Sermet Refik Pasin başkanlığında bir Türk heyetiyle ve Başbakan Bülent Ulusu ile ayrı ayrı görüştü. Görüşmelerde "F.Almanya'daki Türk işçilerinin durumu ve kesin dönüş yapan Türk işçilerinin Türkiye'de yapılacak Alman yatırımlarında öncelikle çalıştırılmaları" üzerinde duruldu. Bazı çevreler özellikle Türkiye'de yapılması planlanan Atatürk barajı ihalesinin görüşmelerde ağırlıklı yer aldığını belirtiyorlar.

Türkiye'nin demokrasi yolunda ilerlemesini memnunlukla karşıladığını belirten Lambsdorff ayrılırken **"Türk işçilerini ne geri göndermek istiyoruz, ne de gönderebiliriz"** derken, son günlerde **"Türklerin geri gönderilmesi"** konusu yeniden alevlendi, geri dönüş pirimleri konusunda görüşmeler yine başladı.

ELEKTİRİK KISITLAMASI 1 TEMMUZ'DA BAŞLIYOR

Yaz aylarının gelmesi ile birlikte, elektrik kısıtlaması programı tekrar gündeme geldi. Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Turgut, otomotiv yan sanayi sergisinde yaptığı bir konuşmada elektrik kısıtlamasının 1 Temmuz'da başlatılacağını açıkladı. Şu anda kısıntı programı çalışmaları sürdürülüyor.

Öte yandan, elektrik kısıtlamalarına karşı çıkan ve **"yurtdışından daha fazla elektrik ithal edilerek"** açığın kapatılmasını isteyen iş çevrelerinin bu istekleri Türkiye Elektrik Kurumu'nca reddedildi. Kurum teknik olanaklarının buna elvermediğini bildirdi. Bu arada Bulgaristan ile Türkiye arasındaki enerji nakil hattının kapasitesinin arttırılmasının kararlaştırıldığı açıklandı. Bu karara göre daha önce 220 Kilowat saat olan kapasite 1983-84 yıllarından sonra 400 Kilowatsaat'a çıkartılacak.

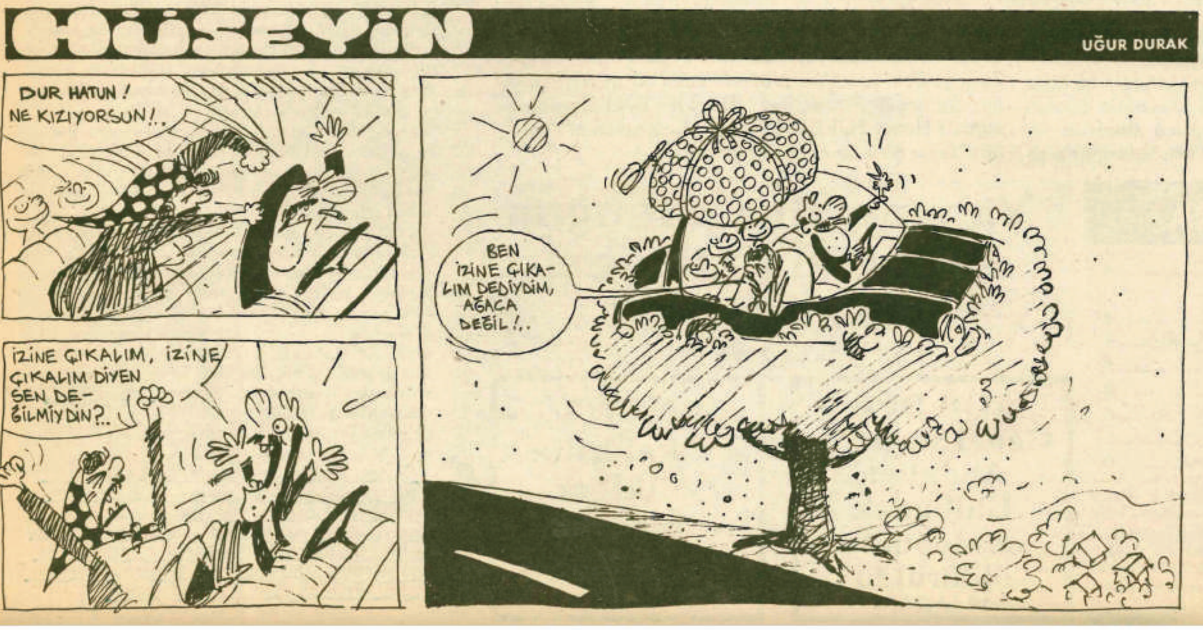
DENETİMDEN GEÇMEYEN FİLMLER YURT DIŞINA GÖNDERİLMEYECEK

Yeni hazırlanan Türk Sinema Kanunu bir dizi yeni kısıtlamalar getiriyor. Tasarı her türlü yerli ve yabancı filmin denetimden geçeceğini, film yapılmadan senaryo ve özetinin denetleneceğini hükme bağlıyor. Filmlerin senaryolarının denetimden geçmesi sonradan, filmin bütünü hakkında verilecek kararı bağlamayacak. Denetimden geçmeyen hiç bir yerli film yurt dışında, hiç bir yerli ve yabancı film de yurt içinde gösterilemeyecek.

Yasa tasarısının gerekçe bölümünde de, sinema alanında suç niteliğindeki fiillere karşı yeterli cezai yaptırımların bulunmaması büyük bir eksiklik olarak niteleniyor.

ÜNİVERSİTELERDE YENİ İSTİFALAR VAR

Üniversitelerde görevden alınmalar ve istifalar devam ediyor. Geçtiğimiz ay içinde İstanbul üniversitesi Tıp Fakültesi öğretim üyesi Prof.Dr.Üstün Korugan ile İ.Ü.İktisat Fakültesi öğretim üyelerinden Prof.Dr.İdris Küçükömer ve Prof.Dr.Sencer Divitçioğlu'nun görevlerine son verildi.

IMPRESSUM

Herausgeber/Sahibi : ADA Verlags- und Handels GmbH.

Redaktionsanschrift/Yazışma adresi : Postfach 25 04 63. 5000 Köln 1

Verantowortlicher Redakteur/ Sorumlu Müdür: Ayşe Danıs. Bonner Str. 24, 5000 Köln 1. Tel: (0221) 21 90 64
Druck/Baskı:
Kon-Stahl-Stiftung KG. 5309 Meckenheim.
Erscheint monatlich/Aylık Dergi

ÖDEMELER İÇİN

ADA Verlags-und Handels GmbH
Postscheckamt Köln
Konto Nr. 321 568 -508
BLZ 370 100 50
Deutsche Bank Köln
Konto Nr. 330 25 51
BLZ 370 700 60

SİYASET YASAKLAMALARLA SÜRÜYOR

16 Mayıs'ta parti kurma yasağının kaldırılmasıyla birlikte siyasi faaliyette bir canlılık başladı. Ardı ardına partiler kuruldu. **Milliyetçi Demokrasi Partisi** ve **Halkçı Parti** ilk kurulan partiler oldu. Bunu Özal'ın **Anavatan Partisi** ve Cindoruk'un **Büyük Türkiye Partisi** izledi. Bu arada Erdal İnönü'nün tekrar ortaya çıkması büyük sürpriz yarattı. Bir anda sosyal demokrat saflarda bir toplanma meydana geldi. Ve **Sosyal Demokrasi Partisi** kuruldu. Sağ kanatta BTP'sine eski siyasetçilerden büyük katılımlar olurken, MDP'ye de Danışma Meclisinden katılmalar oldu.

Bu arada yeni bir yasaklama kararı önce bir panik ve onu izleyen bir sessizlik dönemi yarattı. Ama bu durum pek uzun sürmedi. Hemen herkes yeni duruma ayak uydurdu. Böylece herşey yine cuntanın istediği doğrultuya girdi.

BTP'nin kapatılmasından sonra sağda yeni bir parti oluşturma çalışmaları başladı. Bu kez MDP'yi içine alacak **"sağdaki boşluk"** u dolduracak bir birlik partisi oluşturulma olanakları araştırılmaya başlandı. Kulisler böyle bir çabaya **yukarısı**'nın ne diyeceğine yöneldi. Ama görünen o ki **yukarısı** şu anda bu işi MDP bünyesinde çözmeye çalışıyor. Ama MDP'de illerde partiyi örgütleyecek kişiler bulmakta zorluk çekiyor.

Bu arada başka yeni parti kurma girişimleri de sürdü. Genel Başkanlığını Baha Vefa Karatay'ın yaptığı **Yüce Görev Partisi**'nin kuruluşu tamamlandı. **Yeni Düzen Partisi ise emekli hava subayı Vahap Esendağ**'ın önderliğinde kuruluş çalışmalarını sürdürüyor. Sağ eğilimli olacağı bildirilen **Hürriyetçi Demokrasi Parti**'nin kuruluş çalışmaları özellikle İzmir ve Ege'de yürütülüyor. Bu girişimin başında adı **Yahya Demirel** ile **"mobilya yolsuzluğuna"** karışan iş adamı **Atıl Akan** ile eski **Tariş Genel Müdürü Orhan Daut bulunuyor. Son olarak eski Demokratik Parti milletvekili Cevat Önder liberal bir parti kuracağını açıkladı. Bu arada Hilmi Fırat, Mehmet Yorgancıoğlu ve Ünal Yaltırık** Ulusu'nun da desteğini alarak sağda bir birlik partisi oluşturma çabaları içine girdiler. Ama bu çalışmalar, Ulusu'nun **"yeni kurulacak bir partinin başında yer alacağina"** dair haberleri yalanlaması üzerine durduruldu.

Bütün bunlar olurken MDP'ne kabineden 8 bakanın katılacağı haberleri basında yer aldı. MDP Genel Başkanı Sunalp da yeni parti girişimleriyle ilgili görüşünü **"sağda boşluk yok"** cümlesiyle özetlerken yeni parti kurma girişimlerinde bulunan kişileri MDP içine alma çabasına da girdi.

Önümüzdeki günlerde Seçim Yasasının açıklanmasıyla birlikte tozlu havanın dağilması bekleniyor.

KAFAOĞLU IMF'YE SÖZ VERDİ: "BANKACILIK SİSTEMİ YENİDEN DÜZENLENECEK"

"Bankalar Yasa Tasarısı" nın rafa kaldırıldığı söylentilerini Maliye Bakanı dolaylı yollardan yalanladı. Kafaoğlu'nun IMF Başkanı De Larosire'ye yazdığı mektup basına sızdırıldı. Mektupta IMF'ye **"Bankacılık sisteminin yeniden düzenleneceği"** sözü veriliyor.

Türkiye ile IMF arasında 17 Haziran günü yürürlüğe girmesi beklenen yeni stand-by anlaşmasına ilişkin çalışmalar sürerken Maliye Bakanı Kafaoğlu bu kuruluşun başkanına bir mektup yazdı. Mektupta Türk Hükümetinin, IMF ile varılan anlaşmalar uyarınca sürdütdüğü ekonomik politikalara aynen ve bundan sonra da devam edeceğini söyledi.

Mektupta muhtemel gelişmeler şöyle sıralanıyor:

"Bugüne kadar uygulanan kısıtlı para ve maliye politikaları aynen sürdürülecektir. Ama dış ödemeler dengesindeki açıkta 1982 yılında görülen azalmanın bu yıl içinde de devam etmesi pek mümkün görülmemektedir. Öte yandan KİT'lere yapılan bütçe transferleri kısıtlı tutulacaktır. KİT'lerin aşırı yatırım yapması da engellenecektir."

"Hükümet Türk lirasının yabancı paralar karşısındaki değerinin günlük olarak belirlenmesi sistemini sürdürecektir. Eğer kur oranı yeterli bir biçimde ayarlanamayacak olursa, hükümetimiz bu konuyu İMF ile görüşerek bir sonuca ulaştıracaktır."

GÜMRÜK VERGİ SINIRI 1500 MARKA YÜKSELTİLDİ

Yurtdışındaki yolcu beraberinde getirilen eşyadan alınan gümrük vergi sınırları 700 Marktan 1500 marka çıkarıldı. Posta yoluyla yurda gönderilecek eşya için uygulanan gümrük vergisi sınırı da 100 marktan 200 marka yükseltildi.

Yeni kararnameye göre, yurt dışında çalışan işçilerimiz ve serbest meslek sahipleri, kişisel eşyalarının yanı sıra ticari olmamak koşuluyla gümrük vergisi 1500 markı geçmeyen eşyaları Türkiye'ye sokabilecekler.

SIKIYÖNETİM KOMUTANLIĞININ YETKİLERİ ARTTIRILDI

MGK'nin onayıyla 4 Haziran Pazar günü Resmi Gazetede yayınlanan bir yasayla Sıkıyönetim Komutanlarının yetkileri artırıldı. Yasaya göre, **"şüpheli veya devlet güvenliğini tehlikeye düşürücü faaliyette"** bulundukları anlaşılan kişiler **"beş yıl süreyle"** komutanlığın istediği yerlerde zorunlu ikamete tabi tutulabilecekler.

Yasanın özellikle askeri mahkemelerde yargılanan, beraat veya serbest bırakılan ilerici ve devrimcilere uygulanacağı tahmin ediliyor.

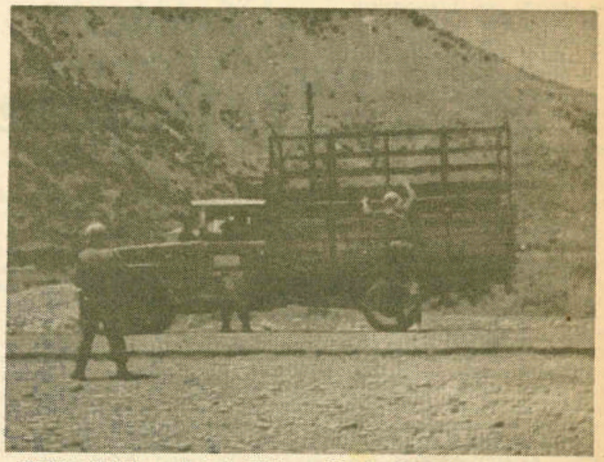
İKİ TATBİKAT BİRDEN: DOĞU'DA NATO BATI'DA "İLK HEDEF 83" TATBİKATI

Geçtiğiniz ay içinde Irak'ta Kürtlere karşı girişilen askeri harekatın hemen ardından iki askeri tatbikat yapıldı. Doğu Anadolu'da NATO tatbikatı olarak 28 Mayıs'ta Erzurum ve Kars'ta başladı. Tatbikata Türk Kara, Hava ve Jandarma birliklerinin yanısıra Belçika, Almanya, İtalya, İngiltere ve ABD kuvvetleri de katıldılar. Bunlar **"Avrupa Müttefik Komutanlığı Çevik Kuvvet"** birliklerine bağlı.

"Adventure Fxpress 83" olarak adlandırılan tatbikat yaklaşık bir ay sürecek ve 26 Haziran'da sonuçlanacak. Tatbikatın başlangıcına ABD Genel Kurmay Başkanı John W.Vessey de gözlemci olarak katıldı ve Kars, Erzurum'da incelemelerde bulundu.

"İlk Hedef 83" tatbikatı ise Türk Silahlı Kuvvetleri Kara, Deniz, Hava ve Jandarma birlikleri tarafından gerçekleştirildi. 30 Mayıs günü başlayan tatbikat Ege Uluslararasısuları ile hava sahasında ve Doğanbeyli bölgesinde gerçekleştirildi. Tatbikat 5 gün sürdü ve 3 Haziran'da sona erdi.

IRAK KÜRDİSTANINDA ASKERİ HAREKAT

Türkiye silahlı kuvvetlerine bağlı bir grup jandarma komandosu hava desteği ile Irak Kürdistanında bir operasyon başlattı. Mayıs ayının son haftası içinde başlatılan bu operasyon Irak Kürdistanındaki Kürt yerleşim yerlerini hedefliyor. Basında yer alan haberlere göre bu bölgede bulunan bir Kürt radyosunun tahrip edildiği, 400 kadar kişinin gözaltına alındığı belirtiliyor. Ayrıca Diyarbakır hastanesine çok sayıda asker-sivil yaralının getirildiği bildiriliyor.

Türk Dışişleri Bakanlığı operasyonu, **"hududumuzun Irak tarafındaki kesimlerinin yer yer güvenlik ve huzurdan mahrum ve birtakım serdengeçtilerin at oynattığı bir bölge niteliğini alması üzerine, mütecavizlerin ele geçirilmesi için mahdut amaçlı bir harekat"** olarak nitelendirdi. Harekatın bütünüyle Irak yetkililerinin bilgisi ve onayıyla yapıldığı da açıklamalarda yer aldı. (Geniş haberi ... sayfada)

ZAM ÜSTÜNE ZAM

Geçtiğimiz ay içinde de çeşitli maddelere zam yapıldı. Elektriğe yapılan zammı kömür fiatlarındaki artış izledi. Kömüre yapılan zam yüzde 18-20 arasında. Cam fiatları ise yüzde 19 oranında artırıldı.

İlaç fiatlarına yapılan zam ortalama yüzde 33, kanser ilaçları yüzde 43 lük fiat artışıyla ilk sırayı alırken kalp ve damar ilaçlarına da yüzde 38 lik zam yapıldi. İlaç fiatlarındaki artışa Gerekçe olarak memur maaşlarındaki artış ve ambalaj malzemelerine yapılan zamlar gösterildi.

KASTELLİ TAHLİYE EDİLDİ

Karşılıksız çek vermekten 15 ay hapis cezasına mahkum olup, cezası yargıtayca bozulan Banker Kastelli 24 Mayıs günü tahliye edildi. Yargılanmasına tutuksuz olarak devam edilecek olan Kastelli toplam 8 ay 16 gün hapis yattı.

Cezaevinden çıkan Kastelli Çiftehavuzlardaki evine geldiğinde, oğlunun kestiği kurbanın üzerinden atladı, kanını alnına sürdü.

Gazetecilerin soruları üzerine Kastelli **"hesaplardan bir haberinin olmadığını, herşeyin Tasfiye kurullarının belirleyeceğini"** söyleyerek sözlerini şöyle sürdürdü:

Ben tasfiyeyi ve aklanmayı bekliyorum. Bu arada herhangi bir iş yapacak, bir girişimde bulunacak değilim...Ben kendi borcumu ödeyecek kendi alacağımı tahsil edecek değilim. Devlet benden çok daha güçlüdür. Alacaklarımı devlet tahsil edecek, borçlarımı devlet ödeyecektir."

Yurtdışındaki Kastelli :aklarının ise bir an önce doğrudan İstanbul'daki **"1 Numaralı Menkul Kıymetler Kurumu"** na ya kendileri yada Kosolosluklardan vekaletname çıkararak yakınları aracılığıyla başvurmaları gerekiyor.

PARTİ ÜYELERİNİN SİCİLLERİ TUTULACAK

Bundan böyle Türkiye'de siyasi partilerin tüm üyelerinin Cumhuriyet Başsavcılığında sicilleri tutulacak. Yetkililer, bu uygulamanın yeni Siyasi Partiler Yasası gereği olduğunu bildiriyorlar.

Siyasi partiler, kaydettikleri üyelerini **"sicil bürosu"**na bildirmekle yükümlüler. Bir partiye giren üye, partiden herhangi bir nedenle ayrıldığı zaman da, üyenin ayrılışı ve ayrılış nedeni Cumhuriyet Başsavsılığına bildirilecek. Başsavcılık yetkilileri, bu istemin **"kamuya açık bir uygulama"** olacağını belirtiyorlar.

Bu uygulamayla Türkiye'de ilk kez parti üyelerinin sicilleri tutuluyor.

MEMURLAR MERKEZİ SINAVLA SEÇİLECEK

Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren bir yönetmeliğe göre ilk kez devlet memurluğuna atanacaklar, merkezi sistemle yapılacak bir sınava girecekler.

Sınav konuları **"Atatürk ilke ve inkilapları, temel yurtaşlık bilgileri, Türkiye Tarihi ve Coğrafyası ile ilgili olarak sosyal bilimlerdeki temel kavram ve ilkeler, Türkçeye kullanma gücü"** olacak.

Mecburi hizmetle yükümlü olanlar, Başbakanlık ve Bakanlıklar Özel Kalem Müdürleri, Valiler, Büyükelçiler, Daimi Temsilciler ve Devlet Sanatçıları sınava katılmadan atanacaklar.

Devlet Memurluğu merkezi sınavları yılda en çok dört kez yapılacak ve Devlet Personel Dairesinin sorumluluğunda değerlendirilecek. Resmi Gazetede yayınlanacak sınav sonuçlarına itiraz hakkı ise yok.

Evren ve arkadaşları, yasaklamalarla, zamlarla, yeni düzenlemelerle, tehdit, şantaj, baskı ve yıldırma ile rejimlerini sürdürmeye çalışırken, bütün bu olup bitenler karşısında toplumun ve halkımızın nasıl yaşayabildiği merak konusu. Cuntanın toplumu değiştirip değiştiremediği oldukça önemli bir soru. Yönetimin açıklamalarına bakılırsa rejim, uzun süre devam edecek biçimde rayına oturmuş. Kitleler, alınan tüm önlemleri benimsemiş ve bunlara uyuyor.

Türkiye'den çizgiler

Halkımız illegal yaşıyor

Gerçekten öyle mi?

Gazetelerin, televizyonun havasına, resmi kurumların açıklamalarına bakılırsa, toplum kendisine giydirilen yeni elbiselerden oldukça memnun ve bu elbiseye alışmış gibi.

Ancak günlük hayata dikkatlı bir gözle bakanlar bunun böyle olmadığını anlayabilirler.

Bugün ülkemizde toplumsal yaşantının iki ayrı görünümü var. Başka bir deyişle iki ayrı hayat yaşanıyor Türkiye'de. Birisi, dışardan bakanların gördüğü resmi hayat. Yani toplum, görünürde yasalara, emirlere uyuyor, yönetime saygılı ve işinde gücünde, huzur içinde yaşıyor görünüyor. Gazetelere, televizyona ve devlet kurumlarına yansayan bu. Ancak, otobüste, kahvede, dolmuşta bir başka hayat göze çarpıyor.

İnsanlar devlet kurumları ile, yani resmi hayat ile ilişkilerinde oldukça saygılı ve kurallara uyar görünüyor. Gerçek hayatta ise, tam anlamıyla olmasa bile bunun tersi tutumlar takınıyor. İki örnek:

Kahvelerde ve otobüslerde yönetim aleyhine yarı şaka yarı ciddi muhalefet edenler çıkıyor. Yeni açıklanan bir zam kararı, ya da siyaset yasağı hemen tartışma konusu oluyor ve çoğu zaman küfürle karışık eleştiriler duyuluyor. Ancak o sırada otobüse binen ya da kahveye gelen bir polise ya da subaya herkes yönetimin ne kadar iyi olduğunu anlatmaya çalışıyor. Ya da suspus oturuyor.

Trafikte bunu somutlamak olanaklı. Herkes trafik kurallarına uyar görünüyor ama kimse uymuyor. Uymayanlar ise trafik polisinin dur çağrısına uyuyor ama, ondan sonra trafik polisiyle şöförler arasında yasalarda ve yönetmeliklerde olmayan bir ilişki başlıyor. Yani rüşvet. Rüşvet yasak olduğu halde, trafik polisi de şöför de bu yasağa uymuyor. Ama uyar görünüyor.

Yani kısaca halkımız illegal yaşıyor.

HERKES TEDİRGİN

Resmi iddiaların tersine Türkiye toplumu oldukça huzursuz. Bunu her alanda hissedebilmek mümkün. Bu tedirginlik ve huzursuzluklar, ne olacağının bilinmemesinden kaynaklanıyor. Öyle bir hava yaratılmış ki, kimse yarın kendisinin başına bir şey gelip gelmeyeceğinden emin değil.

Aslında sadece toplum değil, generaller de huzursuz. Siyasi partilerin kurulmasına izin verilmesinin hemen ardından herkesin siyaset konuşmaya başlaması generalleri oldukça tedirgin etti. MGK üyesi ve Kara Kuvvetleri Komutanı Nurettin Ersin bile çok güvendiği yüksek rütbeli bir generale **"ne yapacaklarını bilemediklerinden"** *yakınmış ve* **"hapistekileri ne yapacağız, bu siyasetçilerle nasıl başa çıkacağız, tam olarak bilemiyoruz"** *demiş.*

Sadece MGK üyeleri değil, öteki generaller de huzursuz. Özellikle terfi sırası gelenler, Ağustos ayında emekli olacaklarını düşünerek tedirgin oluyorlar. Birinci Ordu Komutanı Haydar Saltık, önce Kara Kuvvetleri Komutanı, daha sonra da Genel Kurmay Başkanı olmayı kafaya koymuşa benziyor. Ancak, Ağustos'ta ne olacağını bilemediği için kuşkuya kapılıyormuş. Saltık **"kolay kolay pes etmem"** *diyormuş.*

ESKİ SİYASİ PARTİ KADROLARINDA MORAL ÇÖKÜNTÜSÜ

Siyasi partilere izin verilince büyük umutlarla siyasete soyunan eski siyasi parti kadroları, Büyük Türkiye Partisinin kapatılması ile büyük bir moral çöküntüsü içine girdiler. Bundan hala kurtulabilmiş değiler. Sivilleşmeye dönüş ümidi büyük bir gürültü ile söndü. Bu sırada en ilginç durum AP taraftarlarının davranışlarında gözlendi. BTP'ne üye olmak için kuyruğa girenler, (gerçekten de BTP'ye eski AP'liler hemen sahip çıkarak üye olma yarışına girdiler.) BTP yasaklanınca hiç bir şey olmamış gibi Evren'i alkışlamaya devam ettiler! Bu ilginç tutum herhalde Türkiye toplumuna özgü olmalı...

ÜNİVERSİTELER NE YAPIYOR?

Faşist rejimin en fazla önem verdiği kesim öğrencisi ve öğretim üyesi ile üniversiteler oldu. Gençlik, son derece bilinçli ve sistemli bir program ile politik faaliyetlerin dışında tutuldu. Spor, eğlence, esrar, seks ve diğer yöntemlerle belli bir süredir disipline edilen gençlik içinde küçük de olsa gruplaşmalar, muhalefet tavırları gözleniyor. Ancak gençlik kitlesinin büyük bir bölümü hala suskun ve şaşkın.

Öğretim üyelerine gelince, onurlarını koruyarak istifa edenlerin dışındakiler görevlerinin başında. Henüz yerinde kalan bazı ilerici öğretim üyeleri ise, kuzu kuzu atılmalarını bekliyorlar. Görevden atılma olasılığına karşı herhangi bir tavır göstermeye niyetli görünmüyorlar.

İLGİNÇ BİR ÖRNEK

Siyasal faaliyete sınırlı bir biçimde izin verilmesi ile birlikte hem siyasi kadroların, hem de toplumun nasıl bir psikoloji içinde olduğunu anlayabilmek için ilginç bir örnek var:

Bilindiği gibi Büyük Türkiye Partisinin kapatılmasından sonra, sağda yeni bir parti arayışı başladı. Bu yeni parti için eski Deniz Kuvvetleri Komutanı Hilmi Fırat'ın da adı geçiyordu. Hilmi Fırat'ın çevresinde eski siyasi kadrolardan etkili sayılabilecek bir kümelenme olmuştu. Sayıları 24'ü bulan bu ilk kurucu adaylar parti kurma konusunda kararlı görünüyorlardı. Emekli amiral Hilmi Fırat'ın yeni bir sağ parti kurma girişimi üzerine Evren Hilmi Fırat'ı Çankaya'ya çağırdı. Evren-Fırat görüşmesinden sonra 24 kişilik kadro bir toplantı yaptı. Toplantıda Hilmi Fırat'a Evren'in yeni bir sağ parti kurulması konusunda yeşil ışık yakıp yakmadığı soruldu. Hilmi Fırat, arkadaşlarına, Evren'in yeni bir sağ parti için olumlu görüş belirttiğini söyledi. Bu açıklamalardan sonra yeni bir parti kurulup kurulmaması konusunda oylama yapıldı. Oylamada, 21 kişi **"kurulmasın"**, *3 kişi de* **"kurulsun"** *biçiminde oy verdi. Yeni bir sağ parti kurulmasın biçiminde oy kullananlardan birisi de Hilmi Fırat oldu.*

Parti kurmak için toplantı yapan ve bunda kararlı görünen ünlü bir çok isim, Evren'in yeşil ışık yaktığının açıklanmasına rağmen ne olmuşsa beş dakika içinde tavır değiştirmiş ve parti kurmama kararı almıştı. Bu garip durumun anlaşılır hiç bir yanı yok gibi görünüyordu. Ancak, bu ilginç gelişmeden çıkarılabilen tek sonuç, bugün Türkiye'de toplumun ve insanların resmi ve gayriresmi olmak üzere, ya da gizli ve açık olmak üzere iki ayrı tutum içinde olduğu idi.

Sanki görünmeyen bir kuvvet, toplumu ve insanları yönetiyor, izliyordu. Görünürde ise hiç bir şey yok gibiydi.

SEÇİM KANUNU BİR ÇOK KİŞİYE SEÇİLMEYİ YASAKLADI

Milli Güvenlik Konseyi tarafından onaylanan yeni seçim kanunu 13 Haziran 1983 tarihinde resmi gazetede yayınlanarak yüyürlüğe girdi. Danışma Meclisinde görüşülerek kabul edilen yeni Seçim Kanununa MGK önemli bazı ekler yaptı. MGK'nin yaptığı bu ekler yeni bazı yasaklamaları gündeme getirdi.

31 Mayıs 1983 günü yayınladığı 79 sayılı bildiri ile eski siyasi partilerin il başkanları, il yönetim kurulu üyeleri ve eski milletvekillerine partilere üye olma yasağı koyan MGK, bu yasaklarla da yetinmeyip seçim kanununa yaptığı eklerle yeni bazı yasaklar daha getirdi. 79 sayılı bildiri ile Büyük T..rkiye Partisini AP'nin devamı olduğu gerekçesiyle kapatan MGK, eski AP ve CHP yöneticilerinden bir bölümüne de Çanakkale'de oturma zorunluluğu getirdi.

Eski siyasi parti üyelerine getirilen bu yasaklamalardan sonra gözler yeni Seçim Kanununa çevrildi. Danışma Meclisinde kabul edilen yeni Seçim Kanunu, Milli Güvenlik Konseyinin onayına sunuldu. Danışma Meclisinin koyduğu yasaklarla yetinmeyen MGK, kanuna ek maddeler koyarak yasak kapsamını genişletti. Buna göre partilerin milletvekili adayları da MGK tarafından veto edilebilecek. Yasaya göre partiler seçimlere katılacak milletvekili adaylarının bir listesini MGK'ne sunacaklar. MGK, incelediği adaylardan zararlı ve sakıncalı bulduğunu, bunların sayıları ne olursa olsun veto edecek. Yani bunların seçimlere katılmasına izin vermeyebilecek. Aynı karar bağımsız adaylar için de geçerli olacak. Böylece, kimlerin milletvekili olacağını seçmenlerden önce Cunta kararlaştırmış olacak.

● Milli Güvenlik Konseyi tarafından onaylanarak yürürlüğe giren yeni seçim kanununa göre, cunta, milletvekili adaylarını bile veto edebilecek.

● Yeni seçim kanunu, yüzde 10 barajını aşamayan partilerin milletvekili çıkaramayacaklarını hükme bağladı.

● Oy kullanmayan yurttaşlara 2.500 lira para cezası verilecek.

● Sıkıyönetim komutanları tarafından görevlerine son verilenler 5 yıl süreyle milletvekili adayı olamayacaklar.

● İlkokul mezunu olmayanlar, kamu hizmetlerinden yasaklılar, devlet sırlarını açığa vuranlar, siyasi ve ideolojik amaçlı suç işleyenler milletvekili seçilemeyecekler.

YÜZBİNLERCE YURTTAŞ SİYASET YAPAMAYACAK

Yeni Seçim Kanunu, milletvekili olamayacakların sınırını oldukça genişletti. 79 sayılı bildiri ile sadece eski siyasi parti yöneticilerine ve milletvekillerine yasaklama getiren Cunta bu kez onbinlerce kişiyi kapsayan yeni yasaklar koydu. Buna göre, 12 Eylülden sonraki dönemde ve seçimlere kadar geçecek sürede, Sıkıyönetim Komutanları tarafından görevlerine son verilen memur, öğretmen, öğretim üyesi, profesör, mühendis vb. kişiler de milletvekili adayı olamayacaklar.

Yeni Seçim Kanununun bir başka maddesi ise ilkokul mezunu olmayanlara, kamu hizmetinden yasaklananlara, devlet sırlarını açığa vuranlara, siyasi ve ideolojik amaçklı suç işleyenlere milletvekili olmayı yasakladı. Yasanın bu maddesi ile yüzbinlerce yurttaşın milletvekili adayı olması engellenmiş oldu.

Yapılan bir hesaplamaya göre, siyasi partilere üye olmaları, siyaset yapmaları ve milletvekili adayı olmaları yasaklanan yurttaş sayısı, ilkokul mezunu olmayanlar ve adi suçlardan sabıkalılar hariç, yarım milyona yaklaşıyor. Bilindiği gibi, 12 Eylülden sonra 200 binin üstünde yurttaş hakkında ideolojik amaçlı suç işleme iddiasıyla soruşturma açıldı, onbinlerce memur, öğretmen, mühendis, öğretim üyesi görevden alındı. Yasak konulan parti il ve ilçe yöneticileri ile belediye başkanlarının sayısı ise 30 bin dolayında. Böylece milletvekili olmaları yasaklananların sayısı yarım milyona yaklaşıyor. Bu sayı, ülkemizde aktif siyasal faaliyete katılabilecek kesimler içinde son derece önemli bir yer tutuyor. Bu durumda 12 Eylül öncesinde siyasal faaliyetlere katılan her görüş ve kesimden insan önümüzdeki dönem siyaset yapamayacak.

OY KULLANMAYANLARA CEZA

Yeni Seçim Kanunu parlamentoya ancak iki büyük partinin girebilmesini hedefliyor. Kanuna göre 6 Kasım 1983'de yapılacağı açıklanan genel seçimlerde yüzde 10 oy barajını aşamayan partiler meclise milletvekili sokamayacak. Yeni Seçim Kanunu, kamu kuruluşlarında, üniversitelerde görevli kişilerin milletvekili adayı olmasını da zorlaştırıyor.

Yeni seçim kanununda, oy kullanmayan seçmenlere 2.500 lira para cezası öngörülüyor. MGK, seçime katılma hakkını kazanmış tüm yurttaşların oy kullanmasını zorunlu hale getirdi. Oy kullanmayana ceza verilecek. Oy kullanma hakkı olmadığı halde oy verenlere ise 2 yıl hapis cezası verilecek. Seçimlerde partilere oy verilmemesini isteyenlerle, seçmenlere boş vaadlerde bulunanlar da hapisle cezalandırılacaklar.

Kısacası yasaklar ve cezalarla donatılmış bir ortamda seçim yapılacak. Bir başka biçimde ifade edersek, seçmenler kışla erleri gibi cuntacı generallerin buyruğunu kayıtsız, şartsız yerine getirmekle yükümlüdür. Bu bir seçim değil, istenmeyenleri zorla seçtirmek eylemidir.

Kendinize haksızlık etmeyin! İçeriye, yani halka karşı da yumruk gibisiniz. Hem de Demir yumruk!

46 sanık için daha idam kararı verildi

Geçen ay sonuçlanan mahkemelerde 44'ü devrimci 2'si sağ görüşlü toplam 46 sanık hakkında daha idam kararı verildi. Mayıs ayı içinde sonuçlanan PKK Mardin,Diyarbakır,Siirt Batman davasında 35 sanık için, Istanbulda sonuçlanan THKP-C Halkın Devrimci Öncüleri davasında 9 sanık için idam kararı verildi.İdam cezasına çaptırılan diğer sanıkta sağ görüşlü. Böylece 12 Eylül 1980'den bu yana haklarında idam cezası verilen sanık sayısı 126'ya ulaştı. Bu idam kararlarından 23'ü infaz edildi.

DİYARBAKIR'DA SONUÇLANAN PKK DAVASINDA 35 İDAM KARARI VERİLDİ

Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesinde Mayıs ayı içinde sonuçlanan 572 sanıklı Diyarbakır,Mardin, Siirt, Batman grubu PKK davasında sanıklardan 35'ine idam cezası verildi. 19 sanığın ömür boyu hapse mahkum olduğu davada, 340 sanığa 3 ile 36 yıl arasında değişen ağır hapis cezaları verilirken 178 sanıkta beraat etti.

Haklarında idam cezası verilen sanıkların isimleri şöyle "Cemal Arat, Hıdır Akbalık, Hamit Baldemir, Celal Baymış, Mustafa Karasu, Selahattin Şimşek, Mehmet Tandoğan, Mehmet Takır, Aduz Samet Tektaş, Mehmet Canyüce, Şükrü Gülmüş, Mehmet Emin Keskin, Rıza Altuğ,Kemal Aktaş, Muzaffer Ayata, Abuzer Değşet, Celalettin Güzelbaş, İrfan Güler, Süleyman Gönyeli, Ali Kılıç,Ahmet Nitelik, Ramazan Ödemiş, Salih Olgaç, Bedrettin Kavak, Zülfi Tak, Halil Uçut, Ali Yaverkaya, Fevzi Yetkin, Abbas Yokuş, M.Fahri Çiftkoç,İzzet Baykal, Yılmaz Uzun,Alaattin Aktaş, Hamit Kankılıç, Cuma Kuyukan."

Öte yandan sürmekte olan PKK Adana grubu davasından 7 sanık tahliye oldu.

ISTANBUL THKP-C HALKIN DEVRİMCİ ÖNCÜLERİ DAVASINDA 9 İDAM KARARI VERİLDİ

Istanbul'da görülmekte olan THKP-C Halkın Devrimci Öncüleri davası sonuçlandı. 9 sanık hakkında idam cezası verilen davada 8 sanığa ömür boyu hapis cezası verildi.

Istanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askeri Mahkemesinde görülen davada haklarında idam cezası verilen sanıkların isimleri şöyle "Süheyla Kara, Halil Yavaş, Sadık Varer, Bilgehan Gençkardaşlar, Ali Alkan, Emrullah Gemci, Mehmet İşbelen, Haydar Yılmaz, Mete Özer"

31 sanığın beraat ettiği davada 41 sanığa 4 ay ile 24 yıl arasında değişen hapis cezaları verildi. Sanıklar kararın açıklanmasından sonra cunta'yı kınayan sloganlar attılar.

2 SAĞ GÖRÜŞLÜ SANIK HAKKINDA İDAM CEZASI VERİLDİ

Bahçelievler'de TİP üyesi 7 kişiyi öldürmekten sanık sağ görüşlü 2 kişi hakkında idam cezası verildi. Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesinde 4,5 yıl süren dava sonunda Ahmet Ercüment Gedikli ve Haluk Kırcı idam cezasına çarptırıldı.

TKP İŞÇİNİN SESİ DAVASI SONUÇLANDI

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesinde görülmekte olan TKP İşçinin Sesi davası sonuçlandı. Davada yargılanmakta olan 28 sanıktan 16'sına 6 ay ile 25 yıl arasında değişen hapis cezaları verilirken 11 sanık beraat etti.

ADIYAMAN VE MUT DEVRİMCİ YOL DAVALARI SONUÇLANDI

6. Kolordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesinde görülmekte olan 42 sanıklı Mut ve 26 sanıklı Adıyaman Devrimci yol davası sonuçlandı.

Toplam 68 sanığın yargılandığı davada Mut davasından 26'sına , Adıyaman davasından 5'ine olmak üzere toplam 31 sanığa 2 ile 13 yıl arasında değişen hapis cezaları verildi

YENİDEN YARGILANAN TÖB-DER YÖNETİCİLERİNDEN 30'u MAHKUM OLDU

Askeri yargıtayın bozma kararından sonra, Ankara sıkıyönetim komutanlığı 3 Numaralı Askeri Mahkemesinde yeniden yargılanan 36 TÖB-DER yöneticisinden 30'u mahkum oldu 6'sı beraat etti.

55 Sanıklı TÖB-DER davasında verilen karar Askeri Yargıtayca yalnız 36 sanık yönünden bozulmuş 19 sanık için onaylanmıştı.

Hakkındaki Mahkumiyet kararı Askeri Yargıtayca onaylanan TÖB-DER Genel Saymanı Abdullah Gülbudak bir süre önce yaşamını yitirmişti.

Fatsa davasında

Mahkeme tuvaletinde bile işkence yapılıyor

Amasya'da devam etmekte olan 770 sanıklı, 268 idam istemli Fatsa Davası sanıkları ifade vermeme biçimindeki protesto eylemlerini sürdürüyorlar. Son alınan bir habere göre, tutuklulara ifade vermedikleri için yapılan baskılar yoğunlaştı.

12 Ocak 1983 tarihinde başlayan Fatsa Devrimci Yol Davasında, tutuklular, duruşmaya küçük gruplar halinde getirilmelerini protesto amacıyla ifade vermiyorlardı. Sorgu sırası gelen Fatsa Belediye Başkanı Fikri Sönmez de mahkeme heyetinin tutumunu protesto için ve tüm tutuklular mahkemeye getirilinceye kadar ifade vermeyeceğini açıklamıştı.

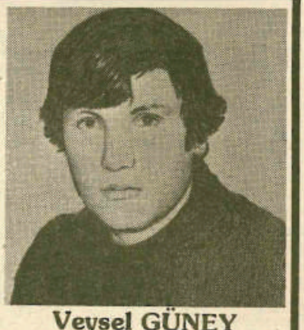
Tutukluların ifade vermemek biçimindeki protesto eylemleri üzerine Askeri Cezaevinde baskılar yoğunlaştı. Sıkıyönetim yetkilileri, tutukluların bu eylemini kırmak için bir yandan cezaevinde işkenceyi yoğunlaştırırken bir yandan da tutukluları diğer cezaevlerine dağıtmaya başladı. Tutukluların birlikte hareket etmesini engellemek amacıyla Amasya Cezaevindeki tutukluların bazıları başka cezaevlerine gönderildiler. Alınan bilgilere göre, tutukluların bir bölümü Erzincan, bir bölümü de Çorum cezaevlerine nakledildi. Tutuklular üzerindeki baskıların mahkeme salonunda da sürdürüldüğü bildiriliyor. Mahkeme heyeti ve diğer görevliler, tutuklulara ifade vermeleri için psikolojik ve fiziki baskı uyguluyorlar. Son günlerde avukatların söz hakları da kısıtlandı. Tutuklulardan ifade vermeyenler veya mahkeme heyetinin hoşuna gitmeyen sözler söyleyenler hemen tuvalete götürülerek işkence ediliyor. Tuvaletteki işkenceleri mahkemede bulunan tutuklular ve tutuklu yakınları görüp duyuyor. Mahkeme heyetinin işareti üzerine salondan askerler tarafından tuvalete götürülen tutuklu bir süre sonra yüzü-gözü şiş bir şekilde geri getiriliyor. Bu duruma müdahele etmek isteyen avukat ve tutuklu ailelerine de mahkeme salonunda hakaret ediliyor

Alınan bir başka habere göre, Amasya Askeri Cezaevindeki koşulların kötülüğü ve hasta tedavilerinin yapılmayışı yüzünden bir çok tutuklu hasta. tutuklulardan 54 kişinin tüberküloz olduğu saptandı. bu 54 tutuklunun tedavisi yapılmıyor.

Bu baskılara rağmen Fatsa Davası sanıklarının ifade vermemeye devam ettikleri öğrenildi.

Hasan GÖK
4 Haziran 1982'de Tunceli-Ovacık'ta çatışmada şehit düştü

Veysel GÜNEY
11 Haziran 1981'de Adana'da idam edildi

Anıları halklarımızın kalbinde yaşıyor yaşayacak!

Devrimci İşçi

"Deliller ciddi değil" diyen avukat 1 gün hapse mahkum oldu

İstanbul'da devam eden DİSK davasının 4 Mayıs günkü duruşmasında **"delilleri ciddi bulmuyorum"** diyen Avukat Ercüment Tahiroğlu bir gün hapse mahkum oldu. Avukat Tahiroğlu'nun mahkemeye hakaret ettiği iddia edildi.

5 Mayıs'ta görülen hakaret davasında Avukat Halit Çelenk usul üzerine söz alarak müvekkilinin yargılanmasına neden olan olayın davaya bakan heyetle, müvekkili arasında geçtiğini belirterek, Avukat Tahiroğlu'nun bir taraf, heyetin diğer taraf olduğunu söyledi. Bu durumda Hukuk kuralları dikkate alındığında heyetin yargılama mevkiinde olmaması gerektiğini vurgulayan Çelenk, ayrıca olayın bir disiplin suçu olarak bile kabul edilmesinin zor olduğunu söyledi ve yargılamanın başka bir heyet tarafından yapılmasını istedi.

Avukat Çelenk'in ve Tahiroğlunun bu istekleri mahkeme tarafından reddedildi ve yapılan duruşma sonucunda Tahiroğlu bir gün hapse mahkum oldu.

Değişimin Yönü

Demir ÖZLÜ

İçinde yaşadığımız Haziran ayı başında, Türkiye'de şu olaylar cereyan etmekteydi: Erzurum-Kars bölgesinde Adventure-Express-83 Tatbikatı başlamıştı ve bir ay sürecekti. 4 Haziran Pazar günü bu Tatbikata 3.500 kişilik "Çevik Kuvvet" katılacaktı ve Tatbikat gerçek mermilerle arazide devam edecekti. NATO Tatbikatı olarak gösterilen bu Amerikan-Türk Tatbikatı, Sovyetlere karşı bir anlam taşımaktaydı. Ege denizinde, aynı zamanda, gerçek mermilerle bir deniz tatbikatı yapılmaktaydı. Bu da Yunanistan'a karşıydı. Öte yandan güneyde ordunun bazı birlikleri, tek yanlı olarak Irak'taki Kürt bölgesine girmiş, hareket gerçekleştiriyordu. Sınırlarda komşulara karşı hareketlilik bu kadarla da kalmıyordu. Kıbrıs'ın Türk bölgesi, bölgedeki muhalefete ve Birleşmiş Milletler Kararına rağmen bağımsızlık ilan etme hazırlığına giriyordu. ABD Genelkurmay Başkanı John W. Vassey bu sırada Türkiye'de bulunuyor ve görüşmeler yapıyordu. Dış politikaya ve militarizme dönük gelişmeler bu kadar da değildi. Başka oluşumlar da vardı: Türk ordusunun modernizasyonu gündeme gelmişti; buna bağlı olarakta Amerika Türkiye'de 'askeri uçak imal edecekti'. ABD'nin Basra Körfezine ve müslüman ülkelere müdahale etmek için hazırladığı "Çevik Kuvvet"in Türkiye'ye yerleştirilmesinin-bütün 'direniyoruz' oyalamacalarına karşın- kararlaştırılmış olduğu anlaşılıyor; sınırlardaki taşkınlık biraz da bu yüzden yapılıyordu.

Bütün bu oluşumlar Türkiye'nin uluslararası durumda ve Orta-Doğu daki konumunda, çok büyük bir niteliksel değişikliğigöstermektedir. Cunta güdümündeki Türkiye, Orta Doğu'da, İsrail gibi saldırgan bir devlet olmaya adaydır. Pentagon'un isteği budur. Öyle ki, gelişmesi halinde bu durum yurdumuzu Orta-Doğu'da savaşa sürükleyebilecek; daha uzun vadede de, Reagan politikası devam ettiği müddetçe Türkiye bir ABD-Sovyet çatışmasında zemini teşkil edebilecektir. Daha kısa vadede Orta-Doğu'da bir savaşa sürüklenmek yanında, Yunanistan'la bir çatışma ya da Papandreu'nun ABD'ye kesin olarak boyun eğmesi ya da düşürülmesi gibi tasarılar da dahildir bu planlamaya.

Irak'ın Türk bölgesindeki hareket, bu oluşumun yanında içe de dönük olarak yapılmıştır. Bu vesile ile Büyük Türkiye Partisi kapatılmış AP'li ve CHP'li 16 tanınmış politikacı sürgüne gönderilmiştir. Böylece 1925'deki Şeyh Sait ayaklanmasının kışkırtılması ve Terakiperver Cumhuriyet Fırkası yöneticilerinin partilerinin kapatılarak tasfiye edilmeleri 1983 koşullarında taklit edilmiştir. General Evren'in Atatürk döneminden taklide kalkışmadığı pek az şey kalmıştır geriye. Bunların arasında da "İzmir Suikastı" olayı vardır. Cunta çok sıkıştığı bir dönemde belki onuda taklide kalkışacaktır.

•

Bu durumda ister istemez insan Süleyman Demirel'inde durumunu düşünmektedir. 1964'deki Ürgüplü kabinesinde başbakan yardımcılığından sonra, 1965 seçimleri sonrası başbakanlığa gelen Süleyman Demirel, göreve, Kozlu'da grev yapan maden işçilerinin üzerine polisin ateş açması ve iki işçinin öldürülmesi ile başlamıştır. 1968'de ilk öğrenci -Vedat Demircioğlu'nun öldürülmesi ve bir dizi cinayetler zinciri, bu arada 1969 yılı şubat ayında İstanbul'da anti-amerikan bir yürüyüşe karşı düzenlenen Kanlı Pazar olayı sayın Demirel'in -ne yazık ki- göz yumduğu olaylardandır. 12 Mart 1971'e kadar devlet himayesindeki faşist güçlerin yarattıkları olaylara 1973 seçimlerinden sonra oluşturulan "Milliyetçi Cephe" kuruluşları dönemlerinde MHP ile yaptığı -bu faşist partiyi güçlendirici- eylemlere bu olayların ardındaki MİT'in önemli kesimlerinin ve Kontr-Gerilla örgütünün katkılarına Süleyman Demirel'in açık kapalı izni olduğu kamuoyunca bilinmektedir. Öyle ki, bu defa da örgütlenmeye başlayan BTP'ne Baki Tuğ, Emin Bilgiç, Refaattin Şahin, Reşat Akkaya, Rıza Akdemir... gibi "milliyetçi-toplumcu" görüşe yakınlıklarıyla tanınan kişiler de alınmıştı. Sayın Süleyman Demirel, şimdi içinde bulunduğu sürgün koşullarında bunları, bu büyük hataları, derin derin düşünecekmidir ? Özellikle 1961 Anayasası'na karşı, başlangıçtan bu yana takındığı düşmanca tavrın, Türkiye halkını ve toplumunu bugünkü noktalara kadar sürükleyen etmenlerden biri olduğunu kavrayabilecek midir ? Bilemeyiz.

Bütün bu geçmişe ait derin yanlışlıkları böylece sıralıyoruz ama, gene de Süleyman Demirel'in, bugünkü askeri rejimden çok daha liberal, amerikancı, fakat, gene de ABD'ye karşı bugünkü rejimden daha mesafeli olduğunu söylemeden edemiyoruz. Ayrıca, öte yandan AP örgütünde ve bu örgütün tabanını oluşturan halk kitleleri arasında yurtsever ve daha da liberal unsurlar olduğunu; bunların da çok olduğunu biliyoruz. Öyleki, 12 Mart 1971 darbesinin yapılmasında dahi, Süleyman Demirel hükümetinin, bazı ABD isteklerine karşı çıkışının da yattığı söylenmiştir: bunlar Powers tipi, Sovyetlere yapılacak casus uçuşlarına (ki uçaklar İncirlik'ten kalkıyordu) Demirel-Çağlayangil ikilisinin izin vermemesi, üslerdeki ABD askerlerinin, dışarıda da silah taşımalarının önlenmesi...vb. şeylerdir. Oyleki bu siyasi ekibin, Türkiye'ye ABD, Çevik Kuvvetlerinin yerleştirilmesi sorunu da askıda tutabilecek bilince sahip olduğunu da az çok tahmin edebiliyoruz.

•

Cuntanın elinde Türkiye niteliksel değişikliklerle militarist ve savaşçı tehlikelerin kıyılarına sürüklenmektedir. Cuntanın Barış Derneğinin üzerine çullanmasının nedeni bugün tutuklamaların yapıldığı Şubat 1982'den daha iyi anlaşılmaktadır. Reagen politikası ile cuntanın ülke içindeki iç-gücü diriliklerini muhafaza ettikleri sürece, bu tehlikeler büyüyecektir. Bu sadece dışardan değil, içerden de görülmektedir. Geçen ay sonlarında Milliyet gazetesinde yeralan bir yazıda şöyle denilmekteydi: "İhracatta ve müteahhitlik hizmetlerinde Ortadoğu'ya ve İslam ülkelerine yaptığımız açılım büyük boyutlara ulaştı. Ama bu işler olurken dış politikamızın aynı hamleyi yapıp yapmadığı tartışmalıdır... Eskilerin 'Hazır ol cenge ister isen sulh u salah' dedikleri gibi, olumsuz ihtimaller için sürekli hazırlık yapmadan ve bunu dosta düşmana hissettirmeden iyi günlere ulaşamayız."

Bugün Türkiye sermayedar sınıfının konumu 1930'lu yıllarda sermaye ihracı gereksinmesini duyan, bu yüzden Mussolini'yi yaratan, Habeşistan'a ve Arnavutluk'a saldıran İtalyan kapitalizminin durumunu andırmaktadır. Başlangıçtan beri Türkiye'de askeri rejimin varlığının, dünya barışını ilgilendiren bir sorun olduğunu ileri sürenler yanılmadılar. Şimdi, Türkiye'deki askeri rejime destek olan, Batı muhafazakar çevreleri de düşünmelidirler...

LEGALİZM TUZAĞI

Doğan Özgüden

HER ne kadar takımlardan biri sahaya çıkar çıkmaz kazaya uğradıysa da, kurallarını paşaların koyduğu "12 Eylül'cü Partiler Turnuvası"nda bellibaşlı partiler yerlerini aldılar.

Şu sırada, *Milliyetçi*'siyle, *Anavatan*'cısıyla, *Yüce Görev*'cisiyle, *Halkçı*'sıyla, ve hatta *Sosyal Demokrat*'ıyla tüm takımlar, yıllardır siyasal maça hasret kalmış tribünlerin "temkinli" teşvik gösterileri arasında ısınma hareketleriyle meşgul. Basın tribününde "tecrübeli" yazarlar oyunculara yıldız biçmekte...

Şeref tribününde ise "Tek seçici" Evren, 12 Eylül'de "kurtarılmış" demokrasiyi ileride yeniden "kurtarma"ya gerek kalmasın diye "şahin bakış"-larıyla her ayrıntıyı pürdikkat inceliyor. İkibin yıl önce Roma imparatorlarının yaptığı gibi, sağ elinin baş parmağını gerdirmiş, her takım ve oyuncu için ahkâm kesiyor. Baş parmak yukarı: "Katıla..."; baş parmak aşağı: "Atıla..."

Ola ki, sahaya daha yeni takımlar çıkar, çıkmış olan takımlar arasında birleşmeler olur, oyuncu transferleri yapılır. Hatta bazı takımlar Paşa'nın gazabına uğrayıp hepten kazaya gidebilir. Ama ne olursa olsun, turnuvanın kadroları beş aşağı beş yukarı bellidir.

Kim demiş Türkiye'de parlamenter demokrasi yok diye... Sağ'ıyla, merkez'iyle, hatta ve hatta "sol"uyla politik yelpazenin her diliminden çifter çifter! Alın size "Avrupa normalarına uygun" dört dörtlük parlamenter demokrasi!

GERÇİ, parlamenter siyaset sahasında işçi sınıfı partisi yok. Ne gam? O kadarcık kusur kadı kızında bile bulunur! Türkiye gibi "dört bir yandan düşmanlarla sarılmış" bir ülkenin bir halkçı parti, bir de ehlileştirilmiş sosyal demokrat parti neyine yetmez?

Hele Türk Ordusu, ülkeyi "dış tehlikelerden kurtarma" misyonunu da tam bir yerine getirsin... Bir yandan "parlamenter demokrasi" kurulurken, öte yandan dış düşmanları hizaya getirme operasyonu da uygun adım ilerliyor...

Yunanistan mı? Kıbrıs Sancakbeyi Denktaş, Türk sikke'si bastırıp "bağımsızlık" bayrağını açtı bile... Mustafa Kemal Hatay'ı, önce bağımsızlık ilan ettirip sonra anayurda bağlamamış mıydı? Kıbrıs'ın kuzeyinde Türk bayrağının dalgalanacağı günler de herhalde uzak değil.

Kürt ve Arap düşmanlar mı? Türkiye Kürdistanı'nda "dağlı Türk" olduğunu unutanlara bir yandan işkence tezgahlarında, bir yandan idam sehpalarında hadleri bildirilirken, Irak Cumhurbaşkanı Saddam Hüseyin acze düşüp, Evren Paşa'ya, tıpkı bir zamanlar Fransız İmparatoru François'nın Kanuni Süleyman'a yaptığı gibi "ocağına düştüm, yetiş imdada!" diye yalvar yakar olmadı mı? Bir taşla iki kuş... İki tugayı birden bombardıman uçaklarının ve helikopterlerin desteğinde Irak Kürdistanı'na sokup hem Kürtlere hem de Araplara gözdağı verilmedi mi?

Lozan'da yitirilen "Vilayet-i Musul"un, yeraltındaki tüm petrol rezervleriyle birlikte yeniden Türk bayrağı altına alınacağı günler de uzak değil herhalde... *The New Statesman, The Times* gibi kulağı delik İngiliz gazeteleri boşuna söz etmiyor, Irak'ta merkezi hükümetin çökmesi halinde bu bölgenin Türkiye'ye katılmasını öngören gizli bir Türk-Amerikan planından!

İran zaten sorun değil. Çok şükür, Yavuz Sultan Selim o işi beşyüz yıl önce kökünden halletmiş. Toprak alacağı vereceği kalmamış. Şimdi mal alış verişi zamanı... Mollaların dinci rejimiyle laiklerin Atatürkçü rejimi arasında ticaret rekor düzeyde, alan memnun, satan memnun...

SOSYALİST ülkeler mi?
Romanya ile zaten canciğer kuzu sarmasıyız. Baksanıza, Evren'i hukuk bilimine "üstün katkı"larından ötürü "fahri hukuk doktoru" ilan eden YÖK, Türkiye'ye son ziyaretinde bir "doktorluk payesi" de, bilime üstün katkılarından ötürü Bayan Çavuşesku'ya sunmaktan kendini alamıyor.

Şu Bekir Çelenk meselesi olmasa, Bulgaristan'la da hiçbir sorun kalmadı neredeyse... Sofya'nın altın anahtarı Evren'in cebinde, Ankara'nınki de Jivkov'un... Yugoslavya ve Arnavutluk'la ilişkiler hakeza!

"Barış içinde bir arada yaşama" konusunda Cumhurbaşbuğu o denli azimli ki, bunca işi arasında kalkıp ta Çin'e sefer eyledi.

SSCB'ye hâlâ niye gidemedi? Hele şu yeni ABD üsleri tam kurulsun, Çevik Müdahale Gücü'nün üslenmesi için gerekli altyapı hazırlansın, AWACS'lar Konya'ya yerleşsin, sıra ona da gelir...

AMA sosyalist ülkelerle ilişkiler gelişirken, Türkiye Barış Komitesi üyeleri içeri atılıyormuş, sosyalist düzen kurmayı amaçlayan devrimciler işkenceden geçirilip idama, ömürboyu hapis cezalarına mahkum ediliyormuş. Mustafa Kemal'ci politikadır bu... Evren yeni bir şey yapmıyor ki! Sovyet altınlarını ve silahlarını alırken Mustafa Suphi'leri Karadeniz'de boğdurtan, Çerkez Ethem kuvvetlerini İsmet Paşa'nın entrikalarıyla tasfiye eden, Halk İştirakiyun Fırkası yöneticilerini zındana attıran Mustafa Kemal'in izinde yürüyor...

"Komünistlik mi, o da bizden sorulur!" demiyor muydu ünlü kemalist önderler? Hatta bizzat Mustafa Kemal "Komünist Partisi" kurup Üçüncü Enternasyonal'e üyelik için başvurmuyor muydu?

Hem nasıl olsa, barışseverlere, devrimcilere uygulanan tüm kanlı zulme rağmen, diktanın içinde "kimi gerçekçi çizgiler" üzerinde strateji kurarak, "barış için mücadele cuntaya karşı mücadeleden daha yaşamsaldır, parça bütüne tabi olmalıdır," diyerek devrimci kadroları derviş tevekkülüne zorlayan "önder"ler sadece İran Tudeh'inde mi var?

TEK parti döneminde kemalizm'e, 1952-60 döneminde İnönü CHP'sine, 1961-1973 döneminde Atatürkçü subaylara, 1973-1980 döneminde Ecevit CHP'sine oynayanlar, illegal koşullarda mücadele verebilecek devrimci örgütlenmeyi gözardı ederek sadece kendi örgütlerinin çöküşünü değil, Türkiye devrimci hareketinin genel dağınıklığını hazırlamaktan birinci derecede sorumlu olanlar yine yurt dışında yeni legalist hesaplar içindedir.

Siyasal Partiler Yasası çıkar çıkmaz yayın organlarında yazdıkları yazılarda *"Leninist gözüpeklik, gerekli ödünleri vermekten korkmamak, gelecekteki yandaşlara açık kapı bırakmaktır,"* diyerek 12 Eylül'cü partilerden *"demokratik kitle partisi"* diye nitelenebilecek birine oynamanın propagandasına başlamışlardır bile...

Darbeden sonra geniş kapsamlı anti-faşist birlik oluşmasını engellemek için her yola başvuran bu tipler, "parlamenter düzen" gündeme geldiğinde, "ilkesel olarak, demokratik nitelikli değişik sınıf partileriyle *uzlaşmaya girmek, ödünler vermek* (abç), onların emekçilerin çıkarlarına uygun isteklerini desteklemek doğru ve sorumlu bir davranıştır," demekten sıkılmamaktadırlar.

Cunta'nın koyduğu çerçeve içinde sahneye çıkan partilerden en "sol" görüneninin programı açıklanmıştır. Üç yıldır Türkiye'nin en yüksek tirajlı gazetelerinden birinde başyazılarıyla cunta destekçiliği yapan bir gazetecinin bile kurucu ve yönetici kadrosunda yeraldığı bu partinin programı, NATO'ya, yabancı sermayeye, AET'ye, 12 Eylül'e bakışıyla, sınıf uzlaşmacısı önerileriyle, diğerlerinden pek de farklı yerde görünmemektedir.

DAHA "sol"da olanı çıkar mı? Ecevit'in, Tunç'u da yanına alarak, pusuda beklediği ve zamanlamaya yattığı söylenmektedir. Sosyalist Enternasyonal'de iki ay önce yaptığı konuşmayı geçen yazımızda açıkladığımız bir Ecevit'ten, kırk yılın işbirlikçi sendikacısı Tunç'tan beklenecek olan da, İnönü ismi altında kurulandan pek farklı olmayacaktır. Cunta'nın çerçevesini çizdiği "legal" alanda bundan başkasını beklemek de, legalizme şartlanmış olmadıkça, mümkün değildir.

Türkiye devriminin önündeki sorun, legalist planda uzlaşmacı ve ödüncü yöntemler arama sorunu değil, askeri yada parlamenter biçimiyle faşist diktatörlüğü yıkma sorunudur.

Bu ise, iflası belgelenmiş "örgüt"lerin ve ödüncülüğü, uzlaşmacılığı sicillenmiş "önder"lerin dışındaki devrimci kadroların ve yeni koşullarda yetişecek genç devrimcilerin işidir.

Cuntanın bir gizli belgesini daha açıklıyoruz

Siyasi suç işlemeye aday kişiler izlenecek

- **İçişleri Bakanlığı tarafından karakollara gönderilen gizli bir genelgede, polislerden"ideolojik ve siyasi suç işlemesi muhtemel kişilerin saptanması ve izlenmesi" istendi.**
- **"Sorumluluk Bölge Rehberi" adını taşıyan genelgede karakollara, sorumluluk alanları ile ilgili bazı çalışmalar yapmaları, önemli, sakıncalı ve şüpheli kişileri saptamaları emredildi.**

Cunta, onardığı veya yeniden oluşturduğu devlet kurumlarının yurttaşlar üzerindeki etkisini arttırmak için yeni düzenlemeler yapıyor. Bir süre önce karakollara gönderilen gizli bir genelgeye göre, bundan sonra ülkemizde siyasi ve ideolojik suç işlemesi muhtemel kişiler sürekli izlenecek.

İçşleri Bakanlığının Nisan 1983'de karakollara gönderdiği genelge **"Sorumluluk Bölge Rehberi"** adını taşıyor. Karton bir kapak içinde ve 20 sayfadan oluşan küçük bir broşür niteliğindeki bu genelgede karakol ve emniyet görevlilerinden sorumluluk alanları iel ilgili yeni bazı çalışmalar yapmaları isteniyor. 17 bölüm ce başlıktan oluşan bu genelgeye göre, her karakol sorumluluk bölgesini kapsayan bir plan ve harita çizecek. Haritada bölge nüfusu, özellikleri, kişilerin mezhep durumu, medeni halleri, düşünce yapıları, alışkanlıkları ile kamu ve özel kesim işyerleri ayrıntılı olarak belirtilecek.

KARAKOLLAR KONTR-GERİLLA BİRİMLERİ HALİNE GETİRİLİYOR

Genelgenin en önemli yanlarından birisi de, karakol ve emniyet görevlilerine bölgede oturan **"önemli, sakıncalı ve şüpheli şahısların saptanması"** görevinin verilmesi. Bölgede oturanlardan yasa dışı işlerle uğraşanlar ve özellikle siyasi ve ideolojik çalışma yapanlar saptanacak ve izlenecek. Daha da önemlisi, genelge karakollara ve emniyet amirliklerine, **"siyasi ve ideolojik amaçla suç işlemesi muhtemel kişilerin de saptanması ve izlenmesi"** görevini veriyor.

Devletin en önemli kurumu haline getirilen ve son derece geniş yetkilerle donatılan emniyet kuvvetlerine verilen bu yeni görev, hiç bir ölçüsü olmayan ve hiç bir ülkede rastlanmayan bir özellik taşıyor. **"İdeolojik ve siyasi amaçla suç işlemesi muhtemel kişilerin"** (yani ideolojik nedenle suç işleyebileceği tahmin edilen kişilerin,) nasıl saptanacağı, bunların kim olduğunun nasıl belirleneceği konusunda hiç bir ölçü bulunmuyor. Toplumda, mahallede, fabrikada kimlerin ideolojik suç işlemeye aday olduğunun nasıl saptanacağı ve bunların neye göre, hangi tutumları yüzünden suç işleyebilir olacakları belli değil. Genelgedeki **"şüpheli şahısların saptanması ve izlenmesi"** biçimindeki yeni kararın da nasıl uygulanacağı bilinmiyor. Kimin neye göre ve nasıl şüpheli olduğunun belirlenmesinin nasıl ve kimler tarafından yapılacağı da belli değil. Daha doğrusu, bütün bu kararlar polis ve jandarma tarafından yerine getirilecek.

Bu genelgeyle bütün bir toplumun suçlu, şüpheli ve suç işlemeye aday olarak saptanmasının çok doğal olduğu belirtiliyor. Bu genelge ile bütün karakolların birer kontr-gerille hücresi haline getirildiği de belirtiliyor.

Ağca, Ömer Ay ve diğer MHP'lilerle ilgili bir dosya Nevşehir Emniyetinde yakıldı

Papa'ya suikastten sanık MHP' li faşist M.Ali Ağca ile çeşitli eylemlerinde Ağca'ya yardım etmiş olmaktan haklarında soruşturma açılan bazı MHP'lilere ait önemli bir dosyanın Nevşehir Emniyet Müdürlüğünde yakıldığı saptandı. Öğrenildiğine göre, 1 Şubat 1983 günü Nevşehir Emniyet Müdürlüğünün bir odasında yangın çıktı. Yangın sırasında odada bulunan tüm evraklar yandı. Yangın Vali, emniyet müdürü ve sıkıyönetim yetkilileri tarafından basit bir evrak yangını olarak gösterildi. Devlet yetkililerin gizleme çabalarına karşın bir gazeteci olaydan kuşkulanarak özel bir inceleme yaptı. Sonuçta yangını bilinçli olarak çıkarıldığı ve yangın sırasında M.Ali Ağca, Ömer Ay, Mehmet şener, Abdullah çatlı, Oral çelik adındaki faşistlere ait önemli bilgi ve belgelerin bulunduğu dosyaların kül olduğu ortaya çıktı. Yanan dosyalar arasında, Ağcanın ve diğerlerinin Nevşehir Emniyet Müdürlüğünden bizzat Emniyet Müdürünün imzasıyla ve izniyle aldıkları sahte pasaportlarla ilgili belgelerin bulunduğu belirlendi.

Hatırlanacağı gibi, Ağcanın Papa suikasti soruşturmasını yürüten İtalyan Savcı ile Ömer Ay Dosyasını inceleyen Hamburg Savcısı, her iki MHP'linin de Nevşehir Emniyet Müdürlüğünden aldıkları sahte pasaportlarla dolaştıklarını ortaya çıkarmışlardı. Sıkıyönetim Komutanlıklarının yaptıkları soruşturmalarda da bu durum açığa çıkmıştı.

MHP'li sanıklara ait dosyaların bizzat resmi görevliler tarafından yakılması olayı, sıkıyönetim ve cunta yetkilileri tarafından gizlenmekte ve olayla ilgili herhangi bir soruşturma bile yapılmamaktadır.

Tercüman gazetesi mahkum oldu

Frankfurt Eyalet Mahkemesi bu kararı Dursun Akçam'ın Tercüman gazetesi aleyhine açtığı davadan dolayı verdi.

Anımsanacağı gibi, Tercüman gazetesi 6,7,10 Şubat 1983 tarihli sayılarında gazetemiz yazarlarından Dursun Akçam'ın "Alaman Ocağı" adlı kitabı ve kişiliği hakkında yalana ve iftiraya dayanan bir seri yayın yapmıştı.

Bu yayınlar üstüne Dursun Akçam'ın Frankfurt Eyalet Mahkemesinde açtığı dava sonuçlandı ve Tercüman 8000 DM. ödemeye mahkum oldu.

Mahkemenin asılsız bulduğu iddialardan bazıları mahkeme kararından özet olarak şöyle:

-Akçam'ın aktif bir Dev-Yol militanı olduğu,

-2. No.lu Şıkıyönetim mahkemesi tarafından Akçam'a verilen 8 yıl 10 ay 20 günlük mahkumiyetin 1974 affıyla ortadan kalktığı,

-"Demokrat" Gazetesinin Dev-Yol örgütünden 8 milyon lira aldığı,

-Akçam'ı Basın Şirketi BAS-SAN'ın sahibi olduğu.

Ortadoğu'da yeni bir İsrail mi?

Cunta yönetimi, başta ABD olmak üzere tüm Nato ülkelerinin Ortadoğu jandarmalığını üstlenmiştir. Irak "operasyonu" bu görevin ilk provasıdır.

● 28 Mayıs günü ajanslar Türk Silahlı Kuvvetlerinin Irak'a girdiklerini haber verdiler.

● TC Devleti önce reddettiği bu haberi daha sonra doğruladı ve **"Türk karakollarına saldıran ve sınır bölgesi halkını rahatsız eden asilere karşı sınırlı bir operasyon"** yapıldığını açıkladı.

● Aynı günlerde Nato Dışişleri Bakanları, Brüksel'de yaptıkları toplantıda uzun süredir aralarında tartışmalara neden olan bir konuyu karara bağlıyorlardı: Nato Kuvvetleri, Nato sınırları dışındaki alanlara da güvenlik nedeniyle müdahele edebileceklerdi.

● Bugüne kadar çatışmaların boyutu ve kayıplar konusunda kesin bir açıklama yapılmış değil. TC Dışişleri Bakanlığının açıklamalarında tutuklananların sayısına hiç değinilmedi. Ancak karşılıklı 1'er ölü verildiği ifade edildi.

● Çeşitli kaynaklardan gelen, çatışmaların çok sert geçtiği, tarafların çok sayıda kayıplar verdiği, Diyarbakır, Antep ve Adana hastanelerinin yaralılarla dolu olduğu yolundaki haberler de henüz doğrulanmadı.

● Barzani'nin BBC'ye verdiği bir demeçte **"TC Kürdistan'ı Kıbrıs'a benzetmesin, son peşmerge kalıncaya kadar savaşacağız"** dediği söyleniyor.

● Açık bir işgal hareketi olan bu saldırgan tutuma karşı Batı kamuoyunun ve diğer ülkelerin sessiz kalışı dikkati çekti. Batıda, Büyük Türkiye Partisi'nin kapatılması, bir halkın göz göre göre katledilmesine yönelik operasyondan daha fazla tepki gördü.

Ortadoğu'daki gelişmeleri yakından izleyenler için Türkiye'nin Irak topraklarına girmesi şaşırtıcı değildi. Çeşitli parçalarda Kürt ulusunun bağımsızlığı için mücadele eden örgütlerin yayın organlarında müdahele olasılığından söz ediliyordu.

Aslında bu müdahele her ne kadar "sınırlı" olmuş ve **"kısa sürede sona ermiş"** ise de bölgede ciddi gelişmelerin başlangıcı olarak ele alınmalıdır.

Filistin sorununun geldiği noktada tıkanması ve ABD'nin bölgede kendisi açısından önemli mevziler kazanması ile birlikte bölgede tüm dikkatler ağır ağır Kürdistan'a çevriliyordu. Gerek 4 parçaya bölünmüş hali, gerekse her bir parçasındaki devrimci ve ulusal kurtuluşçu örgütlerin dağınık ve parçalanmış hali bölge devletlerinin Kürdistan üzerinde uzun vadeli hesaplar yapmasının önemli bir ön koşulunu oluşturuyordu. **Öte yandan Kürt ulusunun baskı, tahakküm ve zorbalığa karşı yıllardır yürüttüğü mücadeleler bölge devrimleri açısından güçlü dinamiklerin oluşmasına kaynaklık ediyor.**

Türk Silahlı Kuvvetlerinin Irak topraklarına girerek Peşmergeleri ve bir ulusu imhaya yönelik operasyonu ile ilgili bazı belirlemeler şu noktalarda toplanabilir:

● Başta ABD olmak üzere tüm Nato ülkelerinin özellikle petrol kaynakları nedeniyle Ortadoğu Bölgesine yönelik güçlü çıkar hesapları vardır. Gerek petrol kaynaklarını güvence altına alacak, gerekse bölgede gelişecek devrimci-yurtsever hareketleri boğacak güçlü bir ileri karakola ihtiyaç duyulmaktadır. Bu göreve en uygun devlet ise faşist Cunta yönetimi altındaki TC olmuştur ve TC, Nato adına bu görevi resmen üstlenmiştir.

● ABD ile girilen ikili antlaşmalar sonucu Erzurum, Muş ve Van havaalanlarının genişletilmesi gibi hazırlıklar gözlendiğinde Nato'nun Kürdistan'da çıkması muhtemel bir ayaklanmaya karşı ne tür önlemler aldığı ve böylesi bir olaydan nasıl çekindiği iyice anlaşılır.

● Bölgeye müdahele edecek çevik kuvvetlerin niteliği konusunda ABD ile Türkiye arasında belli bir anlaşmazlığın olduğu biliniyordu. Türkiye, gerek iç durumu, gerekse uluslararası konumu gereği Nato adına yapılacak bir müdahelede doğrudan rol almaya niyetli görünmüyor daha çok ABD'nin oluşturacağı çevik kuvvetlere alt yapı hizmeti sunmayı tercih ediyordu. (Nitekim son Nato toplantısı kararı da müdahelenin ABD birliklerince yapılması doğrultusundadır.) Fakat Kürdistan'a yönelik son işgal hareketi gözlendiğinde TC'nin sadece destekle yetinmeyeceği ve ileride bu tür müdahelelerde doğrudan yer alacağı anlaşılmaktadır.

● Özellikle İran-Irak savaşının sürmesi her iki ülkenin kendi sınırları içindeki Kürdistan toprakları üzerinde kontrollerinin zayıflaması sonucunu doğurmuştur. Savaş, niteliği ne olursa olsun objektif olarak başta Kürdistan olmak üzere bölge devrimlerinin gelişmesi açısından elverişli bir ortam doğuruyor.

● Gelişen Kürt ulusal kurtuluş hareketleri gerek önderliklerinin nitelikleri, gerekse iç ilişkileri nedeniyle ciddi açmazlarla karşı karşıya. Özellikle Irak Kürdistan'ında Barzani-Talabani çatışması olarak bilinen çatışmanın sürmesi Kürt ulusunun mücadelesini ciddi biçimde zayıf düşürüyor.

● Irak Kürdistan'ında Mesut ve İdris Barzani'nin örgütü Irak Kürdistan Demokrat Partisi ile Celal Talabani'nin liderliğini yaptığı Yekiti örgütü arasında yoğun çatışmalar oluyordu. Irak Komünist Partisi her ne kadar doğrudan çatışmalara katılmamak ve taraf olmamak gibi bir politika izlemişse de Barzani ile birlikte tavır almış ve oldukça fazla kayıp vermiştir. (TC Devletinin işgal harekatından kısa bir süre önce, Yekiti kuvvetlerinin IKP'ye ait bir genel karargahı bastığı, partinin politbürosunun bazı üyeleri dahil önemli bir kesimini esir aldığı ve baskında kırka yakın IKP üyesinin öldürüldüğü yolunda haberler yayılmıştır.) **Kürt gruplarının iç çatışmalarda birbirlerindenöldürdükleri insan sayısını otonomi için savaştıkları merkezi devletlerle girdikleri çatışmalarda ölen insandan daha fazla olduğu bilinen bir gerçektir.**

● Kendi bağımsızlıkları için mücadele etmekte olan örgütlerinin bu parçalanmışlıklarını bölge devletleri kullanıyorlar. Nitekim son çatışmalar İran-Irak savaşının Kürdistan'a kayması olarak değerlendiriliyordu. Barzani'nin İran tarafından desteklendiği, Yekiti ile birlikte savaşan İran Kürdistan Demokrat Partisinin, (genel sekreteri Kasımlo'dur) Irak'tan destek aldığı bilinmektedir.

● Bütün bu olumsuzluklarına rağmen Kürdistan'da gelişen mücadele TC Devleti açısından ciddi bir tehlike anlamına geliyordu. Özellikle son aylarda Türkiye Kürdistanından devrimci güçlerin bölgeye yönelik hazırlıklar içinde olmaları bu **"tehlikeyi"** TC açısından daha da arttırıyordu. Türkiye Kürdistan'ından örgütlerin Irak Kürt örgütleri ile ilişkilerinin artması ve güçlenmesi olarak da ele alınabilecek olan bu gelişmeye Cunta seyirci kalmak istemedi ve erken bir müdahele ile bu bağlantıyı kesmeyi amaçladı.

Nato toplantısında alınan kararlara **"terörizme karşı ortak mücadele"** ilkesini de eklettiren TC, böylece Kürt halkına karşı yapacağı operasyonları da meşrulaştırmak istiyor. Yine aynı günlerde Türkiye Kürdistan'ında düzenlenen Nato tatbikatı sırasında çevik kuvvetlerin de kullanılması gerek TC'nin, gerekse Nato devletlerinin Kürdistan'la ilgili düşüncelerini ve niyetlerini açık biçimde gösteriyor.

● Elde edilen bilgilere göre ve TC'nin açıklamalarından da **"sınırlı"** olduğu anlaşılan operasyonun daha çok **"gözdağı"** vermeyi amaçladığı anlaşılıyor. Operasyon haberinin bölgede bir hafta önceden bilinmesi peşmergelerin önlem almasını sağlamıştır.

Her ne kadar sınırlı da olsa bu operasyon bir çok şeyin habercisidir.

TC Devleti Kürt halkına ve devrimcilerine karşı ciddi imha planları hazırlamaktadır.

Başta ABD olmak üzere Nato Kürdistan'a (biçimi ne olursa olsun) müdahele hazırlığı içindedir.

Irak'ın bu operasyona destek olması, İran'ın sessiz kalması Kürt ulusal kurtuluşu için bölge devletlerinin anlamını daha bir açığa çıkarmaktadır. **Kürt hareketleri gerek kendi bağımsızlıkları gerek bölge devrimleri açısından devletlere güvenmek ve onlarla ilişkilerini geliştirmek yerine devrimci halk hareketlerine yönelmek zorundadırlar.** Bu gerçek son operasyonla bir kez daha kanıtlanmıştır.

Dünya basınında saldırı

Hollanda'da yayınlanan NRC-Handelsblad Gazetesi, 3 Haziran tarihli sayısında, çeşitli gözlemcilerin paylaştıkları bir düşünceyi naklediyordu: **"Türkiye bu sindirme operasyonu"** *na girişmekle, Türk askeri rejiminin içten içe beslediği bir hayali gerçekleştirme yolunda ilk adımı da atmış oldu. Bu, Irak'ın kuzeyinin, çoğunlukla Kürtler'in yaşadığı 'Musul Vilayeti' nin geri alınması hayalidir.*

Birinci Dünya Savaşı sonrası, Kemalist iktidar, *İngilizlerin zorlamasıyla, bu bölgeden vazgeçmiş ve burada* **İngiliz koruması altında yeni bir devlet kurulmuştu: Irak. Türk askerleri arasında, petrol bakımından zengin bulunan bu bölgeyi yeniden ele geçirmek gerektiğini dü-**

şünenler az değildir. Bunun için, bölge Kürtleri arasında önemli bir Türkçe konuşan azınlığın bulunması her zaman bahane olarak kullanılabilir"

Öte yandan, 28 Mayıs tarihli The Times Gazetesi de, Türk askerlerinin bu emellerine dikkati çekerek, şöyle demekteydi: **"Geçen yıl New Statesman"** *da yayınlanan ve Kuzey Irak'ı ele geçirme yolunda bir Türk-Amerikan komplosunun hazırlandığını ileri süren bir makale, Arap dünyasında geniş ilgi ve endişe uyandırmış bulunuyordu. Şu anda Türk ve Irak hükümetleri arasında iyi ilişkiler sürdüğü gözönünde tutulursa, bu iddianın gerçekleşmesi hayli zayıf görülebilir. Fakat unutulmamalı ki, bugün için aklın hayalin alamayacağı şeyler, Irak'ta merkezi hükümetin tamamen çökmesi halinde pekala gündeme gelebilir"*

Irak Kürdistan'ındaki operasyon dolayısıyla çeşitli Avrupa gazetelerinin yorumları da şöyle oldu:

Le Soir(Belçika), 28.5.1983: *"Ekonomik ilişkilerin yanısıra, üç başkent (Ankara, Bağdat ve Tahran), sadece komünistlere karşı mücadele konusunda da günden güne daha yakın hale gelmektedir. Türkiye, özellikle askeri yönetim altında olduğu zaman, Kürtlere karşı misli görülmemiş bir baskı uygulamıştır. 'Dağlı Türkler' diye adlandırılan bu insanlar, ikinci sınıf vatandaşlar olarak işlem görmüşlerdir."*

Le Monde (Fransa), *28.5.1983: "Bugün Türk Ordusu'nun üçte ikisinin Kürdistan'da üstlendiği tahmin edilmektedir. Daha 12 Mart askeri darbesinden önce, Kemalizm-sonrası Türkiyesi Kürdistan'da çeşitli imha operasyonlarına girişmişti. Bir yandan kürt köylerine baskınlar yapılırken, öte yandan hukuki kovuşturmalar sürdürülmüş, bu arada dışarıdan kolay farkedilemeyen bir başka baskı yöntemi uygulanmağa başlanmıştı: Hapishanede işkence: işkence yüzünden çok sayıda siyasal tutuklu hapishanelerde can vermiştir."*

The Guardian (İngiltere), *28.5 1983: "Türkiye, kendi Kürt azınlığıyla olan sorununu dış dünyaya yansıtmamak için elinden geleni yapmaktadır. Türkiye'nin güney-doğu illerinde en azından 7 milyon Kürtçe konuşan insanın yaşadığı biliniyor. Kürtlerin ayrılıkçı ve hatta bölgeci her türlü eylemi şiddetle bastırılmaktadır: En son kabul edilen anayasa ve siyasal partiler kanunu, Kürtçenin eğitim dili veya yayın dili olarak kullanılmasını resmen yasaklamıştır."*

The Times(İngiltere), *28.5.1983: "Ayrılıkçılığı önlemek başka şey,* **sekiz milyon nüfuslu bir halkın ulusal istemlerini hiçe saymak başka şey***dir. Toplum geri, cahil ve kabile yaşamı içinde bulunduğu sürece bu mümkün olabilir. Fakat Avrupa demokrasisi olarak görünmek isteyen bir ülkede bu istemleri sürgit hiçe saymak mümkün değildir."*

Le Drapeau Rouge(Belçika), *30.5 1983: "Türk askeri cuntasının, 35 Kürt militanını ölüme mahkum ederek ve Irak topraklarında (Bağdat Hükümeti'nin de onayıyla) kapsamlı 'temizlik' operasyonuna girişerek Kürt ulusal hareketini yoketme kararlılığını ortaya koyduğu bir sırada, Belçika, ABD, İngiltere, Batı Almanya ve İtalyan askerlerinden oluşan 4 bin kişilik bir NATO kuvveti, Sovyet sınırına pek de uzak olmayan bir bölgede, ittifak'ın organize ettiği en büyük askeri manevraya katılıyordu."*

Liberation (Fransa), 31.5.1983: *"Türk harekatı, Ajans France Presse'in bildirdiğine göre, Irak ile Türkiye arasında mevcut anlaşmada öngörülen sınırları adamakıllı aşmıştır. Türk Jandarması özel birliklerinin ve paraşütçülerin, Türkiye-Irak sınırının 30-40 kilometre güneyine kadar girdikleri bildirilmektedir. Oysa cuma günü, Irak Hükümeti'nin bir sözcüsü, Türk Birliklerine müdahale yetkisinin,* **"aşırı zorunluluk halinde, geçici bir süre için ve 5 kilometrelik bir kuşak içinde kalma koşuluyla"** *verildiğini açıklamıştır.*

"Türk birliklerinin, Irak Ordusu'nun kontrolu dışında kalan bir sınır bölgesini taradıkları anlaşılmaktadır. AFP'e göre, iyi haber alan kaynaklar, Irak makamlarının **"üzerinde her türlü yerleşim ve geçişi yasakladığı"** *tampon bölgede, Türk birliklerinin karşılaştıkları herşeyi yokettiklerini bildirmektedir.*

"Ankara'daki Irak elçisinin açıkladığına göre, Irak ve Türk makamları, ele geçirilen tutsakların Türk ve Irak askeri mahkemelerinde yargılanması konusunda anlaşmışlardır.

"Paris'te Irak Kürdistanı Demokratik Partisi Başkanı Massound Barzani imzasıyla yayınlanan bir bildiride, operasyon, Türk ve Irak rejimlerinin tam anlaşmalı olarak Kürt Kurtuluş hareketini yok etmek üzere tezgahladıkları bir komplo" olarak nitelenmektedir. Bildiriye göre, **"Irak, üç nedenden ötürü Türk Kuvvetlerine başvurmuştur: Direnişi askeri bakımdan yoketme konusunda kendi yetersizliği, silahlı kuvvetlerin zayıflığı ve İran'la savaş..."**

"PDK'nın bildirisine göre, Türk kuvvetlerinin girdiği bölge, daha önce İran'daki baskı rejiminden kaçmış bulunan 7 bin Kürt ailesi tarafından Irak kuvvetlerinden kurtarılmış bulunuyordu. Bu bölgede hiçbir Irak birliği kalmamış olup, Saddam Hüseyin rejimine karşıt Kürt peşmergeler tam bir egemenlik kurmuştu."

AVRUPA KONSEYİNİN TEPKİSİ

Irak Kürdistanı'nda girişilen operasyondan önce, Diyarbakır'da 44 Kürt militanının idama mahkum edilmesi üzerine, Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi Başkanı Kurt Agrens, Cunta şefi general Evren'e bir mesaj göndererek idamların infaz edilmemesini istedi.

Öte yandan **"Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi"** cuntanın bu saldırganlığına karşı birleşme çağrısı yaptı. Yürütme Komitesi imzasıyla yapılan çağrıda kürt grupları arasındaki çatışmaya değinerek, **"yursever güçlerin kendi aralarındaki çelişkileri bir yana bırakarak Evren ve Saddam rejimlerine karşı birleşme"**nin gereği vurgulandı.

FİDEF, KOMKAR, BİRKOM ve çeşitli örgütler yaptıkları açıklamalarda Türk Silahlı Kuvvetleri'nin saldırısını protesto ettiler.

Plastik özgürlük uysal özgürler

Nihat BEHRAM

Geçmişte bir gün kaldığımız hücreden çıkarılıp cezaevine getirildiğimizde, yanımdaki arkadaş bir 'ohhh" çekmiş ve "özgürlük ne güzel şey" diye mırıldanmıştı.

"Ne özgürlüğü? Altı üstü zindan işte!" diye karşılık verdiğimde "Bozgunculuk yapıyorsun, hücre daha mı iyiydi? Burada koşabilir, yüzünü yıkayabilir, arkadaşlarla konuşabilir, gazete okuyabilir, mektup yazabilir, belki yeşil soğan bile yiyebilirsin. En azından özgürlüğün sınırları genişledi. Buldun da bulandırma, gerisi can sağlığı..." diye sürdürmüştü sözlerini.

Ölümün üstüne gülümseyerek giden arkadaşlardan biriydi. En ağır koşullarda bile mizahi tutumu kişiliğinin doğal bir parçası kılabiliyordu. Şimdi nerededir, ne yapıyor bilmiyorum.

Son günlerde Türkiyeli aydınlar arasında "**çıkması kuvvetle muhtemel olan**" basın affından sıkça söz edilişi bana bu anımı anımsattı. Ne var ki arkadaşımın, koşullara yaklaşımındaki mizahilik, bu günün "aydın" katlarında "**umutlu bir bekleyişin**" ciddiyet ölçülerinde yaşanıyor. Yani esprinin yerini ciddiyet, mizahın yerini dram almıştır.

12 Eylül darbesinin ortaya apaçık çıkardığı gerçeklerden birisi de şudur ki, Türkiye tutarlı aydın geleneğinden yoksun bir memlekettir

"**Sosyal Demokrat anlayışın geleneği**" v.s. gibi sözler sadece kocaman bir balondur. Aydın olma, bir geleneğin ifadesi olarak yaygın ve köklü değil, namuslu olmanın ölçüleriyle kişilerle sınırlıdır.

Alanı boş bulunca çeneleri düşen, zılgıtı yiyince düzenle kestirmeden uzlaşan insanların tanımı aydın olarak yapılırsa, gerçeklik karşısında yanılgıya düşmek kuşkusuz ki kaçınılmazdır.

O, iktidar alternatifi olarak gösterilen "**çağdaş aydınlar**" ve onların "**güçlü aydın kadroları, kitle tabanları**" nerede şimdi? O, kolay günlerin dünyaya, insanlara, siyasi mücadeleye ahlak, siyaset, teori dersleri veren "**sol aydınları**" nerede?

Her toplumsal dönemeçte CHP desteğini "**ehven-i şer**" sayan ve bunun teorilerini geliştiren "**en seçkin**" kalemler dahi faşist cunta karsısında "**hic olmassa kardeş kavgasını, iç savaşı durduran çağdaş sağ yapıcı elestirilerle yaklasılırsa demokratik ortama geçme umudu veren yönetim**" v.s gibi tutumlar takındılar.

Büyük oranda ise uzmanı oldukları yöntemlerle "**ne kokup, ne kokutarak**" uzlaşmanın en sinsi yolunu tuttular ve köşelerine çekildiler. Şimdilerde konuldukları kafeslerde tatlı tatlı öten süs kuşları gibiler.

Kimisi pasaport aldıkları ellere verdikleri sadakat yemininde, halka verdikleri sözden daha tutarlılar.

Kimisi ise cuntanın akıl hocalığına soyunarak, ihanetin daha kestirme, daha bahşişi bol yollarına girdiler.

Şu sıralar "**muhtemel basın affı**" umudu aydınlar arasında yeniden "**uslu dur**" çağrılarını başlattı. Kıyıda köşede bu umudu zedeleyecek hiçbir "**yaramazlığa**" tahammülleri yok. Kapının eşiğine dek gelip dayanmış basın affı umudunu gerçek kılabilmek, ona kavuşabilmek için daha "**olgun**" davranışlar öneriliyor.

Siyasetle ilişkileri eskiden de zaten dolaylı olan kimi "**sanatçı**" kesim ise F.Naci ve benzerlerinin "**teorik önderliğinde**" kendilerini memleket sorunlarına karşı tümüyle "**tarafsız**" ilan ettiler. F.Naci bir ergide görüşlerini açıklarken siyaset-sanat ilişkisine ilişkin bir soruya şu yanıtı veriyordu: "**Devrim siyasi militanın işidir sanatçının değil.**"

"**Siyasi militan**" dan kasıt nedir? Bir kişi mi bir örgütlenme mi? Siyasal devrimin anlamı nedir, toplumsal devrim hangi devrimi içerir, birbiriyle olan ilişkisi nedir? Siyasi mücadele ile sanatçı arasında ne gibi toplumsal bağlar vardır, yeni bir toplumun inşasında ve devrim öncesinde o topluma hakim gerici ideolojiler ve kültür karşısında toplumundan sorumlu kültür-sanat kadrolarının ne gibi görev ve fonksiyonları vardır? Siyasi örgüt ve siyasi militan ile toplumcu gerçekçi sanatın karşılıklı etkileşimi ne anlam taşır? Bir halkın kurtuluşu uğrundaki siyasi mucadele ile o halkın hayatından yoğrulan sanatın bütünselliği ne anlam içerir? Devrim esas anlamıyla salt siyasi iktidarın ele geçirilmesi olgusu mudur, eğer böyle değilse nedir, nerede başlar, hangi aşamalardan geçer, nereye ve hangi güçlerle gider?

Bu ve benzeri sorular ustaca tartışma dışı kılındı. Eğer cehaletlerinden tartısma dışı kılmış olsalar belki bir mazeretleri olurdu. Böyle değil, çünkü benzeri sorular bizzat bu adamlarca daha önceleri "**siyasi örgütlenmelerdeki bilgi düzeysizliğini sergilemek için**" defalarca tekrarlanmıştı. Şimdi o günlerdeki çabalarını "**gençlik heyecanı ile yapılmış işler**" olarak niteliyorlar. Aynı yazısında F.Naci genç ve heyecanlı iken siyaset işlerine bulaşarak vakit yitirdiğinden yakınıyor.

Bir toplumda siyasi iktidarı ele geçirme anlamı taşıyan ve bunun için de zorunlu olarak askeri örgütlenmeyi gerektiren siyasi devrim ile, eski topluma karşı yeni toplumun inşası anlamını içeren, esas ve bütünlüklü anlamıyla toplumsal devrim anlayışı, birbirinden sanki hiç ilişkisi olmayan iki şeymiş gibi ustaca soyutlandı. Bunun sonucu olarak sanat ve kültürün devrime karşı "**tarafsız**" ilan edilişi doğal olarak ülke gerçeklerine karşı da bir tarafsızlık tutumuna ulaştırıldı.

"**Güzellik arama eyleminde**" özgürlük ve sınırsızlık adına öne çıkarılan bu anlayıştır ki, ilk başta sanatsal-kültürel eylemi hayattan koparmaya, toplum gerçeklerinden soyutlamaya, güdükleştirip kansız, cansız kılmaya, burjuva ideolojisinin dar sınırları içinde tutuklamaya yönelir. Ki öyle de olmuştur.

Böyle olunca da bu kesimlerin özgürlük kavramı ölü doğan çocuğu emzirmeye çabalama benzeri bir anlam taşımaya başladı. Oyuncaklarını ulaşılmaz vitrinlerde seyretmeye alıştırılmış çocuklar benzeri, özgürlüklerini düşlemekle yetinmeye alıştırılmış uysal aydın tipi yaygınlaştırıldı.

Özgürlük ancak yeni bir toplumun inşası için verilen mücadelede sınırlarını kırar, gerçek ufkuna ulaşır. Eski toplumun "**bahçelerinde**" dolanarak güzellikten ve özgürlükten dem vurmak olsa olsa guguk kuşuna vergidir, halka ve halkının sanatçılarına değil.

Tutarlı bir aydın için hayat kişisel, siyasal, toplumsal, ahlaki, felsefi...özgürlükler mücadelesinin toplamında bir çabayı gerektirir. Ve devrim toplumsal boyutunda ve bütünlüğü içinde düşünüldüğü zaman ancak gerçek anlamıyla kavranılmaya başlanır. Özgürlük beklenilerek elde edilen bir şey değildir. Bir mücadele hasadıdır.

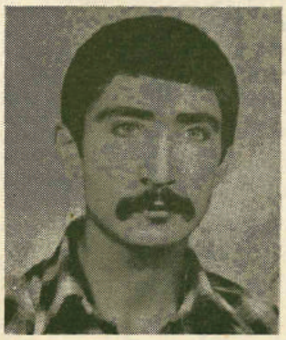
Sahte aydın umut içinde beklenilen ve özgür ortam teorilerine malzeme olarak kullanılan şu "**muhtemel basın affı**" böyle bir ortamda ne getirebilir? Belki daha önce düşüncelerini yazarak çizerek eyleme dönüştürmüş ve bu eylemlerinden ötürü tutuklu bulunan yada yargılanan bir kısım insanın davaları düsecektir. Ve yeniden aynı "**suçu**" işlememeleri kaydıyla "**normal hayatları onlara geri verilecektir.**"

Düşünceye konan yasaklamanın kaldırılması söz konusu bile değildir. Böylesi bir affın özgürlük, demokrasi, v.s. ile değil, olsa olsa aydınları faşizme karşı evcilleştirilmiş, uysallaştırılmış bir toplumla bağlantısı olabilir. Suçlanmayı gerektiren nedenleri aynen koruma temelinde verilmiş özgürlük, sürüsünden ayrılmama kaydıyla koyuna tanınan meleme özgürlüğüdür.

"**Seçimler, seçimlerle varılacak demokratik ortam, bunun doğal sonucu olarak kuvvetle muhtemel bir basın affı..**" v.s. gibi anlayışlar bugün için esas itibariyle faşizmin demagojisine hizmet etmektedir. Tutarlı aydının görevi halka yönelik demagojinin gerçek özünü teşhir ve ona karşı mücadeledir. Onun uysal ve evcil seyredeni olmak değil. Bu demagojileden umut yeşertmeye çalışmak ise, burjuvaziyle dolaysız olarak bütünleşmenin ifadesidir.

Hiç olmassa şu noktada "**özgürlük**" denirken, hücreden cezaevine getirilen arkadaş gibi olayın mizahı yaşansa.

Çünkü aksi sadece dramdır.

"19 Haziran 1980 İstanbul-Çeliktepe'de oligarşinin resmi faşist güçleri tarafından kahpece katledilen devrim şehidimiz Müslüm Çakıcı'nın anısı mücadelemize ışık tutuyor."

Kurtulaşa Kadar Savaş

Filistin örgütleri içinde kaynaşma

Ebu CEMAL

★ FKÖ'nü oluşturan en büyük örgüt olan El-Fetih içinde bazı gruplar Arafat'ın izlediği politikalara karşı aktif tavır aldılar. Kamplara karşılıklı el konulmasına kadar varan olayları yatıştırmak için Arafat Lübnan'daki kampları dolaştı.

Ortadoğu haberlerine ağırlık veren gazete ve ajansların son günlerde önem verdiği konulardan birisi FKÖ nün en büyük örgütü El-Fetih içinde Arafat'a karşı girişilen ayaklanma oldu. Lübnan'daki Filistin kamplarının bazılarına Filistinli subay ve gerillalar tarafından el konulmasına kadar varan olaylara neden olarak El-Fetih'in yeni Ortadoğu politikası gösteriliyor. Arafat'a karşı alınan aktiv tavrın nedenleri şu noktalarda toplanıyor.

Filistin sorununun yıllardır sürüncemede kalması ve bir türlü çözülmemesi,

Lübnan yenilgisi ve Filistin dostu ülkelerin FKÖ'ne açıktan destek vermemesi,

İsrail'le açıktan çatışmayı göze alacak bir karşı cephenin oluşturulamaması,

Büyük ümitler bağlanan uluslararası diplomasının Filistine hiç yardımcı olmaması.

İsrail'in Lübnan'ı işgalinden sonra bölgede güçler dengesinin ABD'nin lehine kayması, Filistin Sorununun çözümünü ABD'nin seçenekleri arasında gerçekleştirme eğilimini öne çıkardı.

Ürdün ile federasyon görüşmeleri yapılmaya başlandı. Arafat'ın bu politikası kendisi tarafından "gerçekçi" olarak nitelenirken bölgedeki radikal güçler bu politikaya tavır aldılar.

Gerek El-Fetih dışındaki Filistin örgütleri gerekse Suriye ve Libya, Arafat'ın yeni politikasına karşı çıkarken, bunu FKÖ içinde çözmeyi tercih ettiler. FKÖ'nün birliği politik farklılıklara tercih edildi. Fakat Suriye'nin başını çektiği ve Habbaş liderliğindeki Halk Cephesi gibi örgütlerin de içinde yer aldığı radikal bir kanat oluşturuldu. Başlangıçta Filistin sorunun çözümünde alternatif geliştirme zorluğu nedeniyle Arafat çizgisine sesszıce boyun eğen bu kanat mücadeleyi FKÖ içinde sürdürmeyi yeğledi.

Lübnan-İsrail anlaşması ile İsrail birliklerinin Lübnan'dan çekileceklerinin açıklanması (Suriye'nin daha önce İsrail çekilirse, çekilme sözü vermiş olması nedeniyle) ABD barış planının gerçekleşmesi doğrultusunda önemli bir adımdı.

Sovyetlerin açık desteği olan Suriye bu barış planını bozmak için çeşitli girişimler yaptı. Sovyetler yeni mevziler kaybetmek istemiyor ve Lübnan savaşı sırasında kaybettiği prestijini tekrar kazanmak istiyordu.

Suriye, Ürdün-Filistin Federasyonunun gerçekleşmesini,(bu bir anlama da Ürdün-İsraeil anlaşması anlamına geleceği için) ciddi bir tehlike olarak görüyordu. Dört taraftan düşman güçlerle kuşatılmış olmak Hafız Esat Rejimi için ciddi bir tehlike idi.

Olayların Arafat'ın çizgisini haklı çıkaran doğrultuda gelişmemesi için Suriye Lübnan'dan çekilmeyi reddetti ve savaş hazırlığı içine girdi. İsrail'e karşı bu sert tutum, ABD barış planını açmaza soktuğu gibi FKÖ içinde de kaynaşmalara neden oldu. Libya ve Suriye El-Fetih içinde Arafat çizgisine karşı gelişen muhalefete destek verdiler.

El- Fetih içinde kaynaşmalara yol açan son ayrılık Arafat'ın uzlaşma politikasına karşı cıkanlarca örgütleniyor. Bunlar, Ürdün'le görüşmelerin kesilmesini, İsrail'e karşı silahlı mücadele verilmesini istiyorlar. Ayrılanların gücü konusunda ise çelişkili bilgiler alınıyor. El-Fetih yönetimi ve Arafat küçük bir gruptan sözederken bazı gözlemciler sayının bini aştığı inancındalar.

Lübnan'da bulunan Filistin kamplarına el koymaya kadar varan Arafat'a karşı muhalefet eylemi karşısında Arafat hemen Bekad vadisindeki kampları dolaştı. Bundan sonra da, kendisinin politikasını onaylatmak için dış gezilere başladı. Libya'yı Filistinlilerin iç işlerine karışmakla suçlayan Arafat, son ayrılığı Kaddafi'nin zorla Kışkırttığını ileri sürdü.

Suriye Devlet Başkanı Hafız Esat, olaylardan sonra Libyayı ziyaret etti. Esat, çatışma sırasında tarafsız bir tutum takındığı izlenimini vermeye çalışıyor. BAAS Partisi de taraflar arasındaki görüşmeleri südürmeye çalışıyor.

Fakat ayaklanmanın Suriye'nin işgali altındaki Lübnanda olması,ayaklananların hem işgal bölgesinde hem de Suriyenin başkenti Şam'da rahatça basın tolantıları yapabilmeleri Suriye'nin Arafat muhaliflerine desteğinin önemlikanıtları olarak gösteriliyor. Suriye'nin onaylamadığı bir harekete bu tür olanak ve şansları vermeyeceği söyleniyor.

FKÖ içindeki bu kaynaşmada ilginç ve önemli bir tavır da SSCB'nin oldu. Andrapov, Arafat'ın yanında olduklarını, kimsenin Filistin'in iç işlerine karışmaya hakkı olmadığını bir mesajla acıkladı.

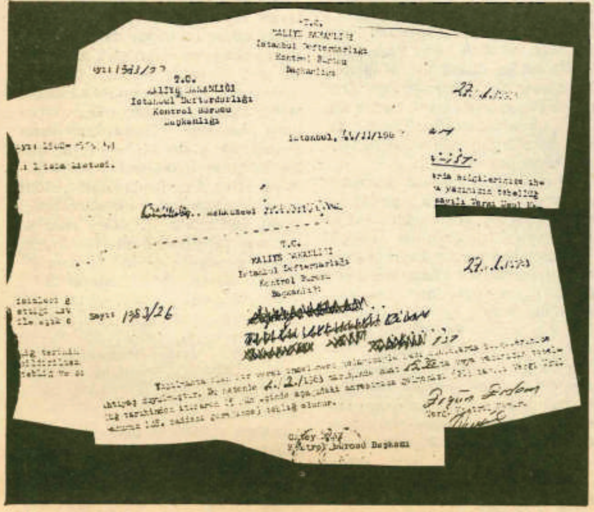
FKÖ içindeki bu kaynaşmanın nasıl sonuçlanacağı henüz belli değil. Olaylar kısmen yatışmış görünüyor. Ancak değişik biçimlere bürünmesinin olanaklı olduğu söyleniyor.

Resmi belgeler cuntanın bir oyununu daha açığa çıkarıyor

İlerici avukatlar mali kontrol yöntemiyle susturulmaya çalışılıyor

Devrimci, demokrat ve yurtsever tutukluların savunmalarını üstlenen avukatlar, mahkemeden atma, tutuklama, disiplin cezaları ile susturulamayınca bu kez mali kontrol iddiasıyla tüm avukatların defterleri incelenmeye başlandı.

İstanbuldabaşlatılan uygulama sadece ilerici avukatları kapsıyor. vekkillerinin dosya ve isim listelerinin gönderilmesini istedi. Bir örneğini sayfamızda gördüğünüz bu yazı sayesinde mahkemelerden ilerici avukatların hangi davalara girdiğini öğrenen cunta görevlileri bu kez tutukluları ve yakınlarını sorguya çekmeye başladılar. Tutuklu yakınlarına birer yazı gönderen Defterdarlık Kontrol Bürosu, avukata dava ücreti olarak verilen para miktarını saptamaya çalışmaktadır. Bir örneğini sayfalarımızda gördüğünüz bu yazıda, tutuklu yakınları kontrol memurluğuna gelmezlerse para cezasına çarptırılacakları belirtiliyor.

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
İstanbul Defterdarlığı
Kontrol Bürosu
Başkanlığı

İlerici avukatlar üzerinde cuntanın yeni bir baskı ve yıldırma uygulaması başladı. 12 Eylül darbesinden bu yana savunma hakkını çeşitli yöntemlerle sürekli ortadan kaldıran cunta, savunma görevini yerine getiren avukatların davalara girmesini engellemek için her türlü baskı yöntemini kullanıyordu. Ancak bunların avukatlar üzerinde pek fazla etkisinin olmadığı ortaya çıkınca bu kez başka bir yol denenmeye başlandı.

İlerici avukatları sindirmeye yönelik yeni uygulamanın esasını mali kontrol oluşturuyor. Cuntanın emriyle ilerici avukatların defterlerini ve hesaplarını inceleme kararı alan İstanbul Defterdarlığı, çalışmalarını birkaç koldan sürdürüyor.

Bir İstanbul mahkemesinde görevli yurtsever bir hakimin verdiği bilgiler ve dökümanlar sayesinde açığa çıkan bu uygulama bu günlerde İstanbul'da bütün hızıyla sürüyor.

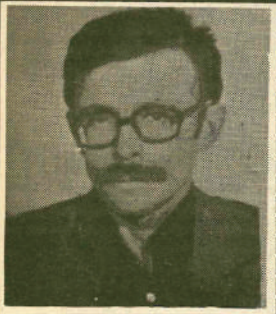
MAHKEMEDEN LİSTE İSTENİYOR

İsmi bizde saklı bir İstanbul Mahkemesine resmi bir yazı gönderen İstanbul Defterdarlığı Kontrol Bürosu Başkanı Oktay Akay, mahkemeye bir liste vererek bu listede adı geçen avukatların girdikleri davaların ve müDefterdarlığa giden tutuklu yakınlarına, **"avukata kaç para verdiği, senet alıp almadığı"** gibi sorular soruluyor. Görevliler tutuklu yakınlarını avukata para vermedim demeye zorluyorlar. Bu şekilde elde ettikleri bilgilerle avukat bürolarına yaptıkları ani baskınlarda elde ettikleri bilgileri karşılaştıran cunta görevlileri ilerici avukatları, **"tutukluların davalarına para almadan girmekle"** suçluyorlar.

İstanbul Defterdarlığının mahkemeye gönderdiği ve haklarında bilgi istediği avukatların adlarını içeren listede 83 avukat bulunuyor. Bunların büyük bir bölümü Kamuoyunda yurtsever, demokrat kişiler olarak bilinmektedir.

Edinilen bilgilere göre, ilerici avukatlara yönelik bu mali operasyon, tutukluların savunmasını zayıflatma amacını taşıyor. Vergi ve defter kontrolü adı ile başlatılan bu uygulama sonucunda çok sayıda avukat hakkında **"vergi kaçakçılığı"** ya da**"yasa dışı örgüt davalarını parasız almak suretiyle bu örgütlerle gizli ilişki kurmak"** suçlarından soruşturma açılacağı sanılıyor.

Mali Operasyonun MGK'nin emriyle başlatıldığı, bu uygulamanın cuntanın halka ve yurtseverlere, ilericilere yönelik saldırısının bir parçası olduğu belirtiliyor.

Abdullah GÜLBUDAK
17 Mayıs 1983'te Ankara cezaevinde işkence ile öldürüldü

Selim MARTİN
15 Mayıs 1981'de İzmir'de çatışmada şehit oldu

Mehmet GÜMÜŞ
Asım KESER
Hasan SABİTOĞLU
Ahmet KILIÇ
Alaaddin MÜRTEZA
Zeki SUBAŞI
Gürsel KÜÇÜKYILDIZ

1 Haziran 1981'de Espiye' de çatışmada şehit düştüler

Anıları halklarımızın kalbinde yaşıyor yaşayacak!

Devrimci İşçi

LANET KÖR ŞEYTANA!..

PAŞA TİRYAKİLERİ

Büyük Türkiye Partisini kapatan MGK'nin başı Kenan Evren Paşa ezcümle dedi ki:

Malesef bir asker arkadaşımızı da (Esener Paşayı) kullandılar. Daha önceki yıllarda da bir başka arkadaşımızı (Gümüş Pala Paşayı) kullanmışlardı."

E... böyledir bu işler. AP.liler Gümüş Pala'yı, ardından Esener Paşayı kullanır, Sabancı, Vehbi Koç, Mehmet Yazar ayrı ayrı paşalar kullanır ve ABD'de beş generalin beşini bir yerde kullanır.

Velhasıl bir Paşa tiryakiliğidir almış başını gidiyor.

Eloğlu gence güzele değil, rütbeye vurgun zahir!

HALK GEÇMESE DE...

"İkaz ettik dinlemediler." dedi Paşa,Çorum konuşmasında. Kimleri ikaz etmiş? General, amiral, albay, binbaşı, yüzbaşı, başçavuşları mı, eratı mı?..

Hayır hayır...Demokrasiye geçireceği başı bozuk birlikleri, yani hair dedikleri, **"milli irade"**, zilli irade dedikleri nesnenin temsilcilerini ve üyelerini...

Doğal ki, **"ikaz"** ı dinlemeyen Esener başlıklı birliği tamamen iptal etti Paşa. Bu arada İnönü komutasındaki **"sos"** lu birliklere de **"hazır-ol!"** komutu çekti. Ve çizmelerini giyerek al atına atladı, mahmuzladı demokrasiye doğru.

Kim demiş **"paşa kerizdir"** diye. Sivilden hiçkimse geçmese de o tek başına geçecektir demokrasiye!

HANGİ YOLCULUK

Cuntacı generaller, Anavatan Partisinden 7, Halkçı Partiden 7, toplam 14 kurucu üyeyi daha iptal etti.

Bu fukaralar topu topu zati kaç kişiydiler ki! Nice zorluklarla toplamışlardı o adamları, tıpkı armut toplar gibi. Şimdi Parti tabelaları ellerinde kaldı. Genel Başkanların, pardon Genel Başlıkların !...Artık bir yana kıpırdayamazlar.

Ama cuntanın şefleri yine de **"Demokrasiye gidiyoruz"** demiyorlar mı her söz başı. Evet gitmesine gidiyorlar ama cehenneme, demokrasiye değil, hem de doludizgin gidiyorlar, kendilerini bekleyen sona !..

CÜBBELİ CELLATLAR

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 No.'lu Askeri Mahkemede Savcı, Disk'e bağlı Ges-İş Sendikası üyesi 27 işçi için 20 yıla varan hapis cezası istedi.

İddia, **"Anayasaya tebdil ve tagyir ederek komünist bir düzen getirmeye çalışmak !"**

Oysa **"Anayasayı zorla tebdil ve tagyir eden askeri cunta. Komünist bir devletin komünist Devlet Başkanı Jivkof'u davet ederek Türkiye'ye getiren de Cunta ve onun Şefi Evren."**

Yukarıdaki iddianın mahkemede okunduğu gün, Kenan Evren Komünist ülkenin Komünist Devlet Başkanı Jivkov'la kol kola Kuşadası keyfi yapıyordu !

Bu komediye gülelim mi, yoksa ayni gerekçelerle zindanlara doldurulmuş onbinlerce yurtsevere çektirilen acıları anımsayarak başroldekilerin suratlarına mı tükürelim ?

Ama askeri savcılara sorarsan, kendilerinin her biri vatan kurtaran bir şaban..

Gidinin cübbeli kuklaları...

UYAN EY

MDP'nin Genel Başkanı Sunalp emekli bir general, Başkan yardımcısı Musa Öğün emekli general. Yönetim Kurulu üyeleri Adnan Orel, Eşref Akıncı emekli general, Mustafa Tayyar emekli albay...

Sahi bu zati muhteremler, bir siyasi parti mi kuruyorlar, yoksa Nato orduları için yeni sivil birlikler mi ? Ve Musa Öğün Doğu Anadoluya partiyi örgütlemek için gitmiş.

Sen gel de Namık Kemal'in Hürriyet Kasidesini anımsama:

Kilab-ı zulme kaldı gezdiğin nazende sahralar
Uyan ey yareli şir-i jiyan bu hab-ı gafletten
(Gezdiğin güzel topraklar zulüm köpeklerine kaldı
Uyan ey yaralı Aslan bu uyuşukluktan ve uykudan)

VATAN KİMİN

Askerlik görevini yapmayan 123 kişiye daha **"yurda dön"** çağrısı yapıldı. Eylül ayına değin dönmezlerse **"vatandaşlıktan"** çıkarılacaklar.

Bu kişiler eğer 20 bin'er DM. ödemiş olsalardı ne askerlik yapmaya çağrılacaklardı, ne de **"vatandaşlıktan"** atılmaları sözkonusu idi.

Devrimciyi, demokratı, yazarı, sanatçıyı at zindana, gönder işkenceye, idama...

20 bin DM. ödeyemeyen emekçileri, emekçilerin çocuklarını sil gitsin vatandaşlık defterinden...

Yurt dışında cuntaya karşı olan yurtseverleri salla gitsin vatandaşlıktan...

Liberal bir parti kurulmasını isteyenleri bile sür gitsin Çanakkale'ye, cumburlop'a...

Ne oluyoruz yahu!... Bu vatan işgalci Nato generallerinin mi ?

Elbette hayır ! Yanıtın doğrusunu yine Namık Kemal'den öğrenelim !

Vatanın bağrına düşman dayamış hançerini
Yok mudur kurtaracak bahtı kara maderini !

....

MAŞALLAH MAŞALLAH

SODEP Genel Başkanı Erdal İnönü, **"Siyasi Partileri"** ziyaret etti. Haberi gazeteler iri başlıklarla verdiler.

Bunlar hangi **"siyasi partiler"** dir Allah aşkına! Daha hiçbirisi cuntadan tam bir izin alamadı. İptal edilen kurucular yerine yeni nazarlık adlar derlenerek cuntanın yüce onayına ikinci kez sunulmadı. Ve hiçbirisi taşra örgütlerini tamamlayamadılar, daha doğrusu adam bulamıyorlar. Ve hepsi cuntadan sabıkalı olarak Başkentteki bürolarını bekliyorlar.

Erdal İnönü siyasi partileri ziyaret etmiş!" miş.

Haydi canım sen de... Çocuklar bile oynamaz bu oyunu !..

ÇÖZÜM BULUNDU

Cuntanın partisi MDP, taşra örgütü kuramıyormuş. Sebep - mi? Hiçbir sivil yanaşmıyormuş bu partiye. Söz verenler de paşayı gördükleri zaman korkudan saklanıyorlarmış ve **"Biz bu işte yokuz"** diye haber salıyorlarmış...

Sağlam kaynaklardan edindiğimiz bilgiye göre, Cunta şefleri bu duruma çok içerlemişler. O nedenle MDP'nin taşra örgütünü kurmak üzere askeri birliklere buyruk vermişler.

Yapılan açıklamaya göre il ve ilçelere birer takım gönderilecekmiş. Erler kurucu üye, takım komutanları başkan, manga komutanları da başkan yardımcısı, sekreter falan olarak görev yapacaklarmış !

İl ve ilçelerin belediye başkanları, bazı kaymakamlar da emekli subay olduklarından emri komuta zincirine bağlı milli birlik ve beraberlik içinde kalkınma hamlelerini sürdüreceklermiş. Özellikle karşılama ve kutlama törenleri ile büst yapımına öncelik tanınacağı ifade edilmektedir. Bu arada anarşi ve terörü ezmek, hapishaneleri çoğaltmak, 12 Eylül'ün ruhu olarak amaç bilinecektir.

Not: Bu konuda Celal Bayarın görüşü alınmış, Mehmet Yazar'a istişare edilmiştir. Nato'nun Başkomutanı Lunz, yeni düzenleme için **"harika !"** demiştir. İlgililer, Ulusu formülünün bu nedenle suya düştüğünü de ileri sürmektedirler.

EL FATİHA

Sabık ve sakıt Büyük Türkiye Partisinin Genel Başlığı Esener Paşa, kapatılmadan önce yaptığı bir toplantıda yumruğunu masaya vurarak yönetim kurulu üyelerini ikaz etmişti:

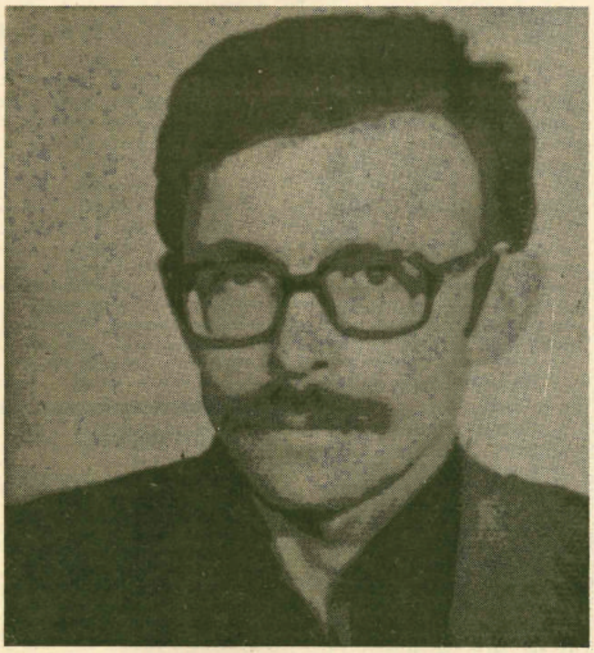
"Burada ruhtan falan bahsedilmesin. Yok şu ruhu, yok bu ruhu... Burada sadece 12 Eylül ruhu var. Bunun dışında ruhtan bahseden olursa atarım dışarı !" demişti

Şimdi partinin o tek ruhu da tuz ruhu, nane ruhu oldu, uçtu gitti. Partiye can veren gövde mefta oldu !..

El fatiha !

TÖB-DER Genel Saymanı Abdullah Gülbudak Ankara sivil cezaevinde öldürüldü

TÖB-DER Genel saymanı Abdullah Gülbudak 16 Mayıs tarihinde Ankara Sivil cezaevinde öldürüldü. Olay üzerine 17 Mayıs'ta bir açıklama yapan Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Gülbudak'ın "eceliyle" öldüğünü söyledi. Ama Avukatların tüm girişimlerine rağmen otopsi yapılmasına izin verilmedi.

Bu konuda Avrupa'daki TÖB-DER liler dünya kamuoyuna bir açıklama yaptılar. Açıklamada özetle şöyle deniyor.

" Faşist Cunta ülke çapında devrimci ve demokratlar üzerinde yeniden yoğun tutuklama kampanyası başlatarak terör estirmektedir. En son olarak TÖB-DER Genel Saymanı Abdullah Gülbudak cunta güçleri tarafından Ankara Merkez Cezaevinde katledildi. Çok sayıda yaralının da bulunduğu bu olaydan sonra Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 17 Mayıs 1983 tarihli açıklamasıyla, A.Gülbudakın " eceliyle" öldüğünü belirterek, dünya kamuoyunu yanıltmak istedi."

Alınan bilgilere göre, avukatların tüm ısrarlarına rağmen sıkıyönetim güçleri Gülbudak'ın otopsisini yaptırmadığı gibi, hapishanedeki diğer yaralı arkadaşları da göstermedi.

Gene emin kaynaklardan öğrenildiğine göre A. Gülbudak Mamak Askeri Cezaevinden, Ankara Merkez Cezaevi'ne nakledilmeden önce, işkenceden kalma rahatsızlıkların dışında herhangi bir rahatsızlığı da yoktu.

1946 yılında Fatsa ilçesinin Tepecik Köyünde doğan A. Gülbudak, ilk öğretmenliğe 1973 yılında Fatsa Ortaokulunda başladı. 1976 yılında aynı ilçede TÖB-DER şube başkanlığı yaptı. 1978 yılında TÖB-DER Genel Saymanlığı'na seçildikten sonra, örgütsel işlerin yoğunluğu nedeniyle Eylül 1979 tarihinde öğretmenlikten istifa etti.

Kasım 1979 tarihinde diğer TÖB-DER yöneticileriyle birlikte sıkıyönetim güçlerince takibata uğrıyan ABDULLAH GÜLBUDAK 29 Aralık 1980 tarihinde gözaltına alındı. Ankara Emn. Müdürlüğü'nde yapılan yoğun işkencelerden sonra, ocak 1981 tarihinde tutuklandı. 27 Kasım 1981 tarihli savunmasından da anlaşıldığı gibi TÖB-DER davası sonuçlanıncaya kadar birkaç defa Mamak Askeri Cezaevinden, Ankara Emniyet Müdürlüğü'ne götürülüp, işkence yapıldı.

25 Aralık 1981 tarihinde, sıkıyönetim mahkemesinin kararıyla örgütü kapatılırken, ABDULLAH GÜLBUDAK yönetimdeki arkadaşlarıyla birlikte 8 er yıl ağır hapis cezasına çarptırıldı. 15 Şubat 1981 tarihinde Askeri yargıtay'da cezası onaylandıktan sonra, arkadaşlarıyla birlikte mayıs ayının ilk haftasında, Ankara Merkez Sivil Cezaevi'ne nakledildi. Ve tahminlere göre cuntanın büyük yaygaralarla parti kurmaya "izin" verdiğini ve "demokrasiye" geçiş için önemli adımın atıldığını açıkladığı 16 Mayıs 1983 tarihinde de katledildi.

ABDULLAH GÜLBUDAK bildiğimiz kadarıyla, bu güne kadar yedisi TÖB-DER'li öğretmen (Abdurrahman Aksoy, Cengiz Aksakal, Gülden Erdem, Metin Aksoy, Mehmet Cizreli ve Şükrü Gedik) olmak üzere cuntanın hapishanelerinde 130 ve operasyonlarda da 670 olmak üzere öldürülen toplam 800 devrimciden sadece birisidir. Tüm yaşamı boyunca insan hak ve özgürlüklerinden yana olup, faşizme ve sömürüye karşı mücadele etmiştir. Bu özelliğinden ötürü sürekli olarak egemen güçlerin tepki ve baskı politikalarıyla karşılaşmıştır. Hele baskı ve zulüm hapishanede iken daha da yoğunlaşmıştır. Mamak Askeri Cezaevinden Ankara Emniyet Müdürlüğüne götürülerek defalarca işkence yapılmıştır.

Açıklamanın bundan sonraki bölümünde Gülbudak'ın savunmasından bazı parçalar aktarılarak şöyle deniliyor:

"Bugün demokrasi"ye geçiş adı altında sivil faşist yönetime geçişin koşullarını hazırlıyan Cunta ülkenin her yanında yeniden tutuklama kampanyası başlatarak, terör estirmektedir. Artık, dışarıda kalan demokrat nitelikteki insanlara bile tahammül edemiyerek, o'nları da zindanlara tıkmak istemektedir. Kendine muhalefet eden hiç bir insana tahammül edememektedir. Tüm muhaliflerini sakat bırakarak, susturarak ve öldürerek kendisi için geleceğin " demokrasisini" kurmak istemektedir.

Bilindiği üzere faşist yönetimler ABDULLAH GÜLBUDAK gibi (kendisi için) tehlikeli olan devrimcilerin yaşamasına tahammül edemezler. Örneğin: Sıkıyönetim mahkemesinde bile 1978 Kahramanmaraş kitle katliamı konusundaki suçlamaları şu şekilde yanıtlıyan bir kişiyi cunta tahammül eder mi?

".... Dolayısiyle böyle bir olay karşısında TÖB-DER li öğretmenlerin demokratik bir tepki göstermesi değil, susması ancak suç sayılmalıdır. Kaldıki böyle bir vahşeti (K. Maraş katliamı) protesto etmek insani bir görev olduğu kadar yeni Kahramanmaraşların yaratılması emellerine karşı bir tepkiyi dile getirmesi açısından da gerekli olmuştur."

Diyen A. GÜLBUDAK'a faşist cunta tahammül edememiş ve çareyi O'nu yok etmede bulmuştur. Çünkü her alanda olduğu gibi Kürt Ulusu konusunda da egemen güçlerin hoşuna gitmiyen fikirleri taşımaktadır. Savunmasında:

"..... Bu eğitim sistemimizin adına 'ırkcı-şöven ve asimilasyoncu eğitim' dedik. Bunun için de geçmişte yargılandık ve beraat ettik. Ama sevinmedik. Bugün mahküm olursak da üzülmiyeceğiz. Çünkü bizi asıl üzen bu çağdışı uygulamadan duyduğumuz utançtır". Diyerek kendisini bu konuda yargılayanlara ve ırkçı politikaları uygulıyanlara utanmazlar deme görevini yerine getirmiştir.

TÖB-DER in 29 Eylül 1979 tarihinde, Bursa'da yaptığı yasal mitingi engellemek istiyen güvenlik kuvvetleri hunharca kitleye saldırmıştı. Çok sayıda yaralının yanında öğretmen Fehmi Yıldırım'ı katletmişlerdi. Bu olayın hesabı da TÖB-DER den sorulunca, A. GÜLBUDAK:

".... Zira bir yasal örgüt, en temel özgürlükleri gaspedilirken, yasal hakları yasa dışı yollarla teker, teker yok edilirken susacaksa, ne zaman ses çıkaracaktır ? Yoksa TÖB-DER yöneticilerinin görevi sadece öldürülen üyelerine kefen parasımı ödemektedir? " diyerek örgütlerin ve örgüt yöneticilerinin haksızlıklar karşısında susmayıp, aksine mücadele etmenin gerekliliğini belirtmiştir:

Kısaca: Bugün Emperyalizme ve faşizme (Faşist Cuntaya) karşı olan herkesin görevi, öldürülen arkadaşlarının yasını tutmak, kefen parasını ödemek, yada geride kalan yakınlarına yardım yapmak değildir.Emekçi halkların ve bu halkların bağımsızlığı için mücadele edenlerin her türlü hakkını elinden alan Cuntaya karşı örgütlü savaş açmaktır. Var olan örgütlülüklerimizle güçbirliği yapmaktır. Faşist cellatları insan hak ve özgürlükleri adına mahküm etmektir. Direnerek ve dövüşerek ölenlerin mücadelesini devam ettirmektir.

Tüm demokrat dünya kamuoyuna . Evren Cuntasını teşhir etmek ve protesto etmektir... Ve Faşist cuntayı tarihteki Hitler, Mussolini, Franko, Şah, Somoza gibi faşistlerin mezarlığına göndermektir. 20.5,1983

TEPKİLER

Abdullah Gülbudak'ın öldürülmesi Avrupa'da çeşitli kuruluşlarca protesto edildi. ICFTU Genel Sekreteri John Vandervelian Evren'e bir telgraf göndererek, katliamı protesto etti. Ayrıca çeşitli işçi ve öğretmen sendikalarıyla demokratik kuruluşlar çeşitli protesto bildirileri yayınladılar.

ADSIZA

En güzel vaktinde sevdanın alıp elini
sevdalının elinden
dağları mesken edinensin sen..
Ben
Senin adını bilmem!
Duymuşluğum var sadece.
Düşman kumuna saldıran deniz gibi
cesurmuşsun
İnancıyla inatçı
sabırlı
sevecen
çocukmuşsun!.
Bir akşam vakti sıkıştırılarak
Fatsa koruluklarında
düşmana hücum emri verilir gibi
emir verilmiş üzerine yüreğinden
vurulmuşsun!..
Ben
Senin adını bilmem!
Duymuşluğum var sadece.
Duymuşluğunda haklı olmalı
yarenliğe
adını bilmesem bile
çünkü
sen adsız düşen ve biz aynı türküyü
aynı dudaklarda söyleyenlerdeniz
tanışığıyız yüreklerimizin!..
Ve adsızım
düşürmedik bıraktığın sancağı!
Ve seni adsızım ve yoldaşları
sen denli -yaşatacağız-
daha da yükselterek on'u
kaldırarak sancağı
daha, daha yukarı

A. METİN

BELGELERİN GERÇEĞİ

Yazan : HASSO DAYI

Bu yazıda da emperyalist ülkelerin, ekonomimizi yönlendirmede izledikleri yolu açıklamaya çalışacağım.

1536 larda Fransızların,
1876 larda İngilizlerin,
1914 lerde Almanların,
1946 larda Amerikanın,
güdümündeki ekonomimizin bir türlü düze çıkarılamayışının nedenlerini anlamak için yabancı ekonomi uzmanlarının raporlarına bakmak gerekir.

Sivas Kongresinde Amerikan Mandası tezini savunan İsmet Paşa, 1938 de Atatürk'ün ölümü ile "Milli Şeflik" dönemini başlatmış oldu. Derken ikinci paylaşım savaşı patlak verdi. Bir tarım ülkesi olan Türkiye, savaşa bilfiil katılmadığı halde insanlarını besleyemez hale düştü.

1942 lerde dünyanın her tarafından buğday yardımı istemek zorunda kalan Türkiye'ye, kamuoyunu etkilemek isteyen Anglosaksonlar, Türkiye'ye parasız buğday vermeye başladılar. Türk kamuoyunu kazanmada geri kalmak istemeyen Alman emperyalistleri de hemen harekete geçtiler. Diplomat Kroll, anılarında Alman buğday yardımının hikayesini şöyle anlatmaktadır: "Uzun çabalardan sonra 50 bin ton buğday verilmesi için İaşe bakanlığını razı ettim. Haberi, Ribbentrop'a bildirdiğim zaman 'bu yardımı propaganda yolunda iyice kullanmalıyız' dedi. Sonra şunları ekledi: "Bundan dolayı yardımın buğday olarak değil de, pişmiş ekmek halinde verilmesine, üstüne de gamalı haçın konmasına karar verdim" (Kaynak: Hans Kroll, Ankara' da yedi yıl).

Çok ünlü bir atasözümüz vardır: "İt, kimin kapısında ekmek yerse onun için havlar".

Bugün, Amerikandan daha çok Amerikancı kesilen Evren Paşa'nın maşalığı, bu atasözüne tam uygun düşmektedir. Çünkü Harbokulunda Alman ve Amerikan buğdayı ile beslenerek insanların öldürme sanatını geliştirmiş, Kore Savaşında bir subay olarak Amerikalıların safında, Ulusal Kurtuluş Savaşı veren Kuzey Korelilere karşı savaşarak Harbokulunda öğrendiği teoriyi pratiğe uygulama olanağını bulmuş va Amerikanın maşası bir paşa olarak ta bu hizmetinin mükafatı olarak seçime girmeden Cumhurbaşkanlığı koltuğuna oturma olanağına kavuşmuştur.

Milli Şeflik döneminde Truman Doktrini, Marschall Planı ile birlikte uygulamaya konulan Mc Carthy'cilik, kısa zamanda Türkiye'de yavılma alanı buldu.

1940 lara dek 44 bin köyde yaşayan milyonlarca köylü çocuğundan bir tekinin bile okuma olanağından yoksun kaldığı korkunç tabloyu, Köy Enstitülerini kurmak suretiyle önlemeye çalışan Milli Eğitim Bakanı Hasan Ali Yücel'in görevden alınarak yerine Mc Carthy'ciliğin hayranı Reşat Şemsettin Sirer'in getirilmesi ile herşeyimiz Made in USA olmağa başladı.

Köy Enstitüleri kapatılıyor, Tan Matbaası, ateşe veriliyor, Hasanoğlan Köy Enstitüsünde yetiştirilen yüzlerce Montofon İneği ile Malta Keçisine zehirli iğne yapılarak yokediliyor, kafası çalışan, eli kalem tutan insanlar, zindanlara doldurulurken Amerikada Ethel ve Julius Rosenberg'ler, elektrikli sandalyaya oturtuluyordu.

Bu ortam içerisinde Türkiye Ekonomisini düze çıkartmak için Ankara'ya davet edilen ekonomi uzmanı Amerikalı Thornburg, raporunu şu önerilerle doldurmuştur:

a- Devletçiliğe son verilip özel teşebbüse ağırlık verilmelidir.

b- Karabük Demir-Çelik Fabrikası tasfiye edilmelidir.

c- Türkiye'nin hazırladığı, 125 lokomotif imal projesi ile motor imal projesine karşı çıkarak : "Esas itibariyle ziraatçı olan ve ziraat için lüzumlu olan çelik saban ve sair malzemeyi henüz yapamayan bir memleketin, lokomotif ve motor inşa etmek arzusu mevsimsizdir. Türk makamları bu şekilde düşündükleri müddetçe dolarlarımızın ve bu gibi makineleri imal edecek fabrika malzemelerimizin vatanımızda kullanılması daha iyi olacaktır."

d- Uçak ve diesel motörleriyle sair girift makineler imali için Ankara'da bir fabrika tesis etmek tasavvuru da yanlıştır. Bu gibi tasavvurları hazırlayan veya mütalaa eden kimselere Amerikalılar iyi mesai arkadaşı nazarıyla bakamayacakları gibi, memleketin mali kaynaklarını böyle projelere tahsis eden bir hükümetin de yabancı sermayedarlara itimat telkin ettiği iddia olunamaz. Türkiye, basit tarım aletleri ile yetinmeli, bunların bile bir kısmının montajından öteye gitmemelidir" Amerikada ziraat aletleri imali ile iştigal eden kimseler, hangi ziraat aletlerinin mahallen imal olunması, hangilerinin montajının mahallen yapılması ve hangilerinin de mamul olarak ithal olunması lazım geleceğini pek iyi tayin edebilirler".

Tiksinerek sıraladığım bu örnekler, daha çok uzayıp gitmektedir. Merak edenler Max Vetson Thornburg, Türkiyenin Bugünkü Ekonomik Durumun Tenkidi, Ankara 1950 s. 94 te izleyebilirler.

İnsanca yaşamanın yolu, ekonomik bağımsızlıktan geçtiğini görmekle emperyalizme ve onun işbirlikçi burjuva sınıfına karşı ulusal kurtuluş savaşı başlatan ülkelere, Sovyetler Birliğinin karşılıksız yardımda bulunmasına karşın, Amerika Birleşik Devletleri, bir yandan uluslararası alanda statükoyu korumaya çalışırken, diğer yandan da azgelişmiş ülkelerin iç düzenlerine karşı tutucu bir tavır içerisinde kendilerine maşalık yapacakları bulup iktidar etmişlerdir.

İran'da Mussadık, Mısır'da Nasır, Kongo'da Lumumba, Gana'da Nkrumah'ın giriştikleri devrimci çabaları engelliyerek kendi maşalarını iktidar koltuğuna oturtmuşlardır.

Thornburg raporuna harfiyen uyularak hareket edildiği Türkiyede 1961 Anayasa'sının getirdiği olanaklar doğrultusunda kurulan antiemperyalist, antifaşist ve anti kapitalist örgütlerin hızlandırdığı topyekün bilinçlendirme hareketinin yukarıda saydığımız ülkelerdekine benzer bir darbe hareketi ile önlenemediği için sık sık askeri müdahaleler gündeme gelerek Amerikan emperyalizmin sadık maşası olan Evren Paşa ile noktalanmıştır.

Bu nedenle, tam bağımsızlık içerisinde insanca, özgürce ve haysiyetli birer toplum olarak yaşama mücadelemiz, bu maşalara karşı, tüm ilerici, devrimci, demokratik kitle örgütleri ile Türk ve Kürt Ulusu'nun birlikteliğini gündeme getirmiş bulunmaktadır.

Şimdi, ekonomik bağımsızlıktan geçerek insanca yaşamaya giden yol, bu birlikteliği sağlamadan geçer. Bu böylece biline...

Yeni bir dönem, yeni bir zemin yeni bir örgütlenme

Sine-Sen Genel Sekreteri
Arif ÖZSERİN

Geçtiğimiz Mayıs ayı başında herkesin partiler-parti kurucuları v.b. ile uğraştırıldıkları bir dönemde emekçiler için oldukça önemli yasalar sessiz sedasız yürürlüğe girdi. 2821 ve 2822 sayılı SENDİKALAR-TOPLU İŞ SÖZLESMESİ ve GREV Yasaları ile faşist cunta 12 Eylül sonrası sendikalara ve tüm işçi haklarına karşı uygulamalarını böylece yasal kılıfa sokmuş oldu.

Sahte demokrasi numaralarının çekildiği bir ortamda adeta herkesten gizlenerek çıkarılan bu yasaların neleri, hangi hakları yok ettiğini geçen sayılarımızda alabildiğine incelemiştik. Ana hatlarıyla bir kere daha tekrarlarsak; sendikalar işkolu esasına göre tüm Türkiye'de örgütlenecekler, işkolları sayısı 28'e düşecek, sendikalar politika ile uğraşmayacak, toplantı-yürüyüş-gece yapamıyacaktır. Sendikaların toplu sözleşme yetkisi için o iş kolundaki işçilerin %10 unu ve o işletme düzeyinde % 50 yi aşması gerekiyor. YHK resmileşiyor, grev yasakları 10 işkolunu kapsıyor ve toplu işçi çıkarmaları yasallaşıyor. Grev yapmak ise tüm bu sınırların ötesinde imkansızlaşıyor.

Sendikalar yasasının şimdiki, var olan sendikal örgütlenmelere uygulanması durumunda şu manzara ortaya çıkacak...

Önce DİSK ve DİSK'e bağlı sendikaları ele alalım. Yeni yasanın geçici 5. maddesine göre haklarında dava açılan sendika veya sendikacılar beraat kararı alıncaya kadar kapalı kalacaklar. Bu arada şu noktayı hatırlatayım. sendika yönetiminden-denetiminden herhangi bir sendikacının mahkumiyeti o sendikanın kapatılması için yeterli sayılıyor. Bunun dışında bu sendikaların üyeleri için YHK artık sözleşme imzalamıyacak , aidatları kesilmeyecek ve istifa edebilecekler(!). Şu anda hakkında dava açılmamış **DİSK'li sendika veya sendika yöneticisi** yok. Beraat kararı ise **"olmayacak davaya amindemeye benziyor". Hadi oldu desek bile en az 2 sene sürer. OYSA engeç OCAK 84 te tüm sendikalar yeni yasaya göre kendini değiştirmek zorunda. Kısaca, DİSK ve DİSK'e bağlı 29 sendikanın pratikte** sahneden zorla çıkarıldığını tespit edebiliriz.

Hemen hemen tüm bağımsız sendikalar ise zaten % 10' luk baraj, tüm Türkiye'de örgütlenme, işkolları azalması v.b. engellerle zorunlu olarak elenmiş durumda.

Cuntanın destekçisi, emekçilerin düşmanı TÜRK İŞ cephesine gelince; ilk önce işkolu azaltmaları ve 10 yıllık işçi olma zorunluluğu ile sosyal demokrat yönetimli sendikaların (YOL İŞ, TEZ BÜRO İŞ, PETROL İŞ v.b) yok edildiğini belirtmek gerekiyor. Özel olarak düzenlenen geçici 4.madde ile de şimdiki TÜRK İŞ yönetiminin daha uzun bir dönem başta kalması sağlandı.

TÜRK İŞ oldukça fazla sendikanın ve federasyonun birleşmesinden meydana geldiği için şimdi tüm bu hantal örgütlenmeyi yeni bir şekle sokması gerekiyor. Gerçi geçen sene Mayıs ayında yapılan 12. Genel Kurul'dan sonra hızlı bir şekilde bugünlere hazılandı ama yine de önlerinde yapacakları binlerce şube ve sendika genel kurulları var. Ayrıca DİSK'li işçilerle ilgili çalışmalar yapılıyor.

YENİ BİR ZEMİN

Yeni dönemde, tüm sendikal örgütlenme birimleri devrimcilere sıkı sıkıya kapatılmıştır. Sendikaların işçiyi örgütleme ve politize etme araçları olan eğitim çalışmaları, geceler, toplantılar, seminerler, yürüyüşler, dergiler, bildiriler, gazeteler ellerinden alınmıştır. Toplu iş sözleşmelerinin yapısı önemli değişim geçirmiş, işletme tipi sözleşme denilen zor ve karmaşık bir yapı oluşturulmuştur. Devamsızlık ve düşük üretkenlik konularında oldukça sert önlemler alınmıştır.

Evet tüm bu oluşumlardan sonra üzerine ayak basacağımız, politika yapacağımız zemin iyice belirmiştir. Bu zemin 12 Eylül öncesi ve 12 Eylül sonrası mağlubiyet zemini değildir. Bu temele göre hareket alanları ve örgütlenme biçimleri araştırmalıyız, bulmalıyız.

Bu **yeni dönemde, yeni zeminde** nasıl bir **yeni örgütlenme** sorusunu artık zaman geçirmeden sormamız ve de cevabını bir an önce tüm kitleye açıklamamız gerekmektedir.

Nasıl bir sendikal örgütlenme sorusunun can alıcı noktası her halde cuntanın örgütlediği **resmi sendikalarda**, TÜRK-İS'te yer alıp-almamaktır, çalışma yapıp-yapmamaktır. Bu konuda her şartlarda geçerli olabilecek bir cevap şu ya da bu yönde kesin olarak verilemez. Ancak işçilerin ve direniş unsurlarının sendikalardaki mevcudiyeti, çelişkilerinin gelişmesini etkilemenin ve mücadeleyi güçlendirmenin bir yolu olabilir. Bunun stratejik yararları **resmi sendikalara geçerlilik kazandırmak gibi bazı gerçek tehlikelere** ağır basabilir.

Bu önemli soruya cevap ararken birkaç örnek verebiliriz; yakın geçmişe kadar faşizmin iktidarda olduğu İspanya ve Portekiz'de sol örgütler Faşizm altında sendikal örgütlenmelerde çalışmayı doğru bir ilke olarak kabul etmişlerdi. Portekiz Komünist Partisi resmi sendikaları ele geçirme konusunda önemli başarılar kazanmıştı. Yeni İspanyol devrimcileri Franko'nun **işçi komisyonlarında** önemli çalışmalar yapmışlardı. Bu anlayışın tersi eğilimleri Yunan ve Şili devrimci hareketlerinde görmek mümkündür. 1967 Faşist darbesinden sonra Yunanistan'da hakim olan eğilim resmi sendikaları boykot etme idi. Yine 1973 darbesinden sonra Şili'de devrimciler resmi sendikaları boykot ettiler ve illegal sendika çalışmalarına başladılar.

Bu temel soru aşıldıktan sonra mesafeler kat edebiliriz. Zaten gelecek dönemde sınır dışı herhangi bir ekonomik mücadele siyasi bir nitelik kazanacaktır. Şu ya da bu şekilde, grev hakkının ortadan kaldırılması bile mücadeleyi sırf var olduğu için cuntaya karşı bir direniş hareketi haline getirir. Bu anlamda sendikal mücadele ile genel politik mücadele arasındaki bağların şimdiden sağlıklı bir şekilde kurulması ve işlemesi gerekmektedir. Elbette bu temel noktaları açacak sorular gelecekte nasıl bir **örgüt**, nasıl bir **toplumsal ilişkiler**, nasıl bir **toplum** olacağıdır.

Bu genel sorulardan daha somut sorulara gelirsek, yani 12 Eylül sonrası yapılan değerlendirme ve öz eleştirilerde pek önemli sırayı almayan ama yeni döneme ilişkin örgütlenme sorununu aşmak için oldukça önemli yeri olacak soruları sorarsak; 12 Eylül öncesi sendikal hareketin zaafları nelerdir, DİSK ve Devrimci sendikalar neden 12 Eylül sonrasında mağlubiyeti kolayca kabul ettiler, aslında DİSK ve TÜRK-İŞ neydi-neyi temsil ediyordu, **yeni zeminde sendikalar nedir, sendikal mücadelenin perspektifi nedir, sendikal anlamda ekonomik-politik talepler nelerdir vb...**

Bu somut sorulara tüm örgütlenmeler **gelecek için** hemen cevaplamak zorundadırlar.

Çünkü, DİSK ve DİSK'li sendikalar fiilen ortadan kaldırılmıştır. TÜRK İŞ, DİSK'li işçileri örgütlemek için çalışıyor. Ve de işverenler DİSK'li işçilere bir an önce sendikalarından ayrılmaları için kısa bir zaman tanımışlardır. Ve onlara üye olacakları yeni sendikayı göstermektedir. Evet Ocak 84'e kadar tüm işkolu sendikaları ilk olağan genel kurullarını yapmış olarak çıkmak zorundalar. Bu anlamda **sendikalarda çalışmak temelinde karar alacaklar** için zaman artık yok denecek kadar azdır.

Geçmişe göre önemli politik ve moral değişimler gösteren bu **yeni zeminde** önce kafamızı sonra gövdemizi yukarı doğru kaldırmamız zamanı gelmiştir. Ve hatta geçmektedir...

İĞNEYİ DE ÇUVALDIZI DA

1.5 yılımıza bir bakış

Şanar YURDATAPAN

Varacağı hedefi bir kez nişanlayıp yola çıkanlar, yol boyunca birçok engelle karşılaşır. Kimini yıkıp geçmek gerekir, kiminin üstünden atlamak, kiminin yanından dolanmak... Ama arada bir yüksekçe bir yere çıkıp tekrar bakmak da gerek ileriye... Sakın engellerle boğuşurken yönümüzü şaşırmış olmayalım?

İşte bu amaçla, yaşadığımız günlerin kısa vadeli sorunlarını bir an için bir yana koyup, geçen 1.5 yılın kısacık bir değerlendirmesini yapmak istiyorum bu yazıda... Bu değerlendirme, benim kişisel görüşlerimden ibaret olacak pek tabii, gazetenin özeleştirisi değil... Değerlendirmeyi yaparken olumsuz görüşlerimi de bildireceğim, çekinmeden. Bunlar da, kendimi dışta tutup gazeteyi eleştirmek sayılmamalı. (Kollektif bir çalışmada zaman zaman görüşünüz azınlıkta, hatta yalnız kalabilir. Yapmanız gereken şey, alınan karara uymak ve uygulamak olacaktır, amaçtan sapıldığına inanmadıkça. Demokrat Türkiye'nin 1.5 yıllık geçmişinin sorumluluğunu, bütün çalışanları gibi ben de paylaşıyorum.)

İlk sayımızın kapağında yer alan çıkış bildirisinde amaçlarımızı açıklamışız, şöyle demişiz özetle:

1- Demokrat Türkiye bir kitle dergisidir.

2- Yurdumuzda insan hakları ve temel demokratik özgürlükler ayaklar altına alınmıştır. Demokrat Türkiye, bu hak ve özgürlükleri savunacak, Türkiye'de olup bitenlerin içyüzünü, olayların ardındaki gerçekleri açıklamaya çalışacaktır.

3- Hiçbir siyasetin, hiçbir grubun yayın organı değildir. İlkeleri doğrultusunda, bağımsız bir yayın politikası izleyecektir. Değişik görüşlere yer verecek, fakat dayanışmayı yıpratacak çekişmelere, polemiklere kapalı olacaktır.

Tabii hepsi bu kadar değil, ama en önemli üç nokta bunlardı çıkış bildirisindeki... Geçmiş sayıların tümüne tekrar göz attım. Sanırım ikinci amaçtan sapıldığını veya bu konuda başarısız olunduğunu en kötümser kişi bile idia edemeyecektir. Ama ustaca, ama acemice, ama çok etkili, ama değil, her sayısında, her sayfasında Türkiye'nin acı gerçeklerini sergilemeye uğraşmışız...

Türkiye'den "**Gazetecilik ilkelerine uygun, uzmanca haber almak**" hiç kolay değil... Haberlerin çoğu, baskı altındaki, işkence altındaki insanların büyük tehlikeleri göğüsleyerek yolladıkları haberler oluyor. Kaçı bize ulaşıyor, kaçı yokolup gidiyor, orası da ayrı konu... Haberi ulaştıran kişi, acıyı kendi çekiyor, nasıl tarafsız olsun?.. Mesleği de gazetecilik değil ki, bir haberi ulaştırırken neleri bildirmek gerektiğini bilsin!.. Gene de onlara teşekkür borçluyuz. Bunca profesyonel gazeteci görevlerini savsaklarken, devekuşu misali başını kuma sokarken, hatta daha da kötüsü, cuntaya yaranmaya uğraşırken, olup biteni dünyaya duyurmak görevi her kesimden halkımıza düştü.

Tezgahın öteki ucundakiler, yani yazarından dizgicisine, idare müdüründen teknik elemanına kadar **"çalışanlar kadrosu"** içinde **"profesyonel"** denebilecek kişi herhalde parmakla gösterilecek kadar azdır. Kimimiz ekonomist, kimimiz şair, kimimiz öğretmen... Bir-iki radyocu arkadaşımızın dışında, gazeteciliğe en yakın meslek gene yazarlık... "**GAZETECİLİK**" ise apayrı bir meslek. "**O da yazı, bu da yazı**" diye aynı kaba koyamayız... Ama ne yapmak gerekti? Ellerimizi göğe kaldırıp, profesyonel gazeteci arkadaşlarımıza birazcık cesaret yollanmasını mı bekleyecektik?

1.5 yılın sonunda gene de şu noktaları aşmamız gerekirdi:

- Haber başlıklarında kendi görüşümüzü (veya en son söylenecek sözü) yazmak alışkanlığı!.. (Yorum yazılarında hakkımız olan birşey bu.) Haber tarafsız verilmeli. Okuyucuya bırakmalıyız kararı.
- Dizgi hataları, imla yanlışları çok fazla... Paragraflar birbirine karışıyor çoğu zaman. Okuyucuya bilmece çözdürmeye hiç hakkımız yok
- Yazıların ve sayfaların yerleştirilmesinde hem gözü rahatlatmak, hem de estetik bir güzellik sağlamakta başarılı olamadık daha.
- Maddi engelleri aşıp daha profesyonelce bir kadrolaşmaya yönelemedik. **Bunu başaramadıkça, çalışmanın yükü, bazı insanların fedakarca kendilerini** hırpalamaları pahasına taşınabilecektir. Nereye kadar?..

Bu saydıklarım, daha çok işin tekniğiyle ilgili şeyler. Ama sizin gazetede gördüğünüz eksiklerin çoğu, dönüp dolaşıp böyle nedenlerden kaynaklanır. Geçelim diğer iki ilkeye:

Demokrat Türkiye'nin "**Hiçbir siyasetin yayın organı olmadığı, bağımsız olduğu**" daha ilk günden beri şüpheyle karşılanan konu!...

"**Hadi canım, bal gibi Devrimci-İşçi**'nin örtülü gazetesi. Finansmanı da onlar sağladı, çalışanlar da onların adamları, dağıtanlar da onların militanları, kimi kandırıyorlar?..."

Dinleye dinleye bıktığımız sözler... Taa, ilk toplantımızda bu sorunu halletmiştik kendi aramızda: "**Gazete, çıkış bildirisindeki ilkeler içinde ve bu amaçlar doğrultusunda çalıştıkça hepimiz bu işte varız. Hepimiz farklı politik görüşlere sahip veya tamamen bağımsız kişileriz ve elbirliğiyle çalışmanın zorunluluğuna inanıyoruz. Gazetenin gerek çıkışı için, gerek basımı-dağıtımı için kim çalışıyorsa, ona teşekkür etmek gerekir, tebrik etmek gerekir**"

1.5 yıl sonra geriye dönüp baktığımda, aynı sözleri tekrarlayabilirim. Eğer dağıtımı için başka kimse yardımcı olmamışsa, teşekkürümüz yalnızca çalışan kuruluşlara kalacak, ne yapalım, ötekiler darılmasın... Siz bakmayın bazılarının eski klüpçü alışkanlıktan zaman zaman sıyrılamamalarına... Öyle deseler bile onlar da okuyorlar gazeteyi ve beğenip-beğenmedikleri yanlarıyla, için için mutlu olduklarından eminim. Demokrat Türkiye'nin varlığından.

"Değişik görüşlere yer verecek, fakat dayanışmayı yıpratacak çekişmelere, polemiklere kapalı olacak"...

Olabildi mi?... Bir-iki ufak sayılabilecek hata veya acemiliğin dışında buna da "**Evet**" diyebiliriz sanıyorum. İlerici kesimler arasında tartışma konusu olan sorunlarda belli bir tavır almamaya dikkat ve özen gösterildi.

Gene aynı kuşku ve dikkat. Demokrat Türkiye'yi üç önemli konuda daha zor hareket eder hale getirdi: Kürt ulusu. Kıbrıs. Ermeni terörü! Evet, bu konularda politik kuruluşlarımızın görüşleri farklılıklar taşıyor. çözümde değil teşhiste bile büyük farklılıklar var. Gazete kesin bir tavır benimsese, yukarıdaki ilkesine ters düşecek... Ama en azından, bu konuda farklı görüşlerin dikkatli bir forumu olmalıydık, olmalıyız. Çünkü bunlar, teknik düzeyde tartışılan şeyler değil... Her gün dört tane renkli gazetenin, manşetinden fıkrasına kadar, şoven çizgide beyin yıkadığı konular bunlar... Okuyucu haklı olarak öğrenmek isteyecektir bu konuların ardında neler yattığını... Sessizliği hoş karşılamayacağına, kötüye yoracağına inanıyorum. Kaldı ki, her üç konuda da, politik polemik sınırına varılmadan, anlatılacak çok şey var, tarihi gerçekler var en azından, bunları sergilemekle başlayabiliriz.

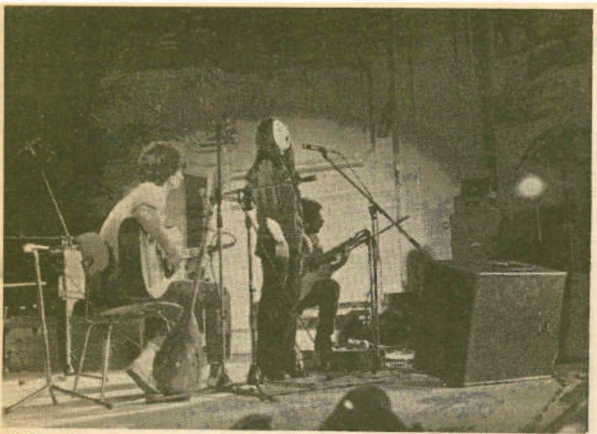
Sıra geldi ilk maddeye: Demokrat Türkiye bir kitle dergisidir!... Böyle demişiz çıkış bildirimizde... Olabildik mi, başarabildik mi?... Eğer bu **sorunun ceabı "hayır" ise, neden?.. Nerelerde hata yapıldı?.. Bu konuyu** bir dahaki yazımda incelemek isterim... Her zamanki gibi, köşe size de açık, isterseniz yazın, birlikte tartışalım...

Demokrat Türkiye Kü

BİR SAN

YAŞ

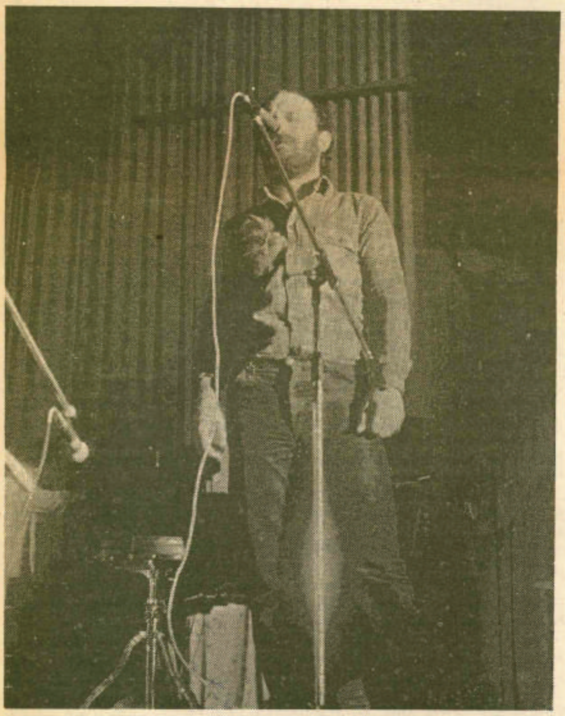
Braunschweig, Hamburg, geceler gerçek

Tülay German

Şivan

Fuat Saka

Nihat Behram

Gazetemiz Demokrat Türkiye, geçtiğimiz Mayıs ayı içinde Almanya'nın beş ayrı kentinde "Kültür ve Sanat Geceleri" düzenledi. Braunschweig, Hamburg, Münih, Nürnberg ve Köln'de yapılan geceleri, her kesimden, her siyasetten, her guruptan yurtseverler coşkuyla izlediler.

Gecelere Melike Demirağ, Fuat Saka, Tülay German, Şivan gibi ünlü ses sanatçılarının yanı sıra Demokrat Türkiye yazarlarından Ömer Polat, Nihat Behram, Şanar Yurdatapan, Dursun Akçam, ve besteci Erdem Buri de katıldılar. Konserlerde gitarist Mesut Yeşilbaş Fuat Saka'ya, Fransız gitarist Philip de Tülay German'a eşlik ettiler. Ayrıca Darmstadt halk oyunları ekibi, çocuklardan oluşan Aschaffenburg oyun ekipleri de gecelere ayrı bir renk kattılar. İlk üç geceyi Muharrem, daha sonraki geceleri de Ömer Polat sundular.

Gecelere büyük ilgi gösterildi.. Her siyasetten, her gruptan, politikayla aktif ilgisi olmayan halktan kişilerle salonlar dopdoluydu. Bazı kentlerde oturacak yer bulamayanlar programı ayakta ya da koridorlardan izlemek zorunda kaldılar. Köln, bu kentlerden birisiydi. Yüzlerce kişi açıkta kalmıştı. Geri dönmek de istemiyorlardı. O nedenle "**stand**"ların açıldığı dış koridora renkli televizyon konuldu. İçerde yer bulamayanlar, konseri bu televizyondan naklen yapılan yayından izleme olanağını bulabildiler. Ama bundan dolayı hiç kimse şikayetçi olmadı.

Gecelerin ilginç yanlarından birisi de halkın bu konserlerdeki rahatlığıydı. Anadolu giysileri içinde başörtülü kadınlar, kasketli emekçiler, özenle giyinmiş çeşitli kesimlerden insanlar, mini etekli Alman kızlar, sakallı delikanlılar hep bir arada harman olmuşlardı.

Bu rahat ve sessiz görünüşlü insanlar, sanatçıları dinlerken taş koparan, kök söken fırtına oluyorlardı. Öfkelerini, özlemlerini, sevgilerini şimşekler gibi çakan alkışlarıyla gösteriyorlardı. Bunun dışında ne bir slogan, ne de bir ses!.. Özellikle devrimcilerin ardından yakılan ağıtlar, baskıya ve zulme karşı söylenmiş direniş ve kavga türküleri, okunan şiirler bir alkış tufanı içinde sürüp gidiyordu.

Seyircilerin karşısında 12 Eylül sınavından başarı ile geçmiş onurlu sanatçılar vardı. Onlar zalimin, zorbanın değil, mazlumun ve emekçi halkların yanında yer almışlardı. Melike Demirağ'ı, izleyiciler daha önce sinema sanatından, Sürü filmindeki başarılı rolünden tanımışlardı. Daha sonra da Almanya'daki konserlerinden... Melike yurtdışında cuntaya ilk karşı çıkan sanatçılarımızdan biriydi. Almanya'da, Avrupa'nın öteki ülkelerinde, ABD ve Güney Amerika ülkelerine değin uzanan bir alan içinde bu mücadelesini sürdürüyordu, konserlerinde, radyo ve televizyon programlarında... Şanar Yurdatapan da Melike'nin yanında ve onunla birlikte bu mücadelenin içindeydi. Gecelerde Melike'yi izleyenlerin, onu alkış yağmuruna boğması, Melike'nin böylesine bir güzel sanatçı olmasından kaynaklanıyordu.

Fuat Saka, yeni bir yetenek ve yeni bir sesti. Sanatı ve kendine özgü üslubu ile haklı bir üne kavuştu. Türkiye'deki çağdışı zorba rejime açıkça cephe alan Fuat Saka, F.Almanya'da ve Avrupa'nın öteki ülkelerinde verdiği konserlerle bu mücadelesini yaygınlaştırdı. Özellikle devrimci türküleriyle antifaşist yurtseverlerin aradığı bir ozandı Fuat Saka. O gür sesiyle gümbür gümbürdü konserler boyunca. Topladığı alkışlar da öylesine gür ve sürekliydi.

Tülay German, uluslararası düzeyde ünlü bir sanatçıydı. Halk türkülerinin çağdaş düzeyde ustası ve yorumcusuydu. Ama Tülay, **"ben sanat yaparım, politika yapmam"** diyen eyyamcılar gibi yan çizmedi. Faşist cuntaya karşı çıktı. Fransız radyo ve televizyon- kendisiyle yapılan röportajlarda da bu tavrını mertçe ortaya koydu.

Tülay, F.Almanya'ya ilk kez Demokrat Türkiye'nin Kültür ve Sanat gecelerine katılmak amacı ile geldi. Halk türkülerinin bu büyük ustası, söylediği türkülerle büyüledi dinleyenleri, onların acılarını, öfkelerini, sevgilerini buram buram yaşattı, bir alkış seli içinde. Tülay belki yaşantısıyla halktan uzaktaydı ama türküleriyle halkın içindeydi ve yüreğindeydi. Almanyadaki gurbetçiler onu bir kez daha yakından tanıdılar ve daha çok sevdiler.

Şivanı, Kürt halkının bu büyük ozanını tanımayan, bilmeyen yok. O bir kasırga, bir fırtına. Baskı, zulüm, başkaldırı, sevda, özlem buram buram onun sesinde, sazında. Dinleyenleri alıp götürüyordu çarpa çarpa... Her Kürdistan dedikçe eti kemiğinden ayrılır gibiydi. Sevdası, ağıtı da öyle. Sazı, sözü, özü ritmik bir uyum içinde. hepsi türkü, ağıt, hepsi sevda, başkaldırı. Türküleri Kürtçe, dili Kürtçe ama anlamını bilmeseniz de olur. Şivan'ı sahnede görmeniz, sazını, sesini duymanız yeter! İzleyici kitleleri Şivan'dan koparmak gecelerin en büyük problemiydi.

Ses sanatçıları ile birlikte söz sanatçıları da vardı bu gecelerde. Roman ve tiyatro yazarı Ömer Polat'ın, doğulu bu mert sanatçının başka yeteneklerini de tanıdılar izleyiciler. Sahne aralarında yaptığı sohbetler, anlattığı fıkralarla katıla katıla güldürdü seyircileri. Her biri ayrı kara bir mizah olan bu fıkralar, güldürmekle kalmıyor, acı acı da düşündürüyordu. İpliği pazara çıkmış bir sömürü ve zorba düzenini o fıkralar anlatabilirdi ancak böylesine çarpıcı bir biçimde. Ömer'in bir başka niteliği de halk türkülerini kaynağındaki yalınlığı ve güzelliği içinde okumasıydı. Ancak o bu türkülerini, öteki usta sanatçıları sahneye çağırırken bir fon olarak kullanabiliyordu.

Şair Nihat Behramoğlu da Paris'ten gelerek bu gecelere katılan sanatçılardan biriydi.Nihat Behram, devrimci mücadeledeki yiğit tavrıyla, hepsi birbirinden güzel röportajlarıyla, gazete, sinema alanlarındaki çalışmalarıyla geniş kitleler tarafından tanınmaktaydı. Ama bunların hepsinden önce Nihat Behram seçkin bir şairdi ve öyle bilinmekteydi. Okuduğu devrimci şiirleri, seda şiirleriyle dinleyenleri sürükledi götürdü peşinden, alkış yağmuru içinde. Şiir yazmak kadar şiir okumak da bir sanattı. Nihat Behram her ikisini de ustaca başaran bir şairdi. Yurtdışındaki sanat çöllüğünde yaşayan gurbetçiler, şiirin güzellini, etkileyici gücünü bir kez daha Nihat Behram'ın şiirleriyle yaşdılar.

Gecenin ayrı bir rengi kuşkusuz oyun ekipleriydi. Darmstadt oyun ekibi alışılmışın dışında çok ilginç oyunlar sergiledi. Alkışlarla tekrar tekrar sahneye çağrıldılar. Aschaffenburg'dan gelen 8-10 yaşlarından oluşan oyun ekibi, seyirciler için ayrı bir sürpriz oldu. En kıvrak, en ritmik halk oyunlarını, profesyonel oyuncular gibi oynadılar. Halk oyunlarımız güzeldir. İki güzelliğin birleşmesi nasıl etkilemezdi izleyenleri! İşte öylesine güzeldi çocuklarımız sahnede...

Gecenin açış ve kapanış konuşmalarını Demokrat Türkiye yazarlarından Dursun Akçam yaptı. Konuşmaları ilgiyle izlenen Dursun Akçam, Demokrat Türkiye Kültür ve Sanat gecelerinin amacını özetle şöyle açıkladı:

"Bu geceler,sanatı bir sömürü aracı olarak kullanan egemen güçlerin ve sanatın tüccarlığını yapan kalpazan sanatçıların karşısında yer alan alternatif halk geceleridir. O nedenle kitleleri uyutmada bir morfin gibi kullanılan güdümlü yoz sanatın ve sanatı, paşaların gönlünü eğlendirme aracı yapan edebi uşakların karşısında gerçek sanatın ve sanatçının sesi yükselecektir bu gecelerde..."

"Burada Halklarımızın en güzel türkülerini dinleyeceksiniz. Acılarımızı, öfkelerimizi, özlemlerimizi bu türkülerde yaşayacağız." diyen Akçam, sözü sanata ve sanatın politikayla ilgisine getirerek şunları söyledi. **"12 Eylül öncesi yılları düşünelim bir. Mangalda kül bırakmayan nice devrimbaz sanatçılar vardı, yazarlar vardı. Bunlar nerelerde şimdi? Ben söyleyeyim, kolay dönemin bu ucuz kahramanları, 12 Eylül darbesi yapılır yapılmaz sazlarını ve kalemlerini bir yerlerine saklayarak teslim oldular. Bunların içinde çok ünlü olan ozanları, yazarları anımsıyoruz. Bunlar devrimci türkülerle, ro-**

r ve Sanat gecelerinde

AT OLAYI

ANDI

nih, Nürnberg ve Köln'deki sanat şöleni oldu.

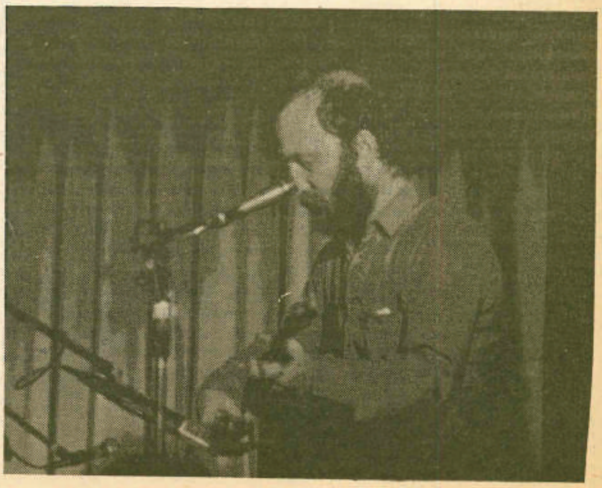
man öykü şiirlerle solculuğun tüccarlığını yapar, hem cepleri-ni doldurur, hem de emekçile-rin, devrimcilerin sırtına basa-rak ünlerini yayarlardı. Onları besleyen, yücelten devrimciler bugün zindanlarda, darağaçla-rında ölüm kalım savaşı verir-lerken, bu devrimbaz sanatçıla-rın bir kısmı şimdi yurtdışında keyf çatarak ve entegrasyon nin-nileri söyleyerek bir başka yol-dan ticaretlerini sürdürmenin hesabı içindedirler."

Daha sonra Demokrat Türki-ye'nin yayın ilkelerinden söz açan Akçam, "Demokrat Türkiye, fa-şizmle uyum içinde olmayan her gruptan, her siyasetten ve her kesimden yurtseverlerin yayın organıdır. 12 Eylül öncesi ya-şanmış dar gurupçuluk anlayı-şın, sekter politikaların Türkiye halklarına büyük zararlar ver-diğine inanır. O nedenle anti-faşist güçlerin bağımsızlık ve demokrasi cephesinde birliğini savunur. Demokrat Türkiye Ge-celeri, bu anlayıştaki bir eylemin bir parçasıdır." dedi ve sözlerini şöyle sürdürdü, "Demokrat Tür-kiye, ulusların kendi kaderleri-ni kendilerinin tayin etmesini savunur. Kürt halkı üstündeki asi-milasyoncu,ırkçı politikalara kar-şıdır. Ancak solculuk adı altında da olsa halkların dayanışması-nı, kardeşliğini bozan her türlü ırkçı ve şöven akımlara da kar-şıdır. Bu nedenle Demokrat Tür-kiye Kültür ve Sanat Geceleri, halkların yan yana can cana kar-deş olduğu gecelerdir..."

Türkiye'de yurtseverler üstünde sürdürülen baskıya işkenceye, ida-ma değinen Dursun Akçam, "De-mokrat Türkiye Geceleri her tür-lü baskıya, çağdışı zorbalıklara, idama, işkenceye hayır diyen emekçi babaların, ak sütlü, ak alınlı anaların bacıların gecesi-dir." dedi. Ve izleyicileri, Türki-yede devrimci, demokrat ve tüm anti-faşist yurtseverlerle dayanış-maya çağırarak sözlerini tamam-ladı.

Melike Demirağ

Fuat Saka

İzleyici gözüyle

"...yürüyeceğiz türkülerimizle..."

Şahin DOĞU

Demokrat Türkiye'nin düzenlediği, Sanat ve Kültür Şenlikleri dizisi Almanya'nın çeşitli kent-lerinde, sanatçılarımızla halkımızın bütünleş-mesine güzel örnekler getirdi.

Yurdumuzdaki yönetimi, Faşist Generaller, zorbalıklarıyla ele geçireliden bu yana (ne yazık ki) Almanya'daki etkin sol güçler, şimdiye değin somut bir güçbirliği yaratamadılar. Türkiye'ye bakalım derken buradakileri, buradaki sorun-lara bakalım derken Türkiye'deki gelişmeleri yeterince değerlendiremediler.

Düzenledikleri yıldönümleri ve anma geceleri de, Anadolu deyimiyle "Körler sağırlar, birbi-rini ağırlar" dizisinden, "Dostlar alışverişte görsün" niteliğinde sürdü gitti.

Övmek gibi olsun; Demokrat Gazetesi çok uygun bir zamanlamayla, doğrudan, iyiden gü-zelden yana olan sanatçılarla, işçilerimizin, köy-lülerimizin bütünleşme özlemini dile getirdi. Susuzluğumuzu bir an olsun dindirdi.

Yazarından, sanatçısına, adsız emekçisine değin oradan oraya koşturarak gerçekleştirilen bu büyük Kültür ve Sanat Şenlikleri, Köln'de coşkuyla noktalandı.

Nerden başlasam anlatmaya ?

Sert yüzlerden arınmış gençlerimizin güler-yüzle, ayakta kalan kadınlarımıza yer vermele-rinden mi ?

İkibin beşyüz üç bin kişilik yoğun kalabalıkta, kırmızı kolluklu jandarma gibi hiçbir görevlinin olmayışından mı ?

Yanımda oturan bir kadının, "Şimdiye kadar geldiğim gecelerde hep bir şey olacakmış, bir-olay çıkacakmış gibi, diken üstünde otura-rak seyrederdim. Bunca kalabalıkta hiç bir korku duymadım. Olay çıkacak diye tedirgin olmadım" demesinden mi? Bileti olduğu halde oturacak yer bulamayıp salonda 4 saat ayakta konseri izlemesine karşın, gene de konserden çok memnun ayrılmalarından mı söz etsem ?

Saymaya kalksam uzun sürer. Söylemeden edemeyeceğim öyle sıcak anılar var ki yazma-sam olmazdı.

İşte tam "Anadolulu kadın" diye adlandırı-lan kızlarımız, bellerine kadar inen kalın örgülü, kırk örgülü saçlarıyla salonu tıklım tıklım doldurdular. Sanat ve Kültür Şenliği dediğimiz bu gösteri, doğrusu ilk kez tam bir "seyran" oldu bizlere.

Demokrat Türkiye'nin saygın yazarı Dursun Akçam, kısacık özlü konuşmasında, politik ter-minolojiden ayrılmış, bizden diliyle, bizleri dile getirdi. Ünlü usta yazarlarımızı okuyarak bi-linçlenen, şu sıra mapuslarda direnen, devrime canlarını adayan yurtseverlerimizin kulaklarını saygıyla çınlattı. Bizler de ortalıkta görünüp, suya sabuna dokunmayan o ünlü usta yazarla-rımızı bir bir andık!.. Dursun Akçam sözlerini şöyle bitirdi: "Ben daha ne söyleyeyim ki?.. Az sonra Demokrat Türkiye'nin, sizin sanatçıla-rınız, benim söyleyeceklerimi türkülerimizle dile getirecekler. Bu türküler yurdumuzda yasak. Çünkü türkülerimizden korkuyorlar."

Türkülerimiz deyince aklıma geldi: bizim A-nadolu insanımıza, erkeğimize, köylümüze, işçi-mize (söylemesem ölürüm) yıllardır Paris'te yıl-dızlar kadar uzak Tülay German... Türkülerimizi bizim gibi, Hekimoğlu gibi, Pir Sultan gibi söylediğinde görmeliydiniz, o bir saniyedeki seyrine doyulmaz bütünleşmeyi...Bu bizim tür külerimiz. Bu, bizim türkülerimizi yüreğinde yaşayarak söyleyen sanatçımız. Halkımız coş-kun alkışlarıyla onu ödüllendirdi. Halkımız, ken-dinden olanın yoluna işte böyle coşarak baş koyar.

Bizim yıllardır "kara kaşlı, kara gözlü kızı-mız, kardeşimiz" diye sevdiğimiz Melike, tür-külerle selamlar gönderdi, zindanların en ka-ranlık köşelerine, dalga dalga giden sesiyle!..

Demokrat Türkiye yazarlarından romancı Ömer Polat, sunuculuğa soyunup, halklarımız-la sıcak, içten konuşabilmenin-kaynaşabilme-nin en yalın örneklerini sergiledi. Yakın geçmi-şimizdeki toplumsal ve politik olaylardaki yan-lışları, ağzından bal akarcasına, bizleri acı acı güldürerek anlattı. Sanatçıların sıra değişme-sinde seyirciler, şimdi ne olacak, kim ne zaman gelecek diye bekleyeceklerine, Ömer Polat'ı sahneden bırakmak istemediler! O da çok güzel söyleyebildiği türküleri yarıda keserek, sırası gelen sanatçıları sahneye çağırdı. Ben türkü söylersem sanatçılar kıskanır demek istedi bel-ki de. Bizler o güzelim türkülerimizi Ömer Polat'ın ağzından dinlemeyi de çok isterdik.

O sırada "Ö.Polat'ın moral hocasıyım" di-yen can arkadaşı Mısto, oturduğu yerden "Bu sabah Ömer'in sırtını oğmasaydım, bunca güzel konuşamazdı" diyerek, ışıl ışıl kara göz-leriyle günün tadını çıkarıyordu.

O gür sesiyle ve devrimci türküleriyle kısa sürede Almanya'da haklı bir üne ulaşan Fuat Saka, Mayıs'ın 29'unda, 1 Mayıs marşıyla nasıl güzel coştu, coştu, coşturdu bizleri...

Darmstadt folklor ekibi, Karadeniz yörelerin-den, alışılmışın ötesinde güzel örnekler vererek tiyatro ile halk oyunlarımızın bütünleşebilece-ğini bizlere gösterdi.

Ya ne demeli iki Alman dostumuzun, Türki-ye'deki faşist baskılara, bizim dilimizde söyle-dikleri türkülerle karşı çıkmalarına! Bir kısım Almanların yaptığı Türk düşmanlığından bık-mış halkımızın, bu güzel insanlara nasıl sarıl-dıklarını bir görmeliydiniz! İşte bizim halkları-mız.

Bugünün küçükleri... Kim demiş onu? Bugü-nün de, yarının da büyükleri bizim, hepimizin çocukları halk oyunlarıyla bizleri Anadolu'nun dağlarına, yaylalarına aldılar, götürdüler!..

"elbet bu zulm de biter
biter bir gün, biter
avuçlarımızda bir bahar sıcaklığı
yanık, aydınlık türküler söyleriz.."

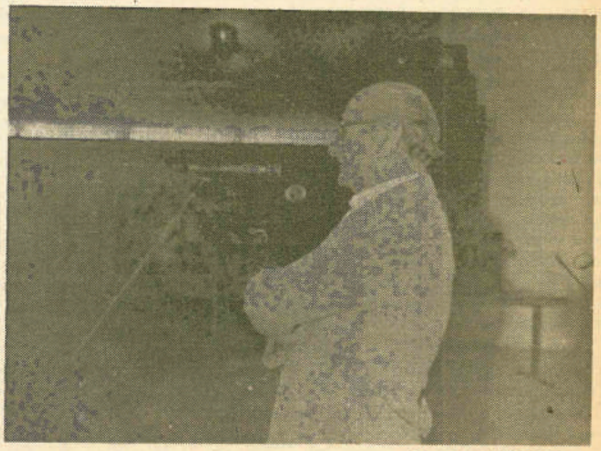
Sazı koştururcasına çalmasıyla Kürt halkının türkülerini, özlemlerini dile getiren Şivan, en doğru deyimle Kürtçe bilsek de, bilmesek de bu Kürt halkının çığlığıydı. Şimdi bile Kürt halkının karşı koyan çığlığı Şivan'ın ağzından, sazından çoğalıp çoğalıp çınlıyor kulaklarımızda...

Böyle böyle yürüyeceğiz türkülerimizle, çar-pan yüreklerimizle...

Bu geceyi düzenleyen Demokrat Türkiye e-mekçilerini, geceye uzak yakın katkısı olan tüm adsız kardeşlerimizi candan selamlarım.

Şivan

Dursun Akçam

YALANCININ MUMU

Antenler yalan söylüyorsa
Yalan söylüyorsa rotatifler

Olsa olsa yatsıya kadar söyler.

Bir "gazeteci" !? yetişiyor

(Birkaç perdelik acıklı güldürü)

Yer : Bir renkli gazetemizin bürosu. Köşe köşeye verilmiş iki çalışma masası, üstleri darmadağın. Yanda iki büro koltuğu bir dergi sehpası. Köşede teleks.
Kişiler: Tanju Aslantürk; Gazete bürosunda çalışan bir genç. 20 Yaşlarında. Giyiminden ve hallerinden maddi durumunun pek iyi olmadığı, fakat varlıklı bir hayata özendiği anlaşılıyor.
ŞEF: Yaşı 60'a yakın olduğu halde genç görünmeye özenen bir tip. Maddi durumunun iyi olduğu, giydiği pahalı ve zevksiz giyeceklerden ve parmaklarındaki yüzüklerden belli... Babacan görünmeye uğraşan, ama gözlerinden şeytanlık saçan bir tip.

Sahne 1: Önce Tanju. Masalardan birinde çalışmaktadır. Sık sık esnemesinden ve önündeki boş bira şişelerinden geceyi uykusuz geçirdiği anlaşılıyor... Kapı açılır. Şef girer..

Tanju : (Yerinden fırlayarak).. Günaydın Şef, hoşgeldiniz!..
Şef : Otur evladım, otur yerine..
Tanju : Çantanızı alayım. Pardesünüz.
Şef : Yapma evladım, daha elden ayaktan kesilmedik... (Öteki masaya oturur, gözlerini odada gezdirir) .. Maaşallah, maaşallah... Bu geceyi çalışmakla geçirmişsin, besbelli!.
Tanju : Evet Şef, çok çalıştım.. Göreceksiniz, beni buraya aldığınıza pişman olmayacaksınız.. İyi bir gazeteci olup sizin yüzünüzü ak çıkaracağım..
Şef : İnşallah, inşallah Tanju oğlum.. Bana artık Şef filan da deme.. Eskisi gibi Tahsin amca de.. Sen, rahmetli babandan bana emanetsin.. Ahh, ne adamdı baban!..
Tanju : Evet Tahsin amca..
Şef : Kaleminden kan damlardı rahmetlinin.. Baban da, ben de 1946 ruhu taşırız.. O günlerin gazetecileriyiz..
Tanju : Evet Tahsin amca.
Şef : Hür teşebbüsün zaferi için gece gündüz çalıştık rahmetliyle.. O vakit daha 20 yaşlarındaydık.. Tan matbaasının yakılışını unutamam..
Tanju : Babam da hep anlatırdı..
Şef : Komonistler gene gemi azıya almış, yazıştırıp duruyorlar.. Bir gece gizli bir toplantı yapıldı.. Üniversite talebe cemiyetleri miting yapacak, sonra da Tan gazetesinin bürosunu ve matbaasını yakıp yıkacaklar. Ama bize de büyük görev düşüyordu haa!.. Önceden bir yaylım ateşi açtık gazetelerde.. Baban öyle bir yazı yazdı, okuyan genç yerinde duramıyor..
Tanju : Ben de yazıcam.. Göreceksin Tahsin amca, ben de yazıcam..
Şef : Yaa... "İş" planlandığı gibi halledildi.. Komonistler bir daha bellerini doğrultamadılar. Ertesi gün birde ben döşendim: "Yakıp yıkmak hiçte istenen bir vaka değildir, böyle tavırları tasvip etmek mümkün değildir. Velakin, dün cereyan eden hâdisâtın müsebbibi, hiç şüphesiz, gençliğin tertemiz hislerini tahrik eden satılmış komonistlerdir ve hakkettikleri silleyi yemişlerdir. Onların âdi sataşmaları karşısında kim olsa galeyana gelirdi.. Gençlerin infiali hoş karşılanmalıdır.."
Tanju : Çok güzel çok güzel Tahsin amca.. Sen çok büyük bir yazarsın.. (İçinden) Pis moruk, adam gibi bir iş bulabilsem senin bunaklığını bir saniye çekmem ya, başka çare yok..
Şef : (İçinden) Beceriksiz züppe.. Patrondan torpil gelmese ben seni zor alırdım buraya.. Üstelik baban da gazeteci filan değildi. Daha kalemi doğru dürüst tutamazdı. Öldü de kıymetli oldu.. Eskiden onun yazılarını düzeltirdim, şimdi senin.. Nedir bu sizin sülaleden çektiğim be!. (Dışından).. Ee, söyle bakalım, düngece önemli birşey oldu mu?.. Birinci sayfalık haberler-fotograflar var mı?
Tanju : Yeşiller'in sözcüsü Otto Schily, üç günlük Türkiye gezisinden sonra Bonn'da basın toplantısı yapmış, Türk işçilerinin hakları konusunda olumlu sözler söylemiş. Şöyle diyor:
"Biz Yeşiller olarak, Türk işçileriyle birlikte çalışmamız gerektiğine inanıyoruz. Hatta ailelerinin Almanya' ya getirilmelerini istiyoruz. Geri dönüş için tüm zorlamalara ve tesvik tedbirlerine karşıyız. Bunları demokratik ve insani Türk çocukları için getirilmek istenen 6 yaş sınırlanmasını son derece yersiz buluyoruz ve bununla mücadele ediyoruz.."
Şef : Vay babam vay!.. Vay babam vay!... Başka ne demiş?..
Tanju : İşte zaten benim de sormak istediğim bundan sonrası... Bir yandan Türk işçilerini böyle korurken, öte yandan da Meclis başkanlığına önerge vermişler. Türkiye'de insan hakları ve demokrasi gerçekleştirilinceye kadar ekonomik ve askeri yardımın kesilmesini istemişler.. Bu durumda ne yapmalı ben de şaşırdım..
Şef : Eh, bütün gece çalışıp düşündüğüne göre, söyle bakalım: Sence bu durumda gazeteye ne yazmak gerekir?..
Tanju : (Gururla) Bildim !.. Yardımın kesilmesi önerilerinden hiç mi hiç bahsetmeyeceğiz , kimselerin haberi olmasın.. Fakat Türk işçileri için söylediklerini manşetten vereceğiz 8 sütuna !.. Nasıl?
Şef : REZALET!.. REZALET!.. Böyle bir şeyi nasıl düşünebilirsin?..Nasıl olur da bizim gazetemiz Yeşilleri ilk sayfada reklam eder?.
Tanju : Ama şef!.. Alman parlementosunda bizim işcilere onlar kadar arka çıkan başka kimse yok ki!.. Her iki üç günde bir CDU'lu FDP'li üçüncü beşinci sınıf adamları "Türk dostu filanca" diye reklam etmiyor muyuz?.. Şu Schily'nin dediklerini söyleyen bir başka milletvekili çıktı mı şimdiye kadar?..
Şef : Ah benim tecrübesiz yavrum!.. (İçinden) Et kafalı dangalak!..
(Dışından)Al bakalım kalemi eline ve yaz:
Alaman Karpuzu!.. Başlık bu .. Başlık altı: Yeşillerin içi kızıl çıktı... Ananevi Türk misafirperverliğini suistimal eden Yeşiller partisi sözcüsü Schıly, Ankara'da üç gün üç gece krallar gibi ağırlandıktan sonra, Almanya'ya gelir gelmez, sol anarşistlerin ağzıyla Türklere kin kusmaya başladı..
Tanju : Ama şef!..
Şef : Sus, dinle ve öğren: Satırbaşı!..
Tanju : Ama şef .. Hani kesin talimat vardı sıkıyönetimden?.. Hani rejim aleyhine hareketleri hiç duyurmayacaktık?.. Hadi Yeşillerin Türk işçileri için söylediklerini yazmayacağız, onu anladım.. Ama aleyhte yapılan çalışmaları hasıraltı etmeyecek miydik?..
Şef : A benim toy yavrum.." Bir işi üç beş kişi görüp duyuyorsa o vakit boşu boşuna reklam edip ötekilere de duyurmayın" demekti o emir... Solcular gazetelerinde ne yazarlarsa yazsınlar, isterlerse anamıza sövsünler sesimizi çıkarmayız.. Hadi bilemedin 50-100.000 kişi içinde dönüyor .. Ama bu iş öyle mi?. Alaman televizyonu bir şeyi gösterdimi mutlak cevap vereceksin, hemen o anda...

Tanju : Haaa! Şimdi biraz daha iyi anlıyorum, geçen gün TV'da Öğretmen Şakir Bilgin hakkındaki yayınlara neden öyle alelacele cevap verdiğimizi...
Şef : Tanju yavrum, bu prensibi hiç aklından çıkarma: Önce görmezlikten geleceksin, örtbas edeceksin,kimse görmesin diye.. Baktın olmuyor, o vakit saldıracaksın. Yani örtbas edemeyeceğin kadar ortaya çıkmışsa.. Saldırdığın vakit te, öyle "Allah yarattı" filan demeden saldıracaksın haaa... Neresinden açığını bulursan orasına..
Tanju : Ya açığını bulamazsam?..
Şef : Bu soruyu sordun mu, gazeteci filan olamazsın demektir!.. Ulan ne demek açığını bulamamak ? .. Hırsız de dolandırıcı de homoseksüel de, .. Ağzın torba mı dangalak?.. Senin elinde koskoca gazete.. Onun elinde ne var ?. Dava edip kazansa, yalan söylediğini ispatlayana kadar aradan2-3 yıl geçer .. Yıllar sonra bir gazetenin 5ci sayfasında minicik bir haber çıkar , hepsi o kadar .. Sen çamuru atarken

birinci sayfadan atıyorsun, kolay mı baş etmek?..
Tanju : Çok doğru çok haklısın şef.. İyi ama, birşeyi bir türlü anlayamadım.. Şakir Bilgin'le ilgili TV yayınları için yazıyı da ben yazmıştım önce de sen gelip başlığını değiştirmiştin ya.
Şef : Tabii... Sen ne başlık koymuşsun?.. TV'da propaganda!.." Hiç böyle başlık olur mu?.. Ben ne başlık attım?.. SCHADE-SCHDE Yazıyı okutan başlıktır yavrum..

Önce başlık çarpıcı olmalı...
Tanju : Onu demiyorum şef!.. Ben yazının sonunu şöyle bitirmiştim: ..." Alman TV'larının, Türkiye'yi antidemokratik bir ülke gibi tanıtan bu yayınlarını üzüntüyle karşılıyoruz. Alman dostlarımız, eğer geceleri yataklarında rahat uyuyorlarsa, bunu biraz da NATO sınırlarını bekleyen Türklere borçlu olduklarını hatırdan çıkarmamalı; Sayın Evren yönetiminde bir Türkiyenin hür dünya camiası için büyük bir teminat olduğunu akıldan çıkarmamalılardır.." Sen bu cümlelerin hepsini karaladın..
Şef : Tabii karalarım. Ne bu yahu, Unesco'da profesörlere konferans mı veriyoruz, gazete haberi mi yazıyoruz?.. Bizim okuyucu üniversite mezunu değil benim saf oğlum.. Ben ne yazdım onun yerine?..
Tanju : İşte burda, şöyle değiştirmişsiniz: ::Bu yayınlar üzerine gazetemiz bürosuna telefonlar yağdıran gurbetçilerimiz görüş ve duygularını şöyle dile getirdiler". Ama şef, o gece gene ben nöbetteydim.. Telefon filan eden olmadı.
Şef : Bana bak Tanju.. Gazeteci olmak istiyorsan dinle ve öğren.. İstemiyorsan işte kapı, defolup gidersin!..
Tanju : Yok Şef... Tabii, tabii olmak istiyorum...
Şef : Ulan kaz kafalı... Millet sanki telefon müdürlüğünden araştıracak!.. Namusun o kadar rencide oluyorsa, gider köşedeki kulübeden bir telefon açarsın buraya, ondan sonra yemin etsen başın ağrımaz, tamam mı? Devam et okumaya benim yazdığımı, oku da öğren nasıl olurmuş bu iş..
Tanju : (Okur) Gurbetçilerimiz şöyle dediler : "Alman televizyonlarının teröre pirim veren, Türkiye'ye kara çalarken gerçekleri çigneyen yayınlarını, Türk-Alman dostluğunu ağızlarına sakız eden başbakan Kohl ve hükümet yetkilileri izlemiyor mu?." Ama patron, Almanya'da radyo-TV, bizde olduğu gibi hükümetin emrinde değil ki, belli bir özeriklik içinde çalışıyor..
Şef : Bizim millet bunu bilir mi?.. Bilmez... Öyleyse sen de karıştırmayacaksın.. Öyle özerk radyo-TV gibi fikirlerle Türkiye'ye dönerlerse sonra kolay kolay temizleyemeyiz bu işi... Şimdi bu yazıda önemli olan o değil. Şu önemli : Ben de bilmezmiyim kendi fikirlerimi kendi ağzımdan yazmayı?..
Tanju : Bilirdiniz...
Şef : Bilirdim tabii.. Ama o vakit okuyan ne derdi?.. Bunlar gazetecinin fikri derdi.. Halbuki biz ne yaptık?.. Gazetemize telefon eden gurbetçiler söyledi dedik.. Yani bunlar bizim fikrimiz değil, onların fikri oldu...
Tanju : Haaa.. Yani şey gibi hissedecekler... Bak, herkes böyle düşünüyor diyecekler...

Şef : Tabii... Kimse kolay kolay topluluktan dışta kalmak istemez, korkar... Bizim halk böyle radyoda TV'de birşey görüp duyunca bir pısar.. O lafı ciddiye alır, öyle ya devlet radyosundan TV'undan söyleniyor.. Bunun için, hemen cevabını yetiştirmek icabeder.. Hem de çok kişinin ağzından çıkmış gibi yapacaksın ki o fikri benimsesin.. Kendini sürü içinde gibi, emniyette hissetsin.
Tanju : Yaaa!. (İçinden) Vay be, haklı it herif, işini iyi biliyor..
Şef : Eh, geç bakalım başka olup bitenlere..

Tanju : Trakya'da kuraklık devam ediyor.. Mahsul tehlikede.. Köylü Yağmur Duasına çıktı..
Şef : Fotoğraf var mı fotoğraf?..
Tanju : Var şef.. İşte.. Ama basamayız, değil mi?.
Şef : Neden basamayacakmışız?.. Bas birinci sayfaya!..
Tanju : Aman şef, nasıl olur?. Sen demedin miydi, "Atatürk Devrmileri" ne ters düşecek yazı ve resim konmayacak diye ?..
Şef : A benim dangalak oğlum!.. Cumhuriyetin 60. yılında millet yağmur için hala duaya çıkıyorsa, bunda Atatürkçülüğe ters düşen birşey yok demektir. Ama o kadar çok korkuyarsak, bunun da çaresi var... Hiç Evren paşa haberi-fotoğrafı filan yok mu ?..

Tanju : Var tabii, olmaz mı?.. Evren paşa Süleymaniye camiini gezmiş.. Bir de fotoğrafı var, şıpıtık terlikle...

Şef : Hah!.. Koy onuda yağmur duası haberinin yanına.. Oooh.. Şimdi emniyettesin artık...
Tanju : Haaa!.. Bak bunu akıl edememiştim şef!..
Şef : Hayır şaşkın, öyle değil, ters koydun... Dua edenlerin elleri Evren paşadan yana gelmeli ki, onun sağlığına dua ediyorlar gibi olsun....
Tanju : Yahu şef... Amma incelikleri varmış bu işin.. Daha kırk fırın ekmek yemem gerek herhalde...(Telefon çalar, Tanju açar..) Evet, evet buyurun... Ne?.. Aman!..Ne zaman?.. Nasıl?...
Şef : (Heyacanlanır) Ne var, ne olmuş?..

Devamı gelecek sayıda

Not : Gelecek sayıda ne yazacağımızı şu anda bizde bilmiyoruz. Ama bu taktiği gazete tefrikalarından öğrendik.. Bekleyin bakalım bir ay merakla!...

Aşırı sola alet olan

Yeşiller "Kızardı!„

BONN(Hürriyet)- Yeşiller üyesi milletvekili "Türk„aşırı soluna alet olarak "kızardılar„
Gerd Bastian, Otto Schily ve Jürgen Reenst adlı milletvekilleri, dün sabah Bonn'da düzenledikleri basın toplantısında, "Aşırı sol„un bilinen ağzıyla Türkiye'ye çattılar. Toplantıda "Irak kürtleri„ oldukla rını bildiren bir grup da hazır bulundu.
Türkiye'den kaçan "Avukat„ Hüseyin Yıldırım da cezaevleri ve tutuklularla ilgili "malum„ iddiala rı sıraladı

Türkiye'den dönen heyet:

Hiçbir ilticacı Türkiye'ye geri gönderilmemelidir

Bundan bir süre önce Hamburg Eyalet Meclisinin desteğiyle oluşan ve Türkiye'ye iki haftalık bir inceleme gezisi yapan heyet Hamburg'a geri döndü. Komisyon, Yazar Peter O. Chotjevitz, Avukat Jürgen Schneider(Yeşiller ve alternatif listeden), Wulf Damkowski (SPD- Hamburg Meclis Üyesi) ve iki tercümandan oluşuyordu.

Komisyon üyeleri 29.5.83 tarihinde yaptıkları basın toplantısında Türkiye izlenimlerini anlattılar. Basın toplantısının başlamasından hemen önce, Ekonomi ve Siyaset Fakültesi öğrencileri Hamburg'ta İnterpol tarafından tutuklanan Hüseyin İnci'nin serbest bırakılmasını isteyen bir açıklamada bulundular. Öğrencilerin ve öğretim üyelerinin ortak açıklaması basın mensuplarının önünde okundu. Bunun üzeine SPD Hamburg Meclisi Üyesi Damkowski, İnci için elinden gelen herşeyi yapacağını ve konuyu parti grubuna getireceğini söyledi. Daha sonra basın toplantısına geçildi.

Profösör Damkowski izlenimlerini genel bir çerçeve içinde şöyle özetledi: **"İstanbul Metris'te DİSK, Ankara'da Devrimci-Yol duruşmalarını izledik. Diyarbakır PKK duruşması için izin alamadık. Gezimizin amacı, insan haklarının çiğnenip çiğnenmediğini öğrenmek, tutukluların durumunu yerinde görmek ve kitlesel duruşmaları izlemekti. Burada gördük ki, mahkemeler bağımsız değil, işkence uygulamaları günlük olaylar haline getirilmiş durumda. İnsanlar düşüncelerini açıklamaktan korkuyorlar. Bu ortamda 'demokrasiye dönüş' ün de gerçek olduğundan sözedilemez."**

Daha sonra söz alan yazar Peter O.Chotjewitz, **Türkiye'de gördüklerim çok korkunç şeyler. Duruşma salonunu dolduran insanları gördüğümde, tüylerim ürperdi, Hitler zamanındaki insanları yoketme yerlerini anımsadım. Tutukluların yüzlerinden işkence gördükleri anlaşılıyordu,kafalarını bir yana doğru çevirdiklerinde silahlı askerler tarafından "kafanı çevirme" emri veriliyordu. Böyle yargılamaya hukuki, insani bir yargılama denemez"**

Komisyon üyeleri bir çok özel ve tüzel kişiyle görüştüklerini, askeri hükümetin eleştirilmesinin hemen komünistlikle suçlandığını, bu nedenle kimsenin ses çıkartamadığını belirttiler. İlk başta cuntayı onaylayan sosyal demokrat ve liberal kesimin, şimdi tamamen perişan bir durumda, ne yapacaklarını bilemez hale geldiklerini açıklayan komisyon üyeleri, bu durumda hiçbir ilticacının Türkiye'ye gönderilmemesi gerektiğini ifade ettiler. Bu konuda ellerinden geleni yapacaklarını, yetkili kişi ve kuruluşları Türkiye ve Yönetim konusunda aydınlatmaya çalışacaklarını da belirttiler.

Türkiye'den dönen Yeşiller grubunun Türkiyelilerle düzenlediği basın toplantısı

Stuttgart'ta işsizliğe karşı gösteri

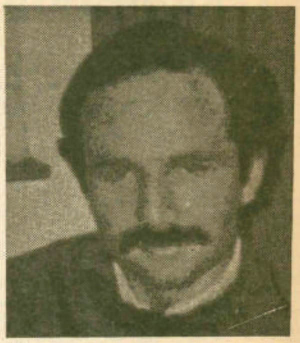
Avrup· Sendikalar Konfederasyonu tarafından düzenlenen **"işsizliğe karşı yürüyüş ve miting"** 4 Haziran Cumartesi günü Stutgart'ta yapıldı.

Avrupa Sendikalar Konfederasyonuna üye Alman Sendikalar Birliği (CFDT), İtalyan Sendikalar Birliği (CGİL), Hollanda Sendikalar Birliği (FNV) ve Avrupanın diğer ülkelerinden Sendikaların katıldığı toplantıya Türkiyeli işçilerle birlikte **DİSK** Brüksel Bürosundan **DİSK** Temsilcisi Yücel Top, TÖB-DER Genel Sekreteri Kemal Uzun ve Yeraltı Maden iş Genel Sekreteri Gültekin Bekdemir de katıldılar.

Avrupa çapında düzenlenen işsizliğe karşı eylem haftasının son gününde yapılan toplantıda, Ortak Pazar Ülkelerinin Hükümetleri işsizliğe karşı önlem almamakla suçlandılar. On binini yabancı ülkelerden Avrupa'ya çalışmaya gelen işçilerin oluşturduğu, yaklaşık 80.000 işçinin katıldığı gösteride ayrıca, çalışma saatlerinin haftada 35 saate indirilmesi ve işsizliğe karşı etkin önlemler alınması istendi.

Avrupa Sendikalar Konfederasyonu Başkanı Georges DEBUNNE, Alman Send kalar Birliği Başkanı Ernst BREIT ve Eyalet Sendikası Başkanı Siegfried POMMORENKE yaptıkları konuşmalarda işsizliği kınarken, çalışma süresinin haftada 35 saate indirilmesi ve sosyal haklarda yapılan kısıtlamaların engellenmesi için daha etkili eylemler yapacaklarını söylediler.

Yapılan konuşmalardan sonra,Avrupanın çeşitli ülkelerinden gelerek toplantıya katılanlar, Stuttgart caddelerinde ellerinde pankartlarla yürüyerek ve çeşitli sloganlar söyleyerek dağıldılar.

Öğretmen şakir Bilgin İstanbul'da Tutuklandı

Geçtiğimiz günlerde Köln'de öğretmenlik yapan Şakir Bilgin kız kardeşinin hastalığı nedeni ile Türkiye'ye gitti. Türkiye'de bulunduğu evden 1. Şube polisleri tarafından tutuklanarak Alemdağ cezaevine konuldu. Tutuklanmasına gerekçe olarak Almanya'da çeşitli siyasi faaliyetlerde bulunduğu ve Türkiye aleyhine propaganda yürüttüğü çeşitli sol güçlerle ilişkisi olduğu ileri sürüldü.

"Devletin yurtdışındaki onurunu zedeleyici faaliyette bulunduğu" için Türk ceza yasasının 140 numaralı maddesine göre suçlanan Bilgin'in Almanya'da kısa bir süre önce kap·tılan Dev-Sol ve Halk-Der ile ilişkileri olduğu ileri sürülüyor.

11 Şubat tarihinde Tercüman gazetesi 'İstanbul'da 68 sol görüşlü militan yakalandı' haberi ile birlikte yayınlanan resimde Şakir Bilgin'in resmini gören eşi tutuklandığını öğreniyor. Bu haberden sonra kendisinin de üyesi olduğu Alman Eğitim ve Bilim Sendikası (GEW) hemen har·kete geçerek bu konu ile ilgili Alman kamu oyunu duyarlı kılıyor. Daha sonra GEW tara ında· yapılan bir açıklamaya göre karakolda bulunduğu altı haftalık süre içinde Şakir Bilgin'e işkence yapıldığını, eşi ve akrabalarının hiç bir haber alamadığını bildiriyor. Öte yandan, Alman birinci programı 'ARD' 'Monutor' adlı bir programında bu habere geniş yer vererek Türkiye'ye izine gidec·k olanları uyardı. Ayrıca Alman basını da konuyu ayrıntılı bir şekilde yazarak kamuoyuna duyurdu.

Alman hükü eti konunun Türkiye'nin kendi içindeki bir sorun olduğunu ileri sürerek herhangi bir girişimde bulunmadı.

Yeşillerin Olağanüstü Kongresi Yapıldı

Parlamentoya girişlerinden bu yana ilk kez kongre yapan Yeşiller 4 ve 5 Haziran tarihlerinde genel silahsızlanma, Almanyanın ekonomik durumu ve işsizlik konularında izleyecekleri politikayı saptamak üzere çalışmalar y·ptılar.

Yirmiye yakın komisyonun hazırladığı raporları ayrı ayrı görüşen ve tartışan Almanyanın çeşitli bölgelerinden gelen 830 delege bu raporları karara bağladı.

Yeşillerin parlamentodaki temsilcilerinin de katıldığı Kongreyi konuk olarak **TÖB-DER Genel Sekreteri Kemal UZUN ve YERALTI Maden İş Sendikası Genel Sekreteri Gültekin BEKDEMİR'** de izlediler. Yeraltı Maden İş Genel Sekreteri, Kongrede yaptığı konuşmada, Türkiye'deki son gelişmeleri aktardı. DİSK davası ve diğer politik davalara da değinen Pekdemir, yargılananlara savunma hakkı tanınması, cezaevlerindeki işkence ve baskılara son verilmesi, idamların infazının durdurulması için çalışmaların hızlandırılmasını istedi. Cuntanın Türkiye Kürdistanındaki katliam ve baskılarının Irak Kürdistanına da kaydırıldığını, Türk Ordusunun 4.000 komando ile Irak Kürdistanına saldırarak yöredeki Kürt ailelerini katlettiğini, tutukladığını ve peşmergelerle silahlı çatışmalara girdiğini anlatan Bekdemir, bu saldırının Nato'nun bilgisi içinde ve ABD'nin Türkiye'ye yüklediği Ortadoğu'nun Jandarmalığı görevinin gereği olduğunu da vurguladı. Sonuç olarak, Cuntanın çıkardığı Sendikalar Yasası, Toplu Sözleşme Grev, Lokavt Yasası, Siyasi Partiler Yasası ve Seçim Yasası hakkında da ayrıca bilgi verdikten sonra Büyük Türkiye Partisinin kapatılması olayına da değindi ve Cuntanın geçeceğini söylediği **"Demokrasi"** nin anatomisi budur işte dedi.

KELOĞLAN BABASINI ARIYOR

ÇOCUKLARA MASALLAR

Yücel FEYZİOĞLU

Keloğlan düşünmüş, arka kapıdan girmek istemiş ve hemen yerinden fırlamış. Fabrikanın arkasına dolanmış . Kapıya korka korka yaklaşmış.Yavaşca elini uzatmış. Kapının kendiliğinden açılmadığını görünce rahatlamış içeri girince bir Alman'a rastlamış. Alman:
-Was machst du da? (Ne Yapıyorsun orada?)
-Babam,babam.Babamı arıyorum.
—Was papa? Wie heisst er ?(Ne,baba mı? Adı ne?)
-Babam,babam.
-Wie heisst er?
-Babam,babam. Babamı arıyorum.
-Papa name ? Name? Adresse?
Keloğlan adres sözünü anlayınca hemen babasının mektubunu çıkarıp uzatmış. Alman mektuptaki ismi okumuş.
-Hah şimdi anladım, demiş almanca. Hemen yan bölmedeki isim kartlarına bakmış ve keloğlan'ın babasının ismini bulmuş. Eliyle yukarıyı işaret ederek:
- Orada yukarıda.
Keloğlan babasının yukarıda olduğunu anlayınca çok sevinmiş ve merdivenlere doğru koşmuş. Tam merdivene adımını atacağı sırada, bir de ne görsün? Merdiven kendiliğinden yukarı doğru gitmeye başlamaz mı? Hemen geriye sıçrayıp korkuyla merdivene bakmaya başlamış.
-Anacığım ,buradada cinler var ! diye bağırmış. Biraz bekledikten sonra, cinleri ürkütmeden yavaş yavaş yaklaşmış.''Cinler uyanmadan fırlayıp çıkmalıyım''diye düşünmüş. Yine ayağını uzatmış... Merdiven bir daha ''fırrt'' diye gitmiş.Artık bu merdivenden çıkmayacağını anlamış.Bu arada kapıcıda Keloğlan'a bakıp durmuş. Gülerek bağırmış:
-Heeey, Junge, Komm hier! Du brauchst keine Angst haben! (Hey ,çocuk, gel buraya! Korkmana gerek yok!)
Keloğlan , Alman'ın kendisine seslendiğini görünce:
-Baksana yahu , bu merdiveni cinler tutmuş.Ben nasıl yukarı çıkayım?
- Komm hier, keine Angst.
Alman onu yakaladığı gibi merdivene doğru götürmüş. Keloğlan bir yandan çırpınır, bir yandan da bağırmış:
-Bırak beni görmüyormusun cinler var . Bırak beni!
Ama adam daha kuvetli olduğu için Keloğlanı tuttuğu gibi merdivene koymuş.''Hemen aşağı atlayayım''diye düşünürken bir de bakmış ki cin filan yok, Merdiven kendi kendine yukarı çıkıyor. Şaşkın şaşkın bakınırken yukarı kata gelivermiş.Oooo, amma da büyük bir yermiş burası!Bir dolu makina''tiki-tam,tiki -tam'' diye çalışıyor , bandlarla bir yandan motorlar, öteyandan araba kapıları, oturaklar, tekerler geliyormuş. İşçiler arılar gibi vızır vızır onu oraya, bunu buraya takıyorlar. Arabaları renk renk Boya kokusu Keloğlan'ın midesini bulandırmış.
- Öööö, nasıl çalışıyorlar burada? Kokuya bak Kokuya.
Sağ tarafa doğru yürümüş.Bir de bakmış orada bir işci grubu. ''Bunlardan biri babam olabilir. Ben en iyisi bağırayım. Babam nasıl olsa beni kel kafamdan tanır'' diye düşünmüş:
-Babaaa, babaaaa! Ben senin oğlunum. Keloğlan yelestiren. Babaa!..

devamı var

Darmstadt İslam Kültür Derneğini Bir FDP'li Yönlendiriyor

Merkezi Frankfurt'ta bulunan Türk Federasyonuna bağlı Darmstadt İslam Kültür Derneği Türk Federasyonu Serdar Çelebi tarafından satın alındı.

Ayrıca satın alınma işlemlerine katkıda bulunan ve bugün aynı zamanda derneğin önemli yazışmalarını yürüten hem FDP hem İslam Kültür Derneği üyesi Günter Koch bu dernek içinde önemli ayrı bir göreve sahip bulunuyor. Bugün Alman kamuoyu tarafından bu derneklerin faşistlerin çalışma yürüttüğü dernekler olduğu biliniyor. FDP'li Koch'un çeşitli belgelerle bu dernekte faal çalıştığı ortaya çıkartıldığı halde FDP bölge yönetimi buna karşı herhangi bir tavır takınmadı.

Son günlerde yapılan bir toplantıda bu konu yine gündeme getirilmişti, derneğin alınmasında katkısı olduğu, faal çalışma yürüttüğü açıklandı, fakat bunlara rağmen FDP bölge yönetimi KOCH'un FDP içinde çalışma yürüttüğünü söylemektedir.

Sorunun Hessen başkanı Baya· Wagner'e yeterli delillerle iletilmiş olmasına rağmen yeterli deliller yok diyerek aynı şekilde bu konu karşısında duyarsız kaldı.

“Döneminin sesidir sanatçı”

Sizlere selam olsun
Hürriyeti yazan eller, dizen eller
Enver Gökçe

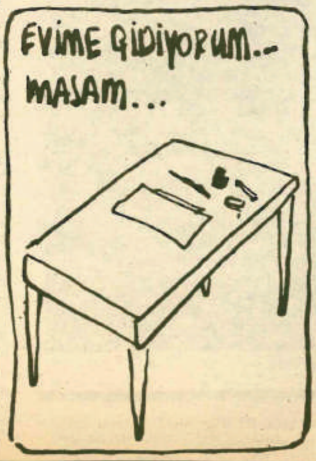
Bireylerin gerçek kişilikleri olağanüstü durumlarda daha da belirginleşir. Bu, sanatçılar için de söylenebilir. Nitekim tarihsel süreç bu savımızı kanıtlar. 12 Eylül darbesinden önce piyasada halk sanatçısı geçinen bir yığın kişi vardı. Oysa zaman bize bu kişilerin bukalemun gibi çağa uyma yeteneğine sahip olduklarını göstermiştir. Fakat bu yeni bir olgu değildir. Tarih bunun örnekleriyle doludur.

Biraz ansiklopedik görünse de iki tip sanatçı olduğunu iddia etme cesaretini kendinde buluyorum: Salon sanatçıları ve halkın sanatçıları. Birincisi döneme göre renk değiştirir. Daha basit bir biçimde vurgularsak, her telden çalabilen sanatçılardır bunlar. "Padışahım bın yaşa" diye methiyeler dizerek, bolluk ve huzurluk (!) bir yaşam sürmeyi yeğlemişlerdir onlar. Aşkla meşk arasında mest olup, arkalarında bir iz bırakmayıp göçüp gitmişler. Elbette bağlı oldukları sınıf kendilerini yaşatmaya çalışmıştır. Ama ne çare! Ancak dört duvar arasında yaşayabilmişlerdir.

İkinci tip sanatçıya gelince, burada sözü Maksim Gorki'ye bırakalım: "Sanatçı ülkesini ve sınıfını etkileyen herşeyin duyarlı bir alıcısıdır, kulağı, gözü ve yüreğidir; dönemin sesidir sanatçı".

Bu sanatçılar olanca güçleriyle,halkın sesi olmaya çabalamışlar, bu uğurda can vermekten çekinmemişlerdir. Ölümler onları ve savundukları düşünceleri yok etmemiş, tersine yüceltmiş, halkın yüreğinde yüzyılları aşıp günümüze kadar gelmişlerdir. Tarihte bir yığın örnek vardır, fakat biz yüzyılların ozanı Pir Sultan'dan söz edeceğiz. Ki bugün bile bu insanlardan ürkmekten devam ediyor egemen güçler. Pir Sultan'ın eserlerini repertuarlarına alan ozanların plakları el altından satılmaya çalışılıyor. Oysa bütün çabalar boşa çıkacaktır. Yüzyılları aşıp gelen ozanı yok saymaya yeltenenler yaş tongaya bastıklarının farkında değildirler.

Ülkemizin içinde bulunduğu durum, beni tarihsel 1-2 örnek vermeye zorladı. Gördüğümüz gibi bu olaylar günümüzde tüm canlılığını koruyor. Gerçek sanatçılar demir parmaklıklar arasında ömür tüketmeye terk edilirken, diğer yandan "bana dokunmayan yılan bin yaşasın" anlayışına sahip, salon şairleri, yazarları yeni sanat yapıtları (!) üretmeye devam ediyorlar, olanca suskunluklarıyla.

Daha dün ne söylediklerini bilmemezlikten gelerek. Elbette tarih bu insanlara -sanatçı geçinen- hak ettiği yeri gösterecektir. Ama bugün ama yarın. Toplumcu yazar Brecht, Almanya'da faşizmin kol gezdiği günlerde ülkesinde uzak bakın ne diyor: "Sanat güzel sözcükleri bir araya getirmek değildir" ve ardında ekliyor: "Sanat insanları nasıl harekete geçirmeli, eğer o insanların kaderiyle hareket ettirilmiyorsa...."

Gerçek sanatçılar halkın dertlerini, sorunlarını, acılarını yazmakla yükümlüdürler. Bu demek değildir ki, sanatçı şu veya bu konulu kitabı yazmak zorundadır. Fakat insanlar ve de insanlık en büyük acılara boğulmuşken, o, aşklarını yazmakla meşgulse, sanata ve sanatçı olmaya en büyük darbeyi indiriyor demektir. Halka ve insanlığa büyük darbedir bu. Yine Brecht "Sanat ve Politika Üzerine" adlı makalesinde: "Eğer ben bu insanların acılarından kurtulmaları için bir çıkış yolu bulmaya çabalamassan, bu insanlar ben yazılarıma giden yolu nasıl bulsunlar"diyor.

Bütün bunlar gösteriyor ki gerçek sanatçılar kendilerini halktan ve halkın sorunlarından soyutlayamazlar, bu onların tarihsel görevidir. Yoksa halktan, her zaman olduğu gibi gereken yanıtı alırlar. Ülkemizde bugün faşizim kol geziyor. Sanatçıların eserleri yasaklanıyor, yok ediliyor, kendileri tutuklanıyor, işkence görüyor. Kimileri ise ülkelerinden uzak, topluma olan görevlerini yerine getirmeye çalışıyorlar. ".... bir siyasal öğretinin yazarın sanatsal gücünü engellemesi halinde, o dönemde yazar, siyasetin üstüne çıkabilir"diyor Gorki. Günümüzde Türkiye yazarının sanatsal gücünü engelleyen siyasal öğretim faşizimdir. Faşizmin üzerine çıkan tüm sanatçılara selam olsum!

K.B.

Eğitim

Quo Vadis- Nereye Memet?

Gelirken Sirkeci'den doluşmuşlardı trenlere. Asker bavulları iplerle bağlı. Gözleri, kafaları ileriye dönük, gönülleri köylerinde. Köy ağalarına marabalıktan, yarıcılıktan ileri sanayi ülkelerinin patronlarına ucuza emek satmaya. Küçücük dünyaları ve rüyalarıyla Türkiye'nin tembel(!) köylüleri, yarı kapitalistleşmiş ülkemizin yapsatçı-ambalajcı-montajcı sanayiinde işçileşemeden, Alamanın fabrikalarında saat düzeniyle, üstüne üstlük bir isteyene beş on vererek ha babam, de babam didinmeye başlamışlardı.

İlk yıllar paranın ağaçlardan toplandığı izlenimini verircesine Mercedeslerle, hadi olmadı Bavyera şapkaları, portatif radyolarıyla izinlerde yurdun dörtbir yanına dağılıyorlardı dost-düşman çatlatmacasına, "hayaller ülkesi Almanya'ya gelin" dercesine. Özleme dayanamayanlar eşlerini, çocuklarını aldırttılar yanlarına. Yemediler, içmediler "Görevimiz Tehlike" dizilerinden "Dallaslara" "Hanedanlara" olkatedip "kat-yat" sevdasından nasiplerini almaya çabaladılar. 21. yüzyıla köprü kuranların tekrar köylerine dönmeleri düşünülemezdi. Bu kez Türkiye'nin büyük kentlerinin banliyölerinde satın aldıkları apartman daireleriyle sınıfsal sıçramayı gerçekleştirdiklerini sandılar. Evler, dükkanlar kirada dönüşlerini bekliyordu.

Petrol krizini atlattılar, Alamanya'nın her yanına ya iyiden dağıldılar ya da kentlerde etrafı tel örgülerle çevrelenmemiş gettolarını kurdular. Lahmacun satmayı, dernek adı altında kumarhane açmayı deneyenler de oldu. Sonra "entegrasyon" diye birşey çıktı. Sandılar ki çocukları kendi yazgılarını yırtacak, onların alamadıklarını gerçeklestirecekler. Yeni düşlere sarıldılar; umutlanmak, Alamanya'nın soğuk yüzlü ikliminde yüreklerini ısıtmak için. Bu kez patronların oyunu başladı: işsizlik. Yerli işsizlere ve neofaşistlere hedef bulunmuştu: Yahudiler gibi ayrı kültürden, ayrı dinden olan Türkiyeliler. Yahudi şakalarını tornistan etmekle kalsalar gene iyi, cana ve mala saldırılar başladı. Vietnamlı rahipler örneği intiharların çözüm getirmeyeceğini sezgileriyle çıkaranlar gözlerini anayurda diktiler.

MUSTAFA KEMAL EVREN PAŞA, SEN ÇOK YAŞA!

Anayurt yavrularını karşılamaya(!) hazırlanmıştı. 1971 askeri müdahalesinde sayıları 1000 dolayında olduğu resmen belirtilen ve 1980'in 12 Eylül'ünden sonra 500,000'e sıçrayan teröristlerin(!) temizlenmesi operasyonunu başarıyla yürüten Evren Paşa, Kocatepe'de tren pencerelerinde, at sırtında verdiği pozlar ve her biri tarihe geçecek söylevleriyle Türkiye Cumhuriyetinde II. Mustafa Kemal olduğunu belgeledi. Mücevher Özden'ler eliyle garibanlara mallarını mülklerini sattırıp paralarına elkoydu, ellerine banknottan da değersiz sertifikaları, hisse senetlerini verdi. YÖK'lerin başına göbekleri lök gibi oturttu, işine son verdiği öğretim üyelerinin yerine profösör ithaline girişti.

Eh, demokrasiye geçişin zamanı gelmişti. Ağa babası Türkeş'i güvenceye almıştı ama demirden mühürü ele vuracak, uyarı dinlemeyen emekli generalleri parmağında oynatan "patates fabrikalarının"mucidini Çanakkale boğazına karşı yerleştirmek gerekliydi. Beğenmediğini Veto edersin, İkinci Adamın oğlu seçimi kazansa bile Anayasa oylamasına döndürür işi, Sunalp'e sunuverirsin kaymak tabağını, "ye Memet ye".

EĞİTİM NE OLA

Kendisi de göçmen bir aileden gelen Evren, ömür boyu köyden kente, dağdan ovaya, kentten Alamanya'ya, oradan geldiği yere göçen, tembelken çalışkan oluveren, ağzında sağlam dişi kalmayan, yola girmiş işçilerine kucak açıyor. "Bin kere tövbe ettiğine göre gel, gene gel" diyor işçi kardeşlerine. Bavulların yerine tren vagonlarına onun bunun eskisini dolduran, üç-beş kişi biraraya gelip kamyon kaldıranları gümrük kapılarında söğüşlemek için hazırlıklar yapılıyor. Türk lirası kabulümüz değil yeşil yeşil markları uçlanacaksınız.

"Neyse ev yerinde duruyor; dükkan desen birkaç milyonluk erzakı yığar, açarız veresiye defterini. Süper Marketler top attırırmış, ne gam. Eski konserveleri bir yutturuversek, köşeyi döneriz. Avrat Europa gördü emme bizim çöplükte gene bizim horoz öter, kakıştırıverdim mi tepesine kısar kuyruğunu oturur. Akşam eve dönende, koyarım vidoya kaseti, gel keyfim gel. İşsizlikten bağa ne gardaş! Türkiye'nin emeklisi olmuşam. Elektrik su kesilirmiş; elle gelen düğün bayram!"

"Çocuklar mi dedin. Eh, akılları varsa okusunlar. Okumasa nolcek, ailecek geçinir gideriz. Okuyup ta nidecek, öğretmen mi ossun? Biz ne öğretmenler gördük Alaman elinde, tencere satanı mı diyon, yoksam cami yaptırıp döviz bozduranı mı! Adam, sen de; hayırlısı neyse ossun."

HAYIRLISI

Böyle hayırsız işin hayrı mı olur, dostlar. Avrupalı öksürürse biz çoktan zatürre olmuşuz demektir. Burada horlandık, orada bırakırlarmı sefa süresiniz. Hele dönün, bakalım. İş yokluğundan gazeteci olanlara, malzeme yokluğunda fotoğraflı yazı dizileri, sinmiş, pısmış öğretim üyelerine bilimselliği tartışma götürür inceleme olanaklarını sağlarsınız, bir süre. Konu komşuya anlatamazsınız artık Alamanya'nın büyüsünü, "öyleyse, niye döndün" diye sorarlar adama. Köşenize çekilip oturamazsınız, rahat vermezler; iş arasanız ya yaş dolmuştur ya da Ford fabrikasında belli civatayı sıkmaktan usta işçi olamamışsınızdır zaten.

Çocuklarımız ise kaybolmuş, acılı bir kuşak. Acısız kuşak mı olurmuş ? **"Sen yanmasan, ben yanmasam"** diye umut meşalaleri yakmanın alemi yok. Döndüysen yanmışsın demektir. Dönmezsen ötekiler yakacak. Ağıt yakmakla sorunları hiç mi hiç çözemeyiz. Bakarsınız, Avrupa görmüş yavrularımız babalarının yazgılarını yırtıvermişler. Hayırlısı.

Avrupa'ya yaz geldi. Türkiye sıcaktan kırılıyor. İzinciler dönenlere gıpta ediyor, dönmek zorunda kalan işsiz göçmenler iki cami arasında binamaz. Özlemlerine umutlarını katık edip gidiyorlar, dönmemecesine.

avukatınız diyor ki

Hans OHM

OTURMA HAKKI (Aufenthaltsberechtigung)

Beş yıldır Almanya'da ikamet eden herkese başvurduğu takdirde verilen süresiz oturma izninin (unbefristete Aufenthaltserlaubnis) bir çok yararı bulunmaktadır. Ancak, süresiz oturma izninin alınması için gerekli olan şartlardan birinin ortadan kalkması halinde, sınırlanabilir veya geri alınabilir. En güvenceli oturma izni, OTURMA HAKKI'dır.

"Oturma Hakkı" alabilmek için daha önceden "süresiz oturma iznine" sahip olmak şartı aranmaz. Ön koşulları yerine getiren herkes, daha önceden kendisine belirli bir zaman için verilen "oturma izni" henüz dolmamış olsa bile "oturma hakkı" için başvurabilir.

- Yabancılar dairesine verilen başvuru dilekçesinde "oturma hakkı" istendiği özellikle belirtilmelidir.
- Pasaportunuzun konsolosluktan zamanında uzatılması önemlidir. Pasaport süresinin bitmesi halinde, yabancılar dairesi tarafından verilen "oturma hakkı" da sona erer.

Kimler oturma hakkı alabilirler

1. Sekiz yıl aralıksız ve legal olarak Federal Almanya'da oturmuş olmak. Almanya dışındaki geçici süreler (izin gibi) ve askerlik hizmetinde geçen zaman, hizmetin bitiminden hemen sonra geri dönüldüğünde aralık verilmiş sayılmaz.

2. Kendi geçiminizi sağladığınızı belgeleyen son ücret belgesi veya gelir vergisi beyannamesi gerekmektedir. Çalıştığınıza dair işyerinden bir belge de istenebilir. (Arbeitsbescheinigung). Ayrıca, dilekçe sahibi, aile fertleri dışında bakmakla yükümlü kişiler olup olmadığını da belirtmek zorundadır.

3. Sabıkalı olmamak gerekmektedir. Bu durum her suça göre değişir. Başvuru işleminde, sabıka kaydından düşürülmüş suçlar gözönüne alınmaz. Başvurunuz için, hakkınızda polislik bir kovuşturma olmadığını belgelemek yeterlidir.

4. Yeterli Almanca bilmek. Yabancılar dairesinde işlemi yürüten memurla basit bir şekilde anlaşabiliyorsanız, Almancanız yeterli demektir. Sizden, Almanca konuşma sınavı veya kurs belgesi istenemez. Almancanızın yeterli olup olmadığını saptamak için yazılı sınav da yapılamaz.

5. Yeterli konuta sahip olmak. Kişi başına 12 metrekarenin düştüğü bir evde oturulması gerekmektedir. Yeterli bir konuta sahip olduğunuzu belgelemek için kira mukavelesinin bir kopyası veya evsahibinden alınacak bir belge götürülmelidir.

6. Çocukların okula devam zorunluluğu. Bağlı bulunduğunuz muhtarlıktan (Einwohnermeldeamt) alacağınız bir yazıyla Federal Almanya'da yaşayan çocuklarınızın sayısını ve kayıtlı olduğunu belgelemeniz gerekiyor. Ayrıca, çocuklarınızın gittiği okul idaresinden alacağınız, son ders yılına ait bir belgenin de başvuru dilekçesine eklenmesi gerekmektedir.

Oturma hakkına sahip olan yabancı işçilerin birlikte oturdukları eşleri ve 18 yaşına kadar olan çocuklarına gerekli ön koşulları yerine getirdikleri ve 5 yıldır Federal Almanya'da bulundukları takdirde oturma hakkı verilir.

Zenginler klübü toplandı

Nazım ALFATLI

Amerika'da yapılan Dünya Ekonomik Zirvesinde zenginler, azgelişmiş ülkelerde pazarlama olanaklarının korunacağı sağlıklı (!) bir ekonomik gelişmenin yaratılmasını önerdi.

1975 baharında, genç bir devlet başkanı, yeni seçilmiş olmanın verdiği coşkuyla kendine yakın gördüğü diğer devlet ve hükümet başkanlarını toplamayı düşünür. Nasıl olduğu bir türlü anlaşılamamışsa da, 14. Louis'ten indiğini iddia eden bu başkan, konukları için Rambouillet denilen tarihi bir şato seçer. Konuklar ABD, Japonya, Federal Almanya, İngiltere, İtalya, ev sahibi ise Fransa'dır. Gerekçe ham petrol fiyatlarının patlamasının doğurduğu kargaşalığı görüşmektir. Ev sahibi başkan G.D'ESTAING, ulusal ve uluslararası kamuoyunda kişisel prestijini arttırma art düşüncesinden yoksun değildir. Zamanla bu toplantılar kurumsallaştırılır ve Kanada ile AET Başkanlığı da bu zenginler klübüne alınır. Doruk toplantıları doğmuştur.

TOPLANTI NEDENİ

Dokuzuncusu 28-29-30 Mayıs'ta ABD'de, Williamsburg'da yapılan bu toplantılardan ne çıktığını, ne çıkabileceğini incelemeden, toplanan ülkelerin gücüne ve dünya ekonomilerindeki ağırlıklarına değinmekte yarar var sanırım. 630 milyon nüfusla (ABD 220 Kanada 24, AET 270, Japonya 116) "özgür dünya" üretiminin yarıdan fazlasını sağlayan zenginler klübü, dünya ticaretinin -doğu bloku dışında- yüzde 60'ını denetiminde tutar.

Toplantı nedeni ise üç açmazlı bir bilmece olarak ele alınabilir: Zenginlerin kendi aralarındaki ilişkiler, "Doğu Bloku"na karşı takınılacak tavır ve az gelişmiş ülkelerin durumu. Bu üç açmazı biraz olsun geliştirelim.

ZENGİNLERİN İÇ İLİŞKİLERİ

Tüm dünyayı etkileyen ekonomik duraklama zenginlerin kendi aralarında olan ilişkileride yönlendirmektedir. Her ülke dünya pazarındaki yerini pekiştirmek, yağmadaki payını arttırmak amacını güttüğünden kendi aralarında kıyasıya bir rekabet vardır. Her ülke çaktırmadan ekonomisinin büyük sektörlerine yardım etmekte, dışardan gelen mallara karşı engeller aramaktadır. Dünya alışverişi dolar üzerinden yapıldığından, doların yapay değer artışında oluşu batı avrupa ve Japonya ekonomisine ağır yükler getirmekte, kredilerinin pahalı olması yatırımları sınırlamaktadır. Bunun en büyük sorumlusu da ABD'dir. Bütçe açıklarını kapayabilmek için ABD dünyada biriken parayı ülkelerine çekmekten başka çıkar yol bulamamışlar faiz oranlarını yükselterek olan parayı toplamışlardır. Bir ara Türkiye'de banka ve bankerlerin yaptıkları gibi. Bunun sonunun da iflas olduğu açıktır. ABD bütçe açığına az ilerde değineceğiz.

Enflasyona gelince, anlaşılmaz ekonomik bir işlev gibi gösterilen bu olay karşılıksız para basmaktan başka bir şey değildir. Nixon' un başlattığı enflasyon politikası sonucu olarak önemli değer yitiren dolar uluslararası alışverişte tek değişim birimi olma özelliğini kaybetmek tehlikesiyle karşı karşıya kalınca enflasyonu kontrol etme politikasına dönülmüştür. Sonuç olarak da iç tüketimin azalması, satın alma gücünün sınırlandırılması, sanayinin düşük kapasitede çalışması, yatırımların azalması sonucu olarak işsizlik körüklenmekte fatura ücretlilere, az gelirlilere yüklenmektedir. İşte bu açmaza getirilen önlemlerin özü şunlardır:

"Ülkeleri demokrasiye, kişisel özgürlüklere, yaratıcılığa, manevi yükselime, insanlık onuruna, kişisel ve kültürel gelişmeye olan bağlılıkları nedeniyle bir birlik oluşturmaktadırlar. İşte bu değerleri koruyup geliştirebilmek için refahımız önemlidir".

"Ekonomik durgunluk toplumlarımızı oldukça sarstı fakat bunun altından kalkacak güçte olduğumuzu gösterdik. Enflasyon ve faiz oranları düşürülüyor. Ekonomik kalkınma ışıklarının yandığını görüyoruz."

"Ülkemizin Maliye Bakanları, Uluslararası Para Fonu yöneticileri ile iş birliği halinde, uluslararası para sisteminin mükemmelleştirilmesinin koşullarını araştırmakla görevlendirildiler. Gerekirse bu konuda çok üst düzeyde bir konferans düzenlenebilir vb...."

Anlaşılacak olan ceviz kabuğunu doldurmaz boş laflar. Ölme eşeğim ölme bahar yine gelecek ve bir doruk daha düzenlenecek.

AZ GELİŞMİŞ ÜLKELERLE OLAN İLİŞKİLER

Üç aşmazlı bilmecenin ikinci unsuru olarak fakir, az gelişmiş, gelişmekte olan ülkelerle zenginler ilişkilerini ele alalım. Yolunan palaz olarak adlandırabileceğimiz bu ülkelerin borcu gittikçe artmaktadır. Enflasyon artışı ve ona paralel olarak dünya ticaret hacminin azalması bu ülkelerin ödeme olanaklarını kısıtlayarak faiz yüklerinin önemli derecede artmasını körüklenmiştir. Yeni alınan borçların büyük bir kısmı eski borçların faiz yükünü ödemekte kullanılmaktadır. Sadece faiz yükleri, tüm ihracatın % 20 sinin üstündedir. Hiç bir değişiklik yapılmazsa bir çok ülke iflas haline düşecektir. Zaten yolunan bu ülkelerin mal varlıklarının büyük bir kısmı gizli anlaşmalarla ipotek edilmiştir. Türkiye'nin durumu da budur. Soygun devam ettikçe soyulamaz olan halkların ne yapacağını bilmediği gibi, aynı anda borçlarını ödeyemeyen birçok ülkenin batı para dünyasında yaratacağı bunalım ve batının buna vereceği yanıtlar kolaylıkla kestirilemez. Williamsburg doruğunda alınan kararların özü ibret vericidir.

Gelişmekte olan ülkelerin birçoğunun borç yükünün ağırlından endişeliyiz. Borçlu ulusların gerekli gelişmeyi gerçekleştirebilmelerini sağlayacak finansman stratejisinde anlaşmış bulunuyoruz!"

"Ekonomik duraklamanın gelişmekte olan ülkeleri acı bir şekilde etkilediğinin bilincinde olup, durumun düzelmesini içtenlikle istiyoruz. PAZARLAMA OLANAKLARIMIZIN KORUNACAĞI sağlıklı bir ekonomik gelişmenin yaratılması elzemdir"

"Hammadde ve enerji üretimlerini arttırabilmeleri için en fakir ülkelere gerekli finansman olanakları verilmesinden yanayız"

"Yeni Delhi Bağımsızlar Konferansı ve Buenos Aires 77'ler grubunda ifade edilen diyalog istemini biz de benimsiyoruz."

Kısaca palazın canı çıkar gibi olsa da emilecek daha birkaç damla kanı olduğunda birleştiklerinden şimdilik uygulamakta anlaştıkları politika "çıkmayan canda umut vardırdan" ileri gitmedi

SİLAHSIZLANMA SORUNU

Açmazın üçüncü ve en önemli unsuru ise sözüm ona silahsızlanma üzerine varılan anlaşma. Silahsızlanmanın ne olduğunu iyice kavrayabilmek bugünkü durumun açıklıkla bilinmesine bağlı. Zenginler gurubunun -Japonya'nın dışında- NATO'nun özünü oluşturduğu açık. NATO'ya karşı doğu blokunun cevabı da VARŞOVA PAKTI. İki takımın amacıda dünyaya olan hakimiyetlerini arttırmak. İki blok dünyayı 100 kere yok edecek nükleer güce sahip. Güvenilir kaynakların verilerine göreNATO gurubu gayri safi ulusal üretimin% 4.2 sini silahlanmaya yatırıyor. Bu oran VARŞOVA Paktında % 9,7. Birinci gurubun ulusal, üretimi ikincisinin çok üstünde olduğundan silahlara verilen para üç aşağı beş yukarı aynı. Güçler de denk sayılabilir. Fakat iki tarafta silahlanmaya ayrılan bütçeyi arttırabilmek için yaygarayı koparıyor karşı tarafın üstünlüğü üzerine ABD'nin 1983 silahlanma yatırımı 275 milyon dolar. Sovyetlerinki ondan az değil. ABD'nin bütçe açığı 1983' te 210 milyon doların üstünde. İşte niçin ABD'nin faizleri arttırarak dünya tasarrufunu Amerika'ya aktardıkları anlaşılıyor. Paralarını Amerika'ya kaçıran Koçlar, Sabancılar'ı koruyan generaller yarın öbürgün başlarında patlayabilecek olan nükleer bombaların yatırımına böyle katkıda bulunuyorlar.

Bütün bu güçlerine rağmen ABD ve Sovyetlerin biribirlerini yok etmeye girişecek kadar saf olacaklarını beklemekte anlamsız bir iyimserlik olur. Gelecekteki bir çatışmanın başka yerlerde, başka ülkelerde geçmesini planlamaları çok doğal.

Böylelikle ABD; NATO, CENTO (Türkiye İngiltere ve Pakistan) ve ASEAN (Tayland, Malezya, Singapur, Indonezya ve Filipinler) Güney batı asya savunma organizasyonuna Japonya'yı da katarak Avrupa ve Asya kıtalarını saracak, Afrika ve Güney Amerika'nın o bölgelerle ilişkilerini kontrol altına alacaktır. İşte dorukta olup bitenler. Her devlet şefinin kendine göre olumlu bir parça ile ülkesine dönüşü de dikkat çekicidir. Alan memnun veren memnun, zararı halklar başına. ●

Avustralya

"Yurda dön" çağrısı cuntanın başına bela oldu

Avusralya'daki 13 Türkiye'liye Türkiyedeki Cunta yönetimi tarafından "yurda dön" çağrısının çıkartılması tepkiyle karşılandı. Türk Dışişleri Bakanlığı tarafından yazılan ve gerekçe gösterilmeyen çağrı mektuplarında, yurda dönülmediği takdirde mallarına el konulacağı tehdidi yapıldı. Bunun üzerine, Sydney ve Melbourne'deki Demokratik kuruluşlar bir araya gelerek, kurdukları bir komite aracılığıyla konuyu kamuoyuna duyurdular.

Bu gelişmeler üzerine, Avustralya Göç ve Etnik Bakanı konuya büyük ilgi göstererek, Türk hükümetinin bu tutumunu "münasebetsizlik" olarak niteledi.

TEPKİLER

Komitenin çabalarıyla çeşitli radyo ve basın organları konuyu ele alarak Türkiye'deki yönetimi eleştiren yayınlar yaptılar. Avusturya Associated Press Ajansı, olayı bütün dünyaya duyurdu ve cunta'nın tavrını eleştiren bir yorum yayınladı.Ayrıca The Age, Canberra Times The Sun gazeteleri çeşitli yorumlar yayınladılar ve TC temsilcileriyle görüşmek istediler. Bu istek cevapsız bırakıldı.

Göç ve Etnik İşleri Bakanı Stewart West olayla doğrudan ilgilenerek, yurda dön çağrısı alanlarla ilişki kurup bilgi aldı. Çeşitli partileri mensup milletvekilleri de "Türk temsilciliğinin dikkatinin çekilmesini" istediler.

Aynı konuyla ilgili Melbourne'de 29 Mayıs'ta geniş bir çevrenin katıldığı bir basın konferansı düzenlendi. Bütün bu gelişmeler üzerine Avustralya Dış işleri Bakanlığı Türk büyük elçisini uyararak "bu tavır münasebetsizce bir tecavüzdür" dedi.

Avusturya Türk elçiliğinde daha bir dizi yurda dön çağrısının bulunduğu ama alınan tepkiler nedeniyle bu yeni çağrıların gönderilemediği de bildiriliyor.

AZÜLCÜYE AĞIT

T.M.

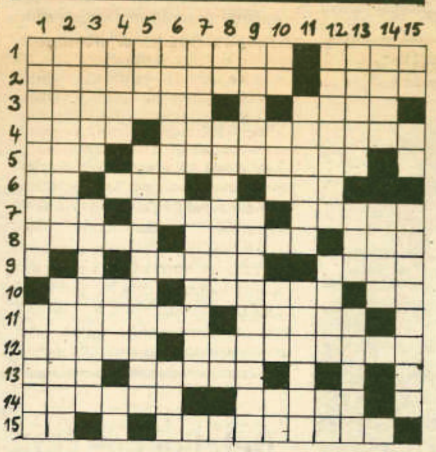
Tutuldu bu gün orda güneşler
Orası bir viran ülkedir şimdi
Ocaklarda bir bir söndü ateşler
Orası bir yaban beldedir şimdi

Beldem yanlarına sınır atmışlar
Tel tel germişlerde kule dikmişler
Sınır taşın geçti diye vurmuşlar
Cesedin bir garip yerdedir şimdi

Cebinden döküldü üç beyaz evrak
Hatıradır diye dosta yollasak
Nerde bir kimsesi vardır bir bilsek
Gözleri söylemez sustadır şimdi

Yabancı dur gitme adını seslen
Neler düşünürüm ah sende bilsen
Bir cennet bulsamda yanıma gelsem
Cennetede pasaportsuz girilmez şimdi

BULMACA

SOLDAN SAĞA

1- Belirli bir bilimde başvurulan araştırma metodlarının ve yollarının tümü. Bilimsel bilgi ve dünyayı dönüşüme uğratan metodlarına ilişkin doktrin. - Yelkenlinin geriye doğru gitmesini sağlayan bir yelken manevrası. 2- Karma eğitim. - Bayındırlık. 3- Anlam aykırılığı, çelişme, çelişki - Genellikle kürkten, gösterişli kumaşlardan yada yün örgüden yapılmış uzun omuz atkısı. 4- Bir şite yada sanatta kullanılan el aracı - 1961'de kalifornium atomlarının bor çekirdekleriyle bombardımanından elde edilmiş, atom numarası 103 olan element. 5- Parlaklık, aydınlık - İlkel komünün çöküşü döneminde totemizm, fetişizm ve animizmden doğmuş olan çok tanrılı olma durumu. 6- Anlamlı iz yada davranış. - Bir noktanın, esas olarak alınan düzlemden uzaklığı ve bu uzaklığı gösteren rakam. - Orta Doğuda bir kurtuluş örgütünün kısa yazılışı. 7- Tersi, sav. - Tersi, ucu top biçiminde sopadan yapılmış eski silah - Ulusların oluşum çağında söylene söylene gelişen koşuk, olağanüstü ve çok uzun yiğitlik öyküleri. 8- İki yan arasında yapılmış anlaşma. - Oleik asidin bir esteri olup, sıvı yağlarda ve margarinlerde bulunur. - Tersi, üleş, hisse. 9- Tersi bir emniyet aracı. - 'Zengin' anlamında kullanılan bir kelime veya bir erkek adı. 10- Acıklı, çok acıklı. - Tersi, edinilen, kazanılan şey. - İlkel bir silah. 11- Tersi, emin, emniyetli. -Uygun bulma. 12- Bir erkek adı. - Kimyasal özellikleri süt ve potasa benzeyen bir takım maddelerin genel adı.13- Fakat. - Adil. 14- Belâ, afet. - Duyumsamazlık. 15- Hayvanlara vurulan damga. - Görkemli.

YUKARDAN AŞAĞIYA

1- Şeyleri ve fenomenleri kesin ve değişmez, birbirinden bağımsız olarak ele alan, iç çelişkilerin toplumun ve tabiatın gelişiminin kaynağı olduğu olgusunu inkar eden bir düşünce metodu, bilgideki tek yanlılığından ve subjektivizminden ötürü bir anti-diyalektik düşünce methodu olarak ortaya çıkar. - Düşmana üstün gelme (eski dilden). 2- Hafifçe kazıp karıştırmak - Flandra ülkesi halkından yada bir halkın soyundan olan kimse. 3- Bir nevi boya inceltici̇si. - Ok atan okçu. 4- Özenli, düzgün. - Çekme, sürükleyerek götürme (eski dilden) - Kimyada indiyumun simgesi. 5- Kadar gibi bir işin sona erdiği noktayı anlatan sözcük. - 19. 20. yüzyıllar arası felsefesinde geniş yaygınlık kazanmış olan subjektif-idealist bir akım, felsefenin geleneksel problemlerini 'metafiziksel' ve tecrübeyle tahkiki imkansız olan problemler olarak rededer. 6- Ballıbabagillerden, bahçelerde yetiştirilen, özellikle yapraklarında güzel, hoş ve limonu andıran bir kokusu bulunan, baygınlıklara karşı kullanılan bir bitki. - Avrupanın bazı ülkelerinin bir araya gelmesiyle oluşmuş ekonomik topluluğun kısa adı. 7- Mikrop kırıcı olarak kullanılan katrandan çıkarılan koyu renkli yağsı bir sıvı. - Çok evli. 8- Küçük bitkilere verilen genel ad. - Kimyasal bileşimi granitle bir olan camsı kütle. - Kimyada Lityum'un simgesi. 9- İnce iki yanı kesik traş bıçağı. - Ekonomik mekanizmaların kuramsal incelenmesine dayanan, ama insan etkenini göz önünde bulundurmayan devlet adamı yada memur. 10- Tersi, bir nota, - Sovyet devriminden sonra gelişimi sağlamak için sovyetlerde yaşanan bir dönem adı. - Tersi, Ansızın, birden bire. - Ayak (eski dilden). 11- Havagazının bileşiminde bulunan, renksiz az kokulu bir gaz. - Balıkların geçit yerlerinde ağlarla kurulan geniş ve durağan tuzak. 12- Tersi, deney sonuçlarına dayanan tanıtlanmış, tanıtlı. - Bir deniz taşıtı. - Tantal elementinin simgesi. 13- Tersi, Tıp'ta kas uru. - Bir çeşit daracık tentene. - Alkol kökü. 14- Tersi, belirteç olarak kullanılan 'gülerek' gibieylemsi soylu sözcük. - üzerine tanıtma yada açıklama kağıtları tutturulmak için hazırlanmış levha. 15- Utanma duygusu - Tersi, Bir Fizik kanunu. - Eski Yunanlı materyalist filozof ve Helen çağı ateistlerinden iç hareketin kaynağı olan maddenin öncesizliğini kabulden yola çıkmış, tanrıların dünya işlerine karıştıkları inancın reddetmiştir.

GEÇEN BULMACANIN YANITI

SOLDAN SAĞA

1- Doğmatızm, nebil. 2- Er, erkek, eki, aka. 3- Vardiye, cadaloz. 4- Ata, zamandizin. 5- Lodnog, çulpan, 0 6- Üryan, sınırdaş. 7- Ayalamak, şi, en. 8- Sos, ıtırlı. 9- Yen, nar, tnak. 10- Otofinansman, la. 11- Ninilak, ağabey. 12- Rükidep, me. 13- Kalafat, nam, lal. 14- Enöte, ate, as, ra. 15- Lik, revizyonizm.

YUKARDAN AŞAĞIYA

1- Devalüasyon, kel. 2- Oratoryo, ticani. 3- Radyasyon, lök. 4- Med, nal, efirat. 5- Arizona, Nilüfer. 6- Teyag, mn, naka. 7- İkam, sa, nakitav. 8- Açıktan, ti. 9- Mecnun, rs, enez. 10- Kadlışı, mapa. 11- Nidiprit, ağ, Mao. 12- Azad, ıtnam, sn. 13- Balina, rn, bel. 14- İkon, şelale, arz. 15- Laz, nikay, lam.

Cenevre'de yapılan Füze görüşmeleri çıkmazda

NATO ülkelerine yeni nükleer füzeler yerleştiriliyor

Bir süredir ABD ile SSCB arasında süren orta menzilli füze görüşmeleri çıkmazda. Cenevre'de yapılan son toplantıda da olumlu bir sonuç alınamadı. Önümüzdeki günlerde yeni gelişmeler olmazsa Pershing-2 ve Cruise füzelerinin B.Avrupa'ya (B.Almanya, İngiltere, Belçika, Danimarka, ve Hollanda) ya yerleştirilmesi bekleniyor. Bu konuda çalışmalar B.Avrupa ülkelerinde başladı. Bu arada ABD Senatosun'da MX füzelerinin yapımını onayladı. Bu füzeler ikinci dünya savaşı sırasında Hiroşima'ya atılan bombanın onyedi katı daha fazla yıkıcı ve on adet savaş başlığı taşıyor.

GÖRÜŞMELER

Şimdiye kadar ABD ile SSCB arasında orta menzilli silahların sınırlandırılması ile ilgili öneriler şunlar:

1. SSCB'nin Avrupa'daki orta menzilli silahlarının (SS-20, SS-5, SS-4) kaldırılmasına karşılık ABD bu yılın sonuna kadar Avrupa'ya **"Cruise"** ve **"Pershing-2"** füzelerinin yerleştirilmesinden vaz geçecek. ABD'nin bu önerisi Sovyetler Birliği tarafından reddedildi. SSCB buna karşılık Ural'ların batısındaki orta menzilli füzelerinin sayısını İngiltere ve Fransa'daki füze sayısına (162) indirmeyi önerdi. Bu önerilerin her ikisi de taraflarca reddedildi.

2. Sovyetler Birliği Fransa ve İngiltere füzelerinin de görüş kapsamına alınmasını istedi. Bu öneri de Fransa ve İngiltere tarafından reddedildi.

Çeşitli kaynaklardan aldığımız bilgilere göre, ABD Savunma Bakanı Weinberger, geçtiğimiz günlerde bir açıklama yaparak **"orta menzilli silahların sınırlandırılması konusunda bir ilerleme kaydedilmediğini, Batı Avrupa'ya 572 adet 'Cruise ve Pershing-2' füzelerini yerleştirme kararı alacaklarını"** açıkladı.

Weinberger'in bu açıklamasından sonra SSCB hükümetince Prawda'da yayınlanan bildiride **"Sovyetlerin ABD'yi doğrudan etkileyecek önlemler alabileceği, Doğu Avrupa ülkelerine füze yerleştirebileceklerini, diğer Varşova Paktı ülkeleri ile işbirliği yaparak, Avrupa'daki nükleer güçlerini güçlendirebileceklerini"** belirttiler.

TEPKİLER

Pazarlıklar bu seviyede sürerken, Batı Avrupa'daki Barış Hareketleri de füzelere karşı harekete geçme hazırlığı içindeler. Önümüzdeki sonbaharda yoğun protesto eylemlerinin yapılacağı belirtiliyor.

Kassel'de Neo-Naziler bir bakkal dükkanını yaktı

Almanya'da giderek artan Neo-Nazilerin saldırısına Kassel'de bir yenisi daha eklendi.

Duvarlara "Auslaender Raus" (Yabancılar Dışarı), "Türken Raus" (Türkler Dışarı) vb. sloganlar yazarak başlayan düşmanlık giderek saldırılara dönüştü. Bunun açık örneği; birkaç Türkiyelinin arabasına bomba koyarak oldu. Bu düşmanlık tohumlarını güçlendirmek ve Alman halkının belirli kesiminden destek sağlamak için Kassel'in bir başından diğer bir başına kadar "NPD" ve "Bürgerinisiative Auslaenderstopp" imzalı küçük el ilanları ile pullama yaptılar. Ayrıca Hessen Eyaletinde işsizliğin yüksek olması da bir yan etken oluyor. Bu yaptıklarının yanı sıra, çeşitli yörelerde yoğunlukta oturan Türkiyelileri telefonla tehdit ettiler. Ayrıca işyerlerinde, mahallelerde, şehir içinde çeşitli şekilde aşağılayıcı hakeretlerde bulunuyorlar. İşte bu eylemlerinden birini de 7 Haziran 1983 Salı günü Kassel'de bir Türkyeli'nin Bakkalını yakarak gerçekleştirdiler. Gece saat iki sıraları meydana gelen olay Friedrich-Ebert-Strasse'de oldu. Olayı bir polis yetkilisi şöyle anlatıyor:

"Bodrum katından içeri giren kişi, 6 katlı olan 77 numaralı binanın girişinde camı kırıp içeri girdiği ve dükkanın her yerine benzin dökerek ateşe verdiği anlaşılmıştır" şahitlerin anlattıklarına göre olayı zayıf yapılı bir gencin yaptığı anlaşıldı. Olaydan sonra polisin çeşitli yerlerde 1 saat süreli yolları kapadığı ama bir sonuç elde edilemediği bildirildi. İşin ilginç yanı ise ; olayı yapan kişi, dükkanın içerisine yazdığı "Auslaender Raus" olmasına rağmen, polis yetkilisinin olayda politik amaç olmadığnı açıklaması oldu. Oysa gazetede çıkan resimde de bu yazı açık olarak belli oluyor.

Bu saldırılara karşı koyabilmek, Almanlarla Türkiyeli antı-faşistlerin bu tür saldırıları önlemek için insiyatifler oluşturması, ortak mücadele etmesi ile gerçekleşir.

Nazilerin saldırılarına karşı ortak mücadele edelim!

Yabancı düşmanlığını protesto toplantısı başarılı geçti

Frankfurt'ta yapılan "Yabancı düşmanlığını protesto toplantısı"na bini aşkın kişi, yüze yakın kuruluş katıldı. 3-5 Haziran tarihleri arasında yapılan toplantıda yabancılar sorunu bir çok yönüyle ele alındı ve yabancı düşmanlığı protesto edildi.

Toplantıda yabancı sorunlarının tartışılmasının yanı sıra, tek tek konuların ele alındığı çalışma grupları da oluşturuldu. Yabancıların politik hakları, işsizlik, işten atılmalar sendika, yabancı düşmanlığı ve ırkçılık, yabancı kadınlar, gençlik, politik ilticacılar, azınlıklar, yabancı insiyatiflerle koordinasyonlu çalışma, uluslararası birlikte çalışma gibi başlıklar altında toplanan çalışma gruplarında oldukça sert tartışmalar sürdürüldü.

Farklı çalışma alanları ve bölgelerden gelinmesi itibarıyla ortak bir görüş ve programın belirlenemediği toplantıda genel eğilim bu tür çalışmaların düzenli aralıklarla sürdürülmesi yolunda idi. Toplantıya katılanlar, yabancılara dönük çalışmaların bulunduğu aşama düşünüldüğünde ortak bir politikanın ve proğramın belirlenmesinin erken ve gerçekçi olmadığını söylediler. Ama böylesi bir ihtiyacın olduğu katılan kişi ve kuruluşlarca kavrandı ve bu doğrultuda çalışmalar yapılması kabul edildi.

Toplantıda yabancı düşmanlığının giderek artan boyutlara vardığı, hükümetin yeni yabancılar programı ile bu durumu resmileştirdiği anlatıldı. Yabancı düşmanlığına karşı bireysel, bölgesel tepkiler yerine Almanya çapında ortak bir tavrın belirlenmesi gerektiği belirtildi.

Değişik bilgi ve tecrübelerin aktarıldığı yabancı düşmanlığını protesto toplantısı, uzun dönemli bir mücadelenin olumlu bir başlangıcı oldu.

Pes Etmiş Bir Avrupa'lı İhtilalciye

Dayan be kardeşim, dayan be bacım!
Devam ateşe... Hürlük uğruna bu,
kıran kırana!...
Hürlük dediğin pes etmez öyle bir iki
bozgunla; hürlük dediğin pes etmez
zaten
Halkın ilgisizliği, nankörlüğü ve
döneklik edenler hep bir yana...
Pes etmez öyle tekmeye, yumruğa,
topa, tüfeğe, ceza kanunlarına...
Bel bağladığımız, inandığımız şey
o... Var olagelmiş... O oldum olası
O dört iklim dört köşe...
Ne gel etmiş, ne gelirim demiş,
oturmuş ışığa karşı öyle huzur
içinde, dosta düşmana karşı
Sabır taşı öyle beklemiş, beklemiş
eşref saati.

Walt WHITMAN

Belçika'da Türk Karikatüristlerin de katıldığı "göç" konulu bir karikatür sergisi açılıyor

INFO-TÜRK Kollektifi, 1982-83 kültürel faaliyet dönemi,17-23 Haziran tarihleri arasında, Brüksel'de, Uluslararası Basın Merkezi (IPC)' de, "Gurbette Çalışanlar..." konulu bir karikatür segisiyle kapatıyor.

Avrupa'ya emekgücü ihraç eden ülkelerin karikatüristlerinin katıldığı bu uluslararası sergide, Türkiye'den de Sait Munzur,Emre Senan, Mahmut Akgün,Cengiz Dönmez, Atilla Özer, Canol Kocagöz,Beytullah Heper,Ali Özbek,Endercan, Erbaş, Erdoğan Karayel, İsmail Sezer, Atay Sözer, Refik Tiniş,Ahmet Kapan, Faruk Çağlu,Rasim Abay,İbrahim Tuncay,Naci Yavuz, Mehmet Ali Türkmen, Sadi Dinççağ ,M.Raif Ersoy, Mehmet Salik Ünsal, Fethi Develioğlu, Hasan Seçkin, Metin Açıkgöz, Zekeriya Okulu,Aslan Mehmet. Kemal Akkoç,Mahmut Karatoprak ve Raif Zon'un eserleri de yeralıyor.

Sergi, 1982 yılında Federal Almanya'da EXILE-KULTURZENTRUM tarafından düzenlenen "göç" konulu bir karikatür yarışmasına katılan Türk, Yunan, Italyan,Yugoslav,ve İspanyol karikatüristlerinin eserleri arasından seçilmiş 128 karikatürden oluşuyor.

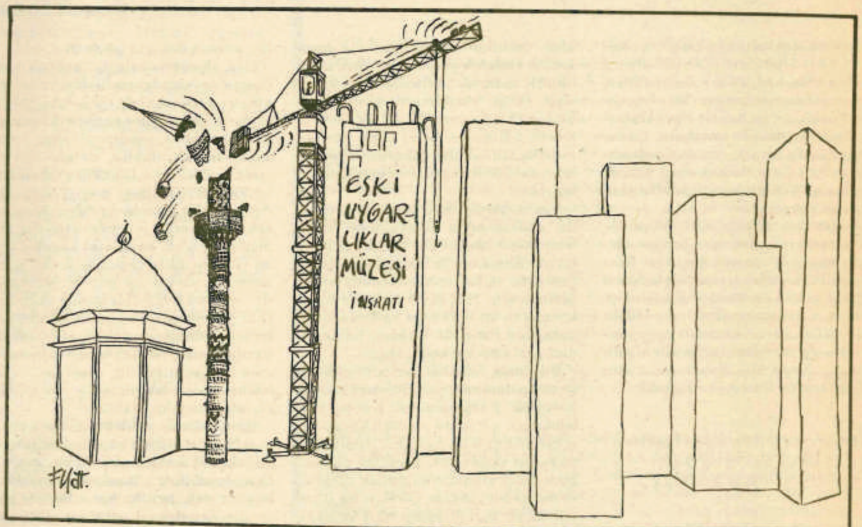
Yabancı gençler için meslek hazırlık kurslarına (MBSE) kayıtlar başladı

Alman Calışma Dairesi ve Çalışma Bakanlığı tarafından finanse edilen yabancı gençlerin meslek öğrenimi için açılmış bulunan MBSF okulları Almanya'nın birçok şehrinde bulunuyor. Daha çok 16-20 yaş arası gençleri kapsayan bu meslek kursları normal okullar gibi faaliyet yürütüyor. Bu okullara kayıt yaptırmak isteyen gençlerin en geç Ağustos sonuna kadar müracaat etmeleri gerekir. Bu kurslarda şu dallarda öğrenim yapılıyor: Metall, Elektrik, Textil, Berberlik v.b.

Bu okullardaki ders süresi haftalık 40 saat. Bu kurslar parasız olduğu gibi ayrıca yol parası ve 275 DM. yardım veriyor. Bu kurs bir yıldır sürüyor, bir yıl sonunda tabi tutulan sınavdan sonra öğrenilen meslek üzerine bir diploma alınıyor. Bu diploma ile iş bulma olanağı daha çok oluyor. Kayıt yaptırmak isteyen gençler bulundukları şehrin Arbeitsamt'ına giderek gerekli bilgiyi edinebilirler.

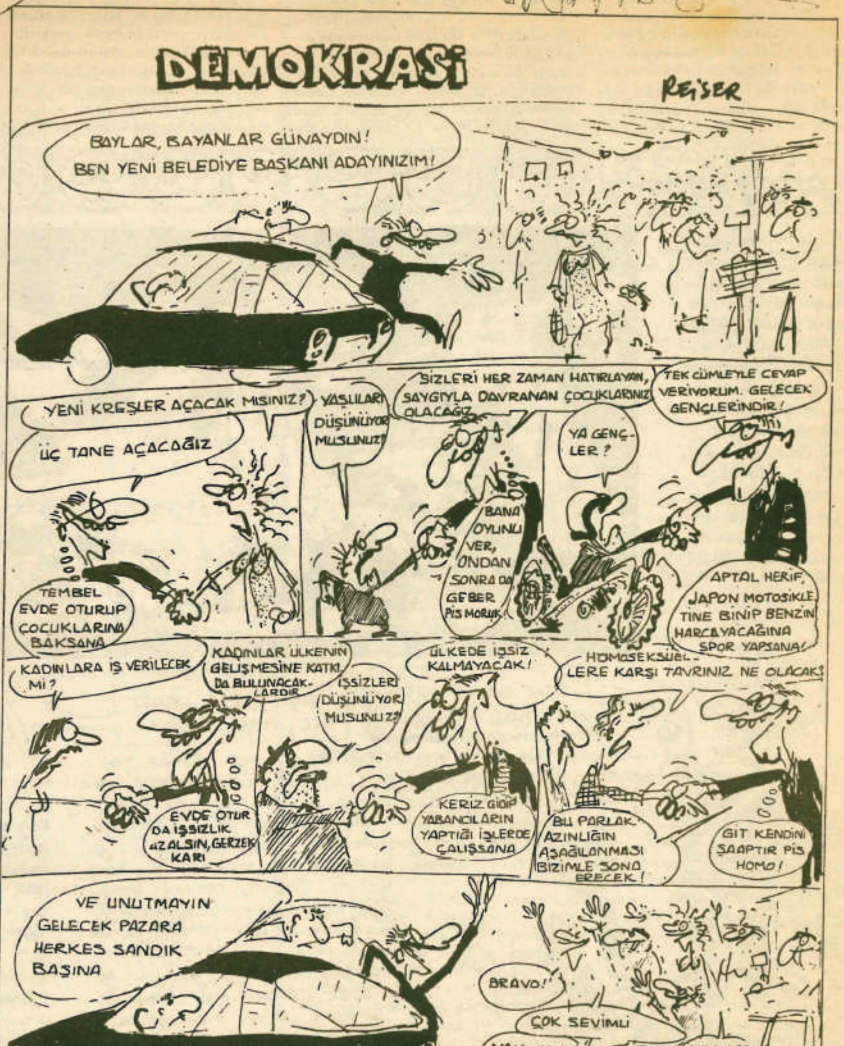
acı söyler
ama
doğru söyler

Kürt edebiyatı üzerine notlar

Hüseyin ERDEM

Anımsayacaksınız, geçtiğimiz yazılarda Kürt alfabeleri üzerinde kısaca durmuş, bir kaç alfabe önerisinden, bazı uygulamalardan örnekler vermiştim. Kuşkusuz, bu öneri ve uygulamalar tümü değildi tartışmaların. Bu örneklemelerle, bir amacım da, bu alanda elde edilen bazı ilerlemelere karşın, varolan güçlükleri belirli de olsa yansıtmaya çalışmaktı.

Gerçek şu: Bugün Kiril, Arap ve Latin harflerine dayanan üç ayrı dizgeyle (sistemle) yazıya geçirilen Kürt dilinin ilk iki alfabesi son biçimlerini bulmuş, belirli ölçülerde bir kesinliğe varmışlar... Latin harfleri temelindeki alfabe için bu denli kesin bir yargı ileri sürülememekle birlikte, yine de kişilik bulma yolunda bir alfabe vardır. Bu, C.Bedirhan'ın önerdiği alfabedir:

AaBbCcÇçDdEeÊêFfGgHhİiÎ
îJjKkLlMmNnOoPpQqRrSsŞş
TtUuÛûVvWwXxYyZz

Bu alfabenin varlığına karşın, aynı temelde yeni öneriler sunulmuş, sözkonusu alfabenin harf sırasında, ses sembollerinde kimi değişiklikler yapılmıştır. Kaldı ki.C. Bedirhan'ın alfabesinden bile önceleri önerilen ve kullanılan h ve x ses ayrıntıları ayıklanmıştır. C.Bedirhan'ın alfabesi bugün de belirli ölçüde uygulanan ve yaygınlık şansı olan bir alfabe görünümündedir. Bu görünümüne karşın, sözü edilen öneriler, değişiklikler -belki daha da yenileri- ileri sürülecek, akademik tartışmalar olacaktır. Bunu kimse sınırlayamayacaktır. Önemli olan, kazanımları baltalamadan, bencil ya da gereksiz aşırılıklara kaçmadan, bu temeldeki gelişmeyi daha da ileri götürmektir. Yoksa bu konuda değişik öneriler ileri sürme gerçeğinin önünde ne yasal, ne bilimsel ya da ne zora, ne de bilgiye dayalı bir engel vardır. Tek engel, olsa olsa belki, binbir sorun içinde varolma savaşı veren, bu arada, üç alfabe ile boğuşan Kürt halkına, onun kurtuluş savaşımına duyulan sorumluluk gerçek bir engel, aşırılıklara varacak fantazileri, bu konudaki -bilgi eksikliklerinden doğan- bireycilikleri sınırlayacak bir engel olabilir... Böylece, belki Latin harfleri temelindeki alfabe daha da yaygınlık kazanabilir. Bu konudaki emekler birleşebilir.

Ses sembollerinde, bunların sayısında, sıralanışında anlaşabilme, belirleme, kesinliğe varma, bu alanda yapılacak çalışmalarda uyum sağlamanın yanısıra, sayısız yeni kazanımlar da getirecektir. Her şeyin başında da okur yazarı kıt olan Kürt halkının, okur yazarının daha da artması bakımından yeni kapılar açılacaktır...

Düşünün, daha bir harf sıralamasında anlaşılamamışsa -(Bilimsel alanda kısmi bir anlaşmanın sözkonusu edilebilmesi, gerçekte varolan karmaşayı gözardı ettirmemelidir. **"Benim düşüncem doğrudur, ötekiler yanlış"** burnubüyüklüğüne kapılmak da kimsenin haddi olmasa gerek.)- bu dilde yazılacak sözlük hangi harf sırasına göre düzenlenecektir? Soru soruları getirecektir. Bugün varolan hemen hemen tüm sözlüklerin hepsi değişik harf sıralamasıyla yayınlanmıştır. Yazılacak olanların tümü de -eğer akademik alandaki birlik etkisini göstermezse- yine öyle olacaktır! Gerçeklerden korkmaya gerek yok. Tersine, ancak korkusuz olmakla zorluklar aşılır...

Bir dilin evrensel boyutlarda gelişebilmesine katkıda bulunan etkenlerin başında, o dilin yazıya geçirilmesi gelse gerek. Dilin varolan birikiminin, zenginliğinin yazıya geçirilmesi, yazarların tüm yaratıcılığının yazılı dile yansıması!.. Bu olgu ile kültür birikimi yarınlara aktarılacak, hem çeşitli ürünler arasında, hem değişik kuşaklar arasında dilin gelişimi konusunda değeri ölçülemeyecek bir dayanışma yaşama geçecektir. Böylece kuşakların kuşaklara, ürünlerin ürünlere omuz vermesiyle Kürt dili ve kültürü yani insanlık kültürü güç kazanacaktır. Bu her ulusun dili için böyledir.

Her ulusun varolma, varlığını sürdürme savaşında güçlü dönemleri de güçsüz dönemleri de olağandır. Değişebilme, gelişebilme özgücünü taşımayan bir kültür kendini yineler, daha kolay tutsak olabilir, dahası eriyip, yok olup gidebilir. Kürt dili sözü edilen tehlikeleri yaşamış, birçok sınavlar dan -yaralar alsa da- varlığını koruyarak, sürdürerek geçebilmiştir. Bu, bir ölçüde de olsa, onun eski kaynaklarına -ve önemlisi yaşayan sözlü geleneğe- dayanmasıyla gerçekleşebilmiştir. Ama bu tehlikeler bitmiş değildir. Dün olduğu gibi, bugün de bu tehlikelerden olabildiğince az yaralar alarak sıyrılabilmek, sorumlulukla davranmak ve geçmişin dil, edebiyat, tarih hazinesinden hız almakla -ancak bir ölçüde- olanaklı olabilir.

Geriye dönüp yazılı kaynaklara bakmakla, Kürt dilinde kaç kitabın bulunduğunu saymakla **"alacağımız gücü"** hesaplayabiliriz... Bu alandaki boşluk, bugüne dek, hep halkın dilinden, sözünden damıtılarak yaratılan sözlü geleneğin seçkin ürünleriyle doldurulmaya çalışıldı. Yazılı kaynaklar hiç de yeterli değildi -bugün de değil- çünkü... Ama artık sözlü kaynaklar da tehlikede. Kimi koşullar gereği zorunlu olarak yaşanan doğal özümseme bir yana bırakılırsa, çağın hızına, kendini özümsemeye, yoketmeye, eritmeye duran düşmana karşı cana can bir savaşta Kürt dili ve kültürü. Halkın sözlü değerleri bir ateş çemberiyle çevrili. Anadilde yazıp çizme, yayınlama, eğitim öğrenim özgürlükleri yasak duvarlarıyla sarılmış.

Kitaplar, halk topluluklarının özünü, kişiliğini belirli ölçülerde de olsa yansıtan, dile getiren, koruyan, yarınlara taşıyan öz değerlerdir. Kitaplar bir dilin mal varlığıdır. Dilin, dil ürünlerinin yazıya geçirilmesiyle yaratılır kitaplar. Kürt dilinin sözlü ürünleri ivedi olarak yazıya geçirilmeli, klasik değerdeki yazılı Kürtçe yapıtlar yeniden yayınlanmalıdır. Böyle bir girişim sayısız yarar dışında çağdaş Kürt yazarlarına, kürtçeye yeni ufuklar açacaktır. Bu yolda atılacak adımlar alfabe sorunuyla da sıkı sıkıya bağlıdır. Kürt-Latin alfabesinin önündeki gelişme engelleri kaldırılmalı, tartışmalar sorumlulukla yürütülmeli, bu alfabenin önü açılmalıdır. Bu yolda, bilimsel temele dayalı düşünce alışverişiyle elde edilecek bir gelişme, varolan üç alfabeden tek alfabeye geçişin de önüne yeni olanaklar çıkaracak, en azından bu konularda tartışma sorunlarını gündeme getirecektir. Kürt dilinin varolma kavgası çok yönlü bir savaşımı gerektiriyorsa eğer, bu savaşımın cephelerinden biri de, sözlü kültürün hızla yazıya geçirilmesi uğraşıdır. Bu, dilin gelişiminde devinim yaratacak bir eylemdir. Dilin öz kaynaklarına kavuşma eylemidir.

Bilinen bir gerçektir: Bir dilin seslerinin sembolü olan harflerin sıralanmış takımıdır alfabe. Bu harfleri öğreten kitaba da aynı ad verilir. Ulusal bir alfabe, bağlı bulunduğu -anlatım biçimi, soyut biçimi olduğu- dildeki seslerin tümünü göstermez genellikle... Harf çokluğunu engellemek için, birbirine yakın sesler, çoğu kez aynı harfle gösterilir. Dilin şive ve lehçe ayrılıkları başka bir bilimsel yolla, çevriyazıyla (transkripsiyon) yazılarak anlatılır.

Konuşmanın olduğu gibi yazıya geçirilmesiyle **"sescil yazım"** doğar. Bu yazımın dilin zenginliğine katkısının yanısıra, sakıncaları da vardır. Olaylara gelişigüzel bakanları güçlüğe düşürmek bakımından! Binlerce şive yazıya olduğu gibi geçirilirse yazımda birliğe nasıl varılacak? Üzerinde derinliğine, genişliğine durulması gerekli bir konu. Eğer yazım, belirli bir toplumun, bir bölge ağzının seslerinin ortalamasını temel alarak yapılıyorsa, doğru yol izleniyordur. Yoksa herkesin kendi konuşmasını yazıma geçirmek istemesi, karışıklığa yol açar ve yazımda birliği güçleştirir.

Yazı dillerinin bir amacı da bölge ağızlarının ayrımlarını silmek, bu ayrımların büyümelerini önlemek, dilde birliğe gitmektir. Yazım birliği, okuma yazma oranının artmasını, eğitimi, konuşma birliğini ileri yönde geliştirir. Yazımda birlik, eğitimin temel ögelerindendir.

Yazı dili ve yazımı yerleşmiş ulusların bölge ağızları da birbirinden kesin ve yokedilmez ayrımlarla ayrılmaz, uzaklaşmaz... Konuşma ve yazma dilinin birbirinden ayrılmaması, dilin gelişimini hızlandıran bir olgudur. Bu olguya varmak, önyargıları atmakla, bilimsel tartışmalarla olanaklı kılınabilir.

Bunlar daha işin alfabesi, yazıya geçme sorunları üstüne kısa notlar!

Beşikçi'nin UNESCO'ya mektubu yayınlandı

Düşüncelerinden ötürü ardarda uzun hapis cezalarına çarptırılmış olan, sosyolog ve yazar İsmail Beşikçi'nin, **"Unesco'ya Mektup"** adlı çalışması yayınlandı. Kitap, türkçe olarak, İsveç'te, kuşe kağıda 'denge komal' yayınlarında basıldı ve piyasaya dağıtıldı. Ocak 1981'de yazılmış olan çalışma 62 sayfa tutuyor ve yazarın kürt sorunu çevresindeki düşüncelerini içeriyor.

Bilindiği gibi İsmail Beşikci, bu yıl, Londra'da bulunan PEN Klub Uluslararası merkezi ile İsveç PEN Klubü tarafından onur üyeliğine seçilmişti. Bu Uluslararası yazarlar örgütü, cezaevindeki yazarla doğrudan doğruya ilgilenme isteğini de dünya kamuoyuna ve Türkiye'deki ilgililere açıklamıştı.

Altun'un iltica isteği kabul edildi

Federal Alman Mahkemeleri tarafından hakkında Türkiye'ye geri gönderilme kararı verilmiş olan Kemal Altun'un iltica talebi İltica Mahkemesi tarafından kabul edildi. Berlin'de tutuklu bulunan Kemal Altun'un serbest bırakılıp bırakılmayacağı konusunda bir açıklama yapılmadı.

Kemal Altun, Gün Sazak'ın öldürülmesi olayına karıştığı gerekçesiyle Cunta tarafından geri istenmiş ve Federal Alman yetkilileri tarafından tutuklanmıştı.

KÖLN KONSOLOSLUĞUNU İŞGAL EDENLERDEN BİRİSİNE İLTİCA HAKKI VERİLDİ

Kasım 82'de Köln Konsolosluğu işgaline katılanlardan İbrahim C.'ye Minden İdari Mahkemesi iltica hakkı verdi. İşgale katılan diğer 10 kişinin iltica dilekçeleri ise henüz inceleniyor.

Minden İdari Mahkemesi kararında **"İbrahim C.'nin Türkiye'ye gönderilmesi halinde işkence göreceğinin kesinlik kazandığını"** belirtti.

ÇOCUKLARLA BERABER

PABLO PICASSO

(PABLO PİKASSO)

25 ekim 1881 — 8 nisan 1973

1881'de Ispanya'da doğdu. 15 yaşında resimde çok başarılı olduğu görüldü ve Madrit Güzel Sanatlar Akademisi'ne girdi. Akademi'den sonra Paris'e gitti ve resimlerini sergiledi. Daha sonra, dostlarıyla, ilerici, devrimci, yenilikçi ve özgürlükçü bir dergi çıkarmaya başladı. 1901'de içe kapanık ve hüzünlü resimler yaptı (Mavi Dönem). 1904'te Paris'e yerleşince daha canlı renklerle, sirk,

Bunu siz mi yaptınız bay Pikasso?

Hayır! Siz yaptınız, bay Hitler.

Picasso

...palyaço gibi daha neşeli konuları resmetti. Afrika yerli sanatını, İspanyol ve diğer halk sanatlarını inceledikten sonra klasik resimlerdeki ayrıntaların aslında gereksiz olduğunu anladı ve geleneksel güzellik anlayışını, kalıpları yani hakim resim kavrayışını yıkarak, yerine daha serbest bir tarz getirdi. Çağdaş resimde bir çığır açtı. Biçimleri göründüğü gibi, fotoğraf gibi çizmek yerine daha duygulu ve daha gerçek bir anlatımı araştırdı. Yalnızca gerçekte değil aynı zamanda hayalde de varolan şeyleri çizmeğe başladı. İspanya İçsavaşı (1937) sırasında Alman Nazi Kuvvetleri'nin, Guernica (Gernika) kentini yerle bir etmesi üzerine, yukarıdaki resmi yaptı. Yurduna ve insanlara karşı duyduğu sevgiyi ve faşizme karşı duyduğu nefreti dile getirdi. Tüm dünyada faşizme karşı, barış ve özgürlük için yapılan mücadeleyi sanatıyla destekledi. 1949'da çizdiği güvercin tüm dünyada barışın simgesi oldu. Arkasında binlerce tablo, desen, seramik bırakan büyük ressam 1973'de aramızdan ayrıldı, ama dünya halkının gönlünde yaşıyor.

Muzur şahıs kim

Kamil TAYLAN

Bundan önceki yazılarımdan birinde Türkiye'de, Jurgen Roth ve hakkında açılan bir davadan bahsetmiştim. Geçenlerde bu mahkeme dosyası içinde bulunan "Gizli Evrak" elime geçti. Bunları yayınlayarak Türkiye'deki davaların nasıl yalan iddialar üzerine kurulduğunu ve Almanya'da ki Konsoloslukların nasıl birer gizli haber merkezi oluşturduklarını sergilemek istiyorum.

Bizim dosyadaki ilk evrak Frankfurt Başkonsolosluğundan geliyor. Başkonsolos Hikmet Şengenç, kendisi daha sonraki belgelerde de göreceğimiz gibi sıkı hafiye, Bonn Büyükelçiliğine yazdığı mektupta, (No. G-408/73, 'GİZLİ'). Frankfurt kentinde 14.3.81 tarihinde Türkiye aleyhinde bir yürüyüş düzenlendiğini ve bu yürüyüşün bildirisinde adı geçen Kamil Taylan'ın *"muzur esas telakki edilmesi gerekebileceği düşünülmektedir"*diyor. Hikmet efendi bu mektuba da *"Alternativ Türkeihilfe"*nin yürüyüş ile ilgili bildirisini de koymuş. (I)

Ama hızlı hafiye Hikmet, anlaşılan hızını alamayarak üç gün sonra elçiye yine bir mektup döşeniyor. Bu kez benim yaptığım radyodaki pazar yayını herifin hoşuna gitmemiş, oturmuş tüm yayını yazmış ve bizim protestan kilisesinin bir bir duyurusundan alıntı yaparak söylediğimiz *"Türk ve Kürt kadınları"* deyimine çok bozulmuş. Kerata hemen bölücülük koklayarak *"GİZLİ"* bir mektubu dayamış (No. 408/83, 15.3.81). Adam bu arada Nazım Hikmet'ten bir şiir okumamıza da çok bozulmuş.(II)

Ecevit zamanlarında "Nasılsın Kamil bey diye", her gördüğü yerde beni selamlayan Bonn Büyükelçisi Vahit Halefoğlu, -kendisi şu anda Moskova'da hafiyeliğe devam ediyor- "GİZLİ" bir mektupla bu kez 29.3.81 tarihinde yaptığım yayın kelime, kelime Dışişleri Bakanlığına döşenmiş (No. 158/1765-475, 30.3.81) (III)

6.4.81 tarihinde, herhalde baktı ki işler iyi yürümüyor, bu kez yine Hikmet hafiye, *"ÇOK GİZLİ VE ACELE"* olarak doğrudan Dışişleri Bakanlığına bir mektup döşenerek, benim 28.3.81 tarihindeki yayınımı *"komünist-sosyalist dayanışmaya özendirici"* bulmuş ve kanıt olarak da tahrifat ve iftira organı Tercüman'ın konuya ilişkin yayınını göstermiş.

Bu arada İsviçre'deki haifiyeler uyanarak benim Jurgen Roth ile yaptığım kitabın tercümesini yapmışlar ve Dışişleri bakanlığına postalamışlar.

Dışişleri Bakan yardımcısı Erhan Yiğitbaşoğlu da bütün bu "kanıtları" GİZLİ bir mektupa 24.4.81 tarihinde MIT'e devretmiş.(IV)

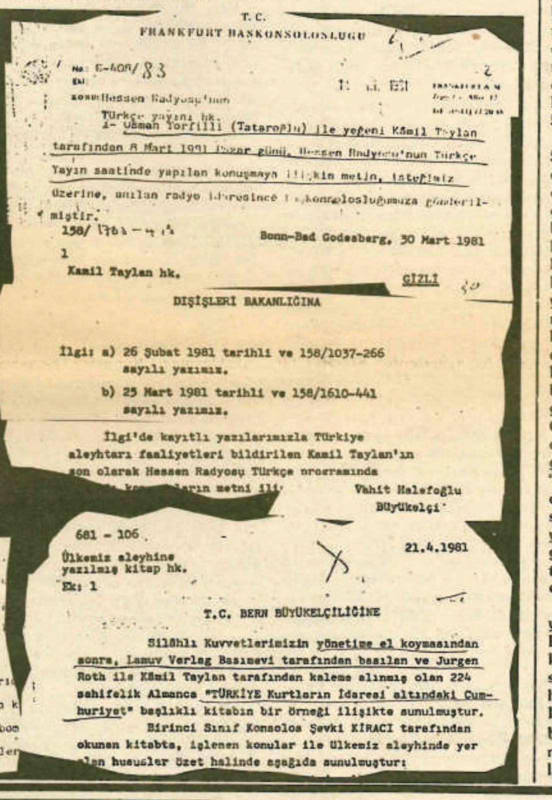
İçişleri Bakanlığı Yıkıcı Faaliyetler Masası, hakkımdaki soruşturmalarını sürdürerek şunları yazmış : *"Federal Almanya'da ülkemiz aleyhine faaliyette bulunan Diyarbakır 1951 doğumlu Ahmet Kamil Taylan'ın Devrimci Demokratik Kültür Derneği (DDKD) Diyarbakır Şubesi üyesi olduğu anlaşılmıştır."*

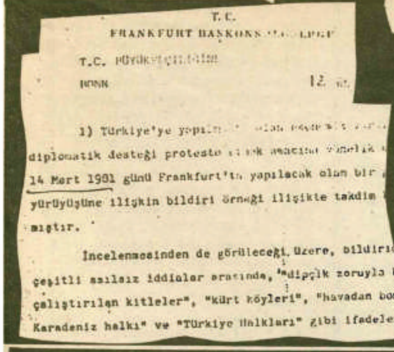
İşte yalanın en büyük kanıtı, 1. Ben 1951'de doğmadım. 2. Hele Diyarbakırda hiç doğmadım. 3. Hayatımda değil Diyarbakır'a gitmek, üstünden bile uçmadım. 4. DDKD'ye üye değilim.

Ama bu kanıt gösteriyor ki Türkiye' de siyasi tutuklular bu gibi belgelerle yargılanıyor ve idamlara çarptırılıyor.

Bunun üzerine savcılık hakkımda tutuklama kararı çıkartıyor ve beni aratmaya başlıyor. Bunun yanı sıra Adelet Bakanlığı vatandaşlıktan atılmam için, ilgili dosyayı savcılıktan istetiyor ve işlem sürdürülüyor.

Biz de biliyoruz ki elçilikleri, konsoloslukları, Türkiye'nin dış ülkelerdeki temsilcileri sanardık. Meğer adamların başlıca görevleri hafiyelik, hem de kendi yurttaşlarının hafiyesi. Bunların öyle uluslararası düzeyde istihbarat alacak ne nitelikleri var, ne de dilleri... Cunta Türkiye'deki ilerici, demokrat yurtseverleri ezerken, onun uşaklarıda dış ülkelerdeki yurtseverlerin peşinden aynı sadistlikle koşturuyorlar. Hani derler ya tezekten terazinin bilmem neden olur dirhemi!... Şimdi burada sormak hakkımız, "Muzur Şahıs" ben miyim, yoksa hakkımda duzmece raporlar düzenleyen bu zatı muhteremler mi?

T.C.
FRANKFURT BAŞKONSOLOSLUĞU
No: G-408/83
Hessen Radyosu'nun Türkçe yayını hk.
1- Osman Torfilli (Tataroğlu) ile yeğeni Kâmil Taylan tarafından 8 Mart 1981 Pazar günü, Hessen Radyosu'nun Türkçe Yayın saatinde yapılan konuşmaya ilişkin metin, istertiniz üzerine, anılan radyo idaresinden ... konsolosluğumuzca gönderilmiştir.
158/1765-475
Bonn-Bad Godesberg, 30 Mart 1981
1
Kamil Taylan hk. GİZLİ
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞINA
İlgi: a) 26 Şubat 1981 tarihli ve 158/1037-266 sayılı yazımız.
b) 25 Mart 1981 tarihli ve 158/1610-441 sayılı yazımız.
İlgi'de kayıtlı yazılarımızla Türkiye aleyhtarı faaliyetleri bildirilen Kamil Taylan'ın son olarak Hessen Radyosu Türkçe programında ... metni ...
Vahit Halefoğlu
Büyükelçi
681 - 106
Ülkemiz aleyhine yazılmış kitap hk.
Ek: 1
21.4.1981
T.C. BERN BÜYÜKELÇİLİĞİNE
Silâhlı Kuvvetlerimizin yönetime el koymasından sonra, Lamuv Verlag Basımevi tarafından basılan ve Jurgen Roth ile Kâmil Taylan tarafından kaleme alınmış olan 224 sahifelik Almanca "TÜRKIYE Kurtların İdaresi altındaki Cumhuriyet" başlıklı kitabın bir örneği ilişikte sunulmuştur.
Birinci Sınıf Konsolos Şevki KIRACI tarafından okunan kitabta, işlenen konular ile Ülkemiz aleyhinde yer alan hususlar özet halinde aşağıda sunulmuştur;

T.C.
FRANKFURT BAŞKONSOLOSLUĞU
T.C. BÜYÜKELÇİLİĞİNE
BONN 12
1) Türkiye'ye yapılan ... diplomatik desteği protesto ... amacıyla ... 14 Mart 1981 günü Frankfurt'ta yapılacak olan bir yürüyüşüne ilişkin bildiri örneği ilişikte takdim ... mıştır.
İncelenmesinden de görüleceği üzere, bildiride çeşitli asılsız iddialar arasında, "dipçik zoruyla k... çalıştırılan kitleler", "Kürt köyleri", "havadan bom... Karadeniz halkı" ve "Türkiye Halkları" gibi ifadele...

NEREYE GİTTİĞİMİ BİLMİYORUM

Sati BOZ

Hava soğuktu. Koltuğumun altına sıkıştırdığım çantayla, otobüs durağına doğru gidiyorum. Durakta otobüs bekleyen üç kadın vardı. Kısa adımlarla durağa doğru ilerledim. Otobüs bekleyen üç kadın bağıra, bağıra birşeyler konuşuyorlardı !

Yine Türkçeyi çekiştiriyor olmalıydılar. Yanlarına yaklaşamadım korkudan, uzaklarında bekledim. Otobüs geldi, onlar bindikten sonra seğirttim, zor girebildim içeri. Bileti için 10DM. uzattım şoföre. Şöyle bir yüzüme baktı. Kendi kendine **"hep yabancılar!"** diye söylendi, **"sabah sabah bozuk para getiremezmisiniz!"** diyerek elindeki cüzdanı karıştırmaya başladı. Cüzdanın içinde epeyce bozuk para vardı. 10DM. üstünü verdi. Birşeyler söyleyemedim, söyleyemezdim. Yaban ele geleli bir yıl olmuştu. Anlıyordum ama bir türlü karşılık veremiyordum. Paranın üstünü aldım. Otobüsün içi epey doluydu. Yalnız arkada iki oturak boştu. Gittim boş olanların birine oturdum. Otobüs ikinci durağa geldi. İki kişi daha bindi. 50DM. uzattılar. 50DM.'ın üstünü verdi.

Biraz önce 10DM.'a kızan adam 50DM.'a sesini hiç çıkarmamıştı. Kendi kendime düşündüm: **"Neden, neden, neden ?"** kafamdaki bu sorunun cevabını bulmaya çalışıyordum. Ama bir türlü bulamıyordum. Bu yaban ellerine ilk geldiğim günden beri, bütün kapılar yüzüme kapanıyordu. Ne ümitlerle gelmiştim. Okuyacaktım, **"büyük adam"** olacaktım. Hiç düşünmemiştim, açık kapıların, demir kilitlerle yüzüme kapanacağını. Bunları düşünürken dalmışım. Başımda dikilen iri yarı, uzun boylu iki adamın bağırarak konuşmalarından kendime geldim. Yüzümü öte tarafa döndürdüm. Otobüsün içi iyice dolmuştu, yalnız oturuyordum. Ön taraftan bir genç geldi: **"Oturabilirmiyim?"** diye sordu. **"Tabi"** diye cevap verdim. Oturdu, elindeki gazeteyi açtı. Gazetenin ilk sayfasında, **"Bir Türkle bir Alman iş yerinde kavga etmişler. Bir Türk genci Alman'ı dövmüş. Alman'ı hastaneye kaldırmışlar. Türk gencini de polisler tutuklamış"**

Yanımda oturan genç adam gazeteyi okuyunca, şöyle bir yüzüme baktı. Elim yüzüm kıpkırmızı olmuştu! Sanki olayı ben çıkarmış gibi utanıyor, sıkılıyordum. Adam sıkıldığımı anladı herhalde: **"Durduğu yerde kimse kimseyi dövmez, yüzde yüz bir sebebi vardır"** dedi ve elindeki gazetenin öbür sayfalarını karıştırmaya başladı.

Otobüsten indim, koltuğumun altına sıkıştırdığım çantadan aradığım adresi çıkardım. Adrese baktım, evet, aradığım yer burasıydı. Boş adımlarla kapıya doğru ilerledim. İçeriye koridora girdim. Bir an kendimi insan seli içinde kaybettiğimi sandım. Dört yanıma bakıyorum. Aradan biraz zaman geçince ortalık tenhalaştı. Herkes çekildi. Dört yanıma bakınırken birisine büroyu sordum, gösterdi. Kapıyı çaldım ve içeriye girdim. Müdürle görüşmek istediğimi söyledim. Bir kadın beni müdürün odasına götürdü. Müdürün karşısına çıkınca ne söyleyeceğimi birdenbire unuttum. Elim yüzüm kıpkırmızı olmuştu.

Son bir çaba ile okula yazılmak istediğimi söyledim. **"Geç kalmışsın, kayıtlar kapandı,"** dedi müdür. Türkiye'den yeni geldiğimi ve kayıtların ne zaman yapıldığını bilemediğimi söyledim. Müdür, **"üzgünüm ama elimden bir şey gelmiyor"** diye cevap verdi. Ayağa kalktım, gözlerim karardı. Nereye gideceği şaşırdım. Elime çantamı aldım, odadan çıktım. Boş adımlarla ilerliyordum.

İlk karşılaştığım hayır cevabı değildi bu. Alışmıştım gayri ben bu hayırlara! Hayırlar ve yoklar peşpeşe sıralanırdı: **"Anmeldung'u yok" "Oturumu yok" "Hayır, kaydını yapamayız" "Almanca bilmiyor, dersleri izleyemez" "Olmaz, bu okul paralı okul"** ve sonuç. Bunları düşünürken ne kadar yürüdüm bilmiyorum. Öğle yakındı. Karnım acıkıyordu. 10 Mark'tan artan parayı saydım. Tam 7.40 Mark. Bu günlük yeter diye düşündüm. Ama yarın, evet, yarın ne olacak? Yarın karnımı acıkınca ne yapacağım? İş yok, okul yok, para yok, ekmek yok. Ama ama hırsızlık var! Yarın aç karnımı doyurmak için bir dükkandan yiyecek çalacağım ya da birinin cüzdanını kaytaracağım. Belki de bunları insanlığıma yediremeyip, üstüme bir teneke benzin dökerek kendimi yakacağım. Gazeteler birinci sayfadan manşet haber verecekler:**"Bir Türk genci hırsızlık yaparken yakalandı!"** ya da **"Bir Türk genci üstüne benzin dökerek intihar etti."**

Haberi okuyanlar, belki de yabancılardan biraz daha tiksinecekler, belki de acıyacaklardı!

Ama bilmeyecekler, o bir teneke benzinle yanıp giden gençleri, onları hırsızlığa, ölüme sürükleyenin bu toplum olduğunu çoğu bilmeyecek!

Nereye gittiğimi bilmeden ilerliyorum!...

NEREDEN NEREYE!..

Bir yanım Paris'ten Siirt'ten çevrilir...

Melike DEMİRAĞ

Demokrat Türkiye'nin sanat ve kültür geceleri yapıldı geçen ay. Hepimiz güzel, tatlı anılar yaşadık. Bu gecelerin diğer gecelerden bir bambaşkalığı olsun istedik. Görüş ayrılığı gözetilmeden, haksızlıklara, baskılara, insanın ezilmesine karşı olanlara söyleyelim dedik şarkılarımızı, türkülerimizi. Dilerim ileride tarafsız, dürüst, arayış içinde olan insanlarımıza da seslenecek geceler yapılabilsin, binlerce, binlercemiz hep bir ağızdan haykıralım şarkılarımızı.

Bu gecelerin benim için ayrıca çok tatlı, çok sıcak bir başka anlamı daha vardı. Tülay abla (German) ve Erdem abi (Buril)'nin bizlerle birlikte olmaları. Tülay ablayı çok ufaktan beri tanıyorum. Annemin iyi arkadaşları onlar. Uzun senelerin sanatçısı Tülay abla. Değerli, saygıdeğer, güçlü. Çeşitli dilde şarkılar söylemiş, her tarz müziği denemiş tecrübeli bir sanatçı. Onyedi yıldır Fransa'da yaşıyorlar. Çeşitli güçlükleri, acıları, sıkıntıları göğüsleyerek kendilerini kabul ettirmişler Fransızlara. Tülay ablanın uzunçaları ödüller almış. İşte bu güzel insanlar, nicelerinden umup da bulamadığımız yürekliliği Türkiye'deki askeri yönetime, onun yaptıklarına sanatlarıyla başkaldırarak gösterdiler. Ne kadar istemişimdir annemle beraber aynı sahnede şarkı söylemeyi. Olmadı. Ama Tülay abla gibi sevdiğim, saydığım bir sanatçıyla aynı amaç uğruna, aynı hedefe doğru şarkılar söylemek bunun yerini tuttu doğrusu...

Çok iyiydi, başarılıydı Tülay abla sahnede. Salonları dolduran binlerce insana umut, sevgi aşıladı şarkılarıyla. Seyredenler saflarında bir sanatçı daha görmenin sevinci ve gururuyla onu çılgınca alkışladılar. Hep birlikte söyledik onunla hep bir ağızdan. İnanın gözyaşlarımı tutamadım ilk gece. Ne mutlu bizlere, darısı diğerlerinin başına...

Sürü filminin çekimi için Siirt'e gittiğimizi daha önceki yazılarımdan birisinde belirtmiştim değil mi? İşte o günlerden birisinde, bir öğlen aralığında, karınlarımız guruldayarak, susuzluktan ölmüş bir vaziyette ufacık bir lokantacığa atmıştık kendimizi. Yemekler geldi, buz gibi sular geldi, başladık yemeye. Birden kulağıma yanık, duygulu, tertemiz, güçlü bir ses geldi. Bir müddet dinledim, dinledim. Kimdi bu sesin sahibi, ne diyordu acaba? Sorduğumda "Şivan bu abla, bizdendir" diye cevapladılar. Daha ama o tatlı duygunun, o sıcacık sesin keyfine varamadan birtakım ayak sesleri gürültüler işittik ve birkaç asker girdi lokantadan içeriye. Kaset kaşla göz arası nasıl ortadan yok edildi, nereye kaçırdılar bilmiyorum. Ama insanların yüzündeki telaşı, endişeyi, korkuyu hiç unutamıyorum. Zaten kötü bir niyetle de gelmemişler, karınları acıkmış. Ama sonradan düşündüm. Ya duysalardı Şivan'ın sesini, anlasalardı, ne olurdu o zaman? Haklarında dava açılır, bölücülükten içeri tıkılırlardı mutlaka. Bir garip olmuştum bu manzarayı görünce, bir tiksinti duymuştum bu zihniyetten. Şivanı dinlemek, daha doğrusu Kürtçe dinlemek, daha açıkçası Kürtlerin kendi ana lisanlarında söylenmiş türkülerini dinlemeleri YASAK...

1977 senesinde Anadolu turnesine çıkmıştım başka sanatçı arkadaşlarla birlikte. Hemen hemen gitmediğimiz, görmediğimiz yer kalmadı gibiydi. İşte bu konserlerden birini de Diyarbakır'da verdik. 2000 kişilik bir salondu, hıncahınç dolmuştu. Sahneye çıktığım zaman büyük bir sevgi gösterisiyle karşılaştım. Bir yandan benim ismimi bağırıyorlar, diğer yandan anlayamadığım bir dilde "Kurdara Azadî" diye bağırıyorlardı. Sahneye genç bir adam fırladı, koştu, yanıma geldi, ellerimi sıktı, gözleri pırıl pırıl, sanki benden bir medet umarmışcasına elindeki kitabı verdi. Hatırlıyorum, kitabı o sahne heyecanı içerisinde şöyle bir aralayabilmiştim. Türkçe değildi içindekiler, yabancı başka bir dilde yazılmıştı. Sonra Yılmaz Güney'in kocaman bir posterini hediye ettiler bana. Bir simgeydi Yılmaz abi onlar için.

Sonra devam ettik Mardin'e, Siirt'e, Kars'a ve daha bir sürü şehire. Yüzlerce kitap okusaydım, şu üç ay içinde yaşadıklarım, gördüklerim kadar etkili, sarsıcı olamazdı inanın sevgili dostlar.

Ben doğuştan şanslı doğmuştum, rahat sorumsuzca ve sorunsuzca harcamışım yıllarımı. O ayakları çıplak, saçları kırış kırış, açlıktan annelerinin eteklerine yapışan çocukları gördükçe, bakımsızlıktan, imkansızlıktan ölenleri duydukça, parasızlıktan okuyamayıp sersefil olanları tanıdıkça, kendi ana dilini konuşu diye horlanan, ezilen baskılar altındaki insanları dinledikçe ve daha akla hayale sığmayacak bir sürü kepazeliğe, rezalete bizzat kendim şahit oldukça; yaşadığım o rahat yılların, "başkalarının okuyamaması, beslenememesi,dinlenememesi, sefalet ve açlık çekmesi pahasına yaşadığım" o rahat, dertsiz, sorumsuz yılların borcunu ödemem gerektiğini anladım. Yani insanlık görevimi yerine getirmek istiyorum. Onun için ne derlerse desinler, ister bölücü, ister komünist, ister vatan haini, ister revizyonist veya küçük burjuva, ben doğru bildiğimi, doğru gördüğümü hesapsız, artniyetsiz elimden geldiğince yapmaya çalışıyorum, çalışacağım.

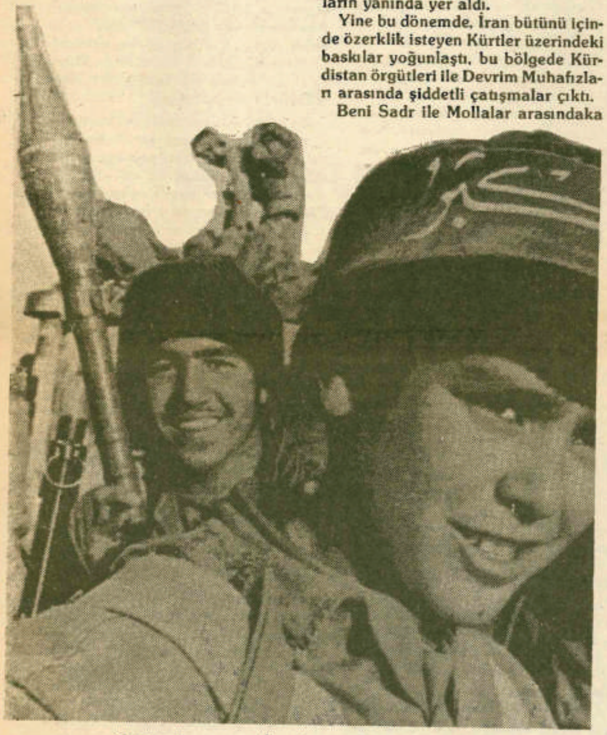
İşte ŞIVAN da böylesine hesapsız sevgiyle, dostlukla geldi aramıza bizlere güç kattı, bizlerden güç aldı. Kürt ulusunun, insanını sanatçısı o, değerli, güçlü, başarılı, büyük bir sanatçı ve savaşçı. Bunu her haliyle kanıtladı. Aslında insanın acılarına, dertlerine, ezilmişliğine şarkılarıyla, türküleriyle merhem olanlar, sadece kendi halkının değil, tüm insanlığın sanatçılarıdırlar

Hoşçakalın sevgili arkadaşlar, dostlar......

İRAN 2

İran'da Şahın devrilmesinden hemen sonra ikili bir iktidar yapısı meydana geldi: geçici hükümet ve İslam Devrimi Konseyi. Geçici hükümet içinde geleneksel burjuva muhalifleri çoğunlukta iken, Konsey 7' si aydın 6'sı Molla olmak üzere 15 üyeden oluşuyordu. Bu durum, ABD Elçiliğinin işgaline kadar sürdü. ABD Elçiliğinin işgalinden sonra geçici hükümet çekildi ve yönetim Ocak 80'de yapılacak Devlet Başkanlığı seçimlerine kadar İslam Devrimi Konseyine geçti. Konsey üyelerinden Beni Sadr maliye işlerini yürütüyordu. Beni Sadr İran'ın dış borçlarını ödemeyeceğini ilan ederek bankaları ve büyük şirketleri devletleştirdi, faizi kaldırdı. Elçilik işgali sırasında Konsey içinde Mollalar etkinliklerini arttırdılar, aydınlar ise geri plana itildiler.

Yapılacak seçimlerde Beni Sadr adaylığını koydu. Humeyni **"din adamlarının seçimlere katılmamasını"** söyleyerek ve oğlu ile torununa Beni Sadr'ı destekleterek dolaylı yoldan Beni Sadr'ın arkasında yer aldı. Aynı zamanda Kürt gruplarının, Ulusal Cephenin ve bazı sol grupların desteğini de alan Beni Sadr, Devlet Başkanlığı seçimlerini kazandı.

Cephede savaşan İran'lı çocuklar

Seçimden sonra Beni Sadr'ı bekleyen görev, İran Devletinin yeniden inşası idi. Bunun için yasama meclisinin oluşturulması ve bir başbakanın sorumluluğunda çalışmalarını sürdürecek yürütme organının seçilmesi çalışmalarına başlandı. İlk parlamento seçimlerinin 14 Mart 1980'de yapılması kararlaştırıldı. Beni Sadr bunun yanında Devrim Muhafızlarının yerine jandarma polis birliklerinin oluşturulmasını savundu. Bu süreç önce Mollalarla Beni Sadr arasında bir sürtüşmeye yol açtı. daha sonra İslam Devrimi Konseyi ile Beni Sadr arasında bir anlaşmazlık haline dönüştü. Özellikle Beni Sadr'ın seçimleri beklemeden geçici hükümeti kuracağını açıklaması sürtüşmeyi arttırdı. Böylece Beni Sadr ile İslam Devrim Konseyi arasında başlayan sürtüşme, araya Irak-İran savaşının girmesi ile de süre içinde şiddetlenerek sürdü ve Beni Sadr'ın tasfiyesiyle sonuçlandı. Bütün bu olanlar sırasında Humeyni tarafsız göründü.

PARLAMENTO SEÇİMLERİNE DOĞRU

Seçimlere doğru İran'da sola yönelik saldırılar aniden yoğunlaştı. Özellikle Mollar içindeki en gerici kesim olan Hizbullah grubu Halkın Mücahitlerinin toplantılarını bastı, çıkan çatışmalarda çok sayıda kişi öldü. Devrim Muhafızları bu çatışmalarda açıkça Hizbullahların yanında yer aldılar. Bütün bunlar seçimlerde solcuların güçlerini göstermelerini engellemeye yönelikti ve bunda başarılı da olundu. Bu çatışmalar sürerken Beni Sadr bir yandan azınlık liderleriyle görüşürken, diğer yandan Halkın Fedailerinden silahlarını teslim etmelerini istedi. Halkın silahsızlandırılmasına yönelik bu çağrı Halkın Fedaileri tarafından reddedildi. Bu ortam içinde yapılan İran seçimlerinden Mollaların partisi olan **"İslam Cumhuriyeti Partisi"** kazançlı çıktı. Kürdistan'ın seçim yapılmasına izin verilen bölgelerinde de, buralarda silahlı grupların bulunduğu iddia edilerek seçim sonuçları iptal edildi.

Seçimler, İran'da İslam Cumhuriyetinin temellerini pekiştiren bir sonuç yarattı. Bundan sonra Mollalar ile Halkın Mücahitleri arasında sürekli çatışmalar dönemi başladı. Halkın Mücahitleri, Kürdistan ve Azerbeycan dışında da Mollalara silahlı karşı koyan tek örgüt oldu. Başkent Tahran dahil İran'ın çeşitli yerlerinde silahlı eylemler düzenlediler.

Bu arada Sovyet yanlısı Tudeh de Beni Sadr'ı Amerikan yanlısı politika izlemekle suçladı, sürtüşmede Molların yanında yer aldı.

Yine bu dönemde, İran bütünü içinde özerklik isteyen Kürtler üzerindeki baskılar yoğunlaştı, bu bölgede Kürdistan örgütleri ile Devrim Muhafızları arasında şiddetli çatışmalar çıktı.

Beni Sadr ile Mollalar arasındaka çatışma yasal planda şu şekilde yürüdü: Parlamentoda çoğunluğu elinde bulunduran İslam Cumhuriyeti Partisi, Cumhurbaşkanının yetkilerini kısarak Cumhurbaşkanlığını temsili bir kurum haline sokmaya çalıştı.

Bu arada, Humeyni yönetimine bir darbe teşebbüsü olduğu iddia edilerek Ulusal Cephe temsilcileri meclisten tasfiye edildiler. Böylece Mollalar mecliste daha da güçlendiler.

Halen sürmekte olan ABD Elçiliği işgali de bu dönemde Beni Sadr ile Mollalar arasındaki sürtüşmede sürekli tartışma konusu oldu ve kullanıldı.

Eylül 1980'de İran ile Irak arasında sınır çatışmaları başladı. 22 Eylül'de Irak birlikleri İran topraklarına girdi. İran ordusunun savaş başında gösterdiği başarısızlık, Beni Sadr aleyhine kullanıldı. Savaşın başlamasından Haziran 1981'e kadar geçen süre Molların giderek güçlenmesi, buna paralel olarak da Beni Sadr'ın güç kaybetmesiyle sonuçlandı. Bu gelişme, 10 Haziran 1981'de Beni Sadr'ın Silahlı Kuvvetler Başkumandanlığından alınmasıyla doruk noktasına ulaştı. Bu olay, Beni Sadr yanlıları ile Devrim Muhafızları arasında çatışmalara yol açtı. İslam Cumhuriyeti Partisi içinde tutucu dinci Hizbullah grubu, Beni Sadr'ın görevden alınmasını isteyen sokak gösterileri düzenledi. Bu gelişmeler sonunda 17 Haziran'da parlamentoda Beni Sadr ile ilgili görüşmeler başlayınca Beni Sadr saklandı. Parlamento Sadr'ın siyasi acizliğine karar vererek 22 Haziran günü görevinden azletti.

Bunu, İran'da idamlar ve suikastler dönemi izledi. Bir dizi suikastler sonucunda İslam Cumhuriyeti Partisinin önemli yöneticileri öldürüldü. Suikastlerin Halkın Mücahitleri tarafından düzenlendiği ortaya çıktı. Bu arada yapılan seçimlerde Recai yeni Devlet Başkanı oldu. Beni Sadr ve Halkın Mücahitlerinin liderei Recevi İran'ı terkederek Fransa'ya kaçtılar. Ama suikastler durmadı. 30 Ağustos günü Başbakanlık binasında meydana gelen patlamada yeni Devlet Baskanı Recai ile yeni Başbakan Bahonar da öldürüldü. Bundan sonra İran tam bir kan gölüne döndü ve idamlar hızlandı, bir günde idam edilenlerin sayısı 100'e çıktı.

4 Ekim 1981'de ikinci kez yenilenen Devlet Başkanlığı seçimlerinde Hüccetülislam Hamenei yüzde 96 oy alarak seçildi. Böylece İran'da yasama, yürütme ve yargı erklerinin tümünün başına din adamları geçti. Şiiler, tarihte ilk kez iktidar iplerinin tümünü ellerinde topladılar. Bu durum, **"artık din adamları devlet yönetebilecek deneyimi kazandılar. Muhalefet gelenekleri hep vardı, ama yönetim deneyimleri yoktu"** şeklinde yorumlandı.

Yeni yönetim Irak saldırısını kullanarak geniş kitlelerin kendi çevresinde kenetlenmesini sağladı. Kullandığı şiddet ve terörle bütün muhalifleri susturdu, azınlıkların sessiz kalmalarını sağladı.

Bundan sonra İran'ın gündeminde İran-Irak savaşı belirleyici rol oynadı. Bir türlü bitirilemeyen savaş ülkenin tüm kaynaklarını tüketti. Bütün muhalifleri susturan yönetim, ekonomik çöküntü ile yüzyüze geldi.

MOLLALAR BUNDAN SONRA NE YAPACAK

Mollalar bugün İran'da işsizlik, ekonomik çöküntü ve savaşla karşı karşya. Bütün muhalefeti sindirdikleri için artık kendi içlerinde bir hesaplaşmadalar.

Humeyni'nin halkın gözünde hala tartışılmaz bir yeri var. Ancak çok yaşlı ve güçsüz olması nedeniyle yönetimde eskisi kadar etkili olamıyor. Bu arada Humeyni'den sonra onun yerine geçecek olan lideri seçmekle görevli **"Uzmanlar Konseyi"** seçimlerini bağnaz olmayan adaylar kazandılar. Bu, bazı yayın organlarınca İranlıların radikal çizgiden ayrılmaları şeklinde yorumlandı.

Nisan ayı içinde Tudeh partisinin kapatılması ve 18 Sovyet diplomatının sınırdışı edilmesi, gerici Hizbullah grubunun yönetim içinde güçlendiğini gösteriyor. Dış Ticaret Bakanı Hizbullahçı Oladi'nin Cezayir'de ABD'li temsilcilerle buluşması gibi, Hizbullahçıların önderliğinde gelişen batıya yakınlaşma veya eskisi kadar sert tavır almama çabaları da bu görüşü kuvvetlendiriyor. Başından beri sert bir antikomünist çizgiyi destekleyen, özel mülkiyetin dokunulmazlığını savunan, batıya açılmayı isteyen Hizbullahlar, Humeyni yanlısı çizgiyi zaman zaman Tudeh'in etkisi altına girmekle suçladılar. Bazı kaynaklar, Tudeh'in kapatılmasına Humeyni çizgisinin bu etiketten kurtularak daha rahat hareket edebilme isteğinin de neden olduğunu ileri sürüyorlar. Gene birtakım batılı kaynaklara göre Sovyetlerin Karadeniz kıyılarına birlikler yığması, Halkın Mücahitleri ile ilişkiye geçmesi, gerilla savaşı veren Kürtler ve Azerbeycanlılara yardım etmesi ve Irak'la silah satışı konusunda yeni anlaşmalar imzalaması gibi haberlerin de İran yönetiminin bu kararında etkisi var. Şahın devrilmesinden sonra Sovyetler, Tudeh aracılığı ile İran'la ekonomik ilişkilerini arttırmışlardı. İran-Sovyetler Birliği ilişkisinin ne gibi bir seyir göstereceği merakla bekleniyor.

İran'da bugün çalışma çağındaki insanların üçte biri işsiz. Fabrikaların çoğunda üretim durdu. Hemen her ailenin savaşta kaybettiği yakınları var. Cepheye sürülen çocukların yaş ortalamaları 13. Üniversiteler 4 yıldan beri kapalı. Sanat ve kültür çalışmaları tamamen dinin etkisi altında, radyo ve televizyonda dua ve dini propaganda dışında yayın yok. İdamlar çoğu kez mahkemesiz infaz edildiği için, kesin sayısı bilinemiyor, ancak 4 yılda 5 bin ile 20 bin arasında idam olduğu tahmin ediliyor. Sokak gösterilerine katılmanın cezası bile hemen orada kurşuna dizilme. Kuranın böyle emrettiğini söylüyor yöneticiler. Ozellikle büyük şehirlerde Devrim Muhafızlarının terörü karşısında İran halkı **"dikkat çekmeden"** yaşamaya çalışıyor.

Dört yıl önce Şah'ı devirip baskı rejimine son vermek için sokaklara dökülen İran halkının istediği rejim acaba bu muydu? Olayların tarihsel gelişimini ve olaylara katılan siyasi grupları iki sayılık dizimizde kaynaklar elverdiğince verdik. Ancak bu gelişmeyi ve bu sonuca getiren nedenleri bütünüyle irdeleyebilmek herhalde zaman içinde ve bundan sonraki gelişmelerin ışığında mümkün olabilecek.

DÜNYA'DAN KISA... KISA...

GÜNEY AFRİKA uçakları komşu Mozambik Halk Cumhuriyetinin başkentini bombaladılar. Olayda 6 sivil öldü. Güney Afrika Cumhuriyeti, saldırının Mozambik'teki Afrika Ulusal Kongresi (ANC) üyelerini hedef aldığını bildirdi. ANC, Afrika'nın en güçlü direniş örgütlerinden biri. Haziran ayı başında 3 ANC üyesinin Güney Afrika'da idam edilmeleri tepkiyle karşılandı.

* * *

ŞİLİ'de sendikalar **"demokrasinin yeniden kurulması ve sendikal hakların özgürce kullanılması"** amacına yönelik bir birlik oluşturdular. 1930'lu yıllardan bu yana en büyük ekonomik krizi yaşamakta olan Şili'de Pinochat'e tepkiler giderek büyüyor. Sendikalar halkı 14 haziran'da yeni bir protesto gösterisine çağırdı. Pinochet ise demokrasiye dönüşün gündemde olmadığını belirterek, **"demokrasinin, komünizm için en bereketli toprak olduğunu"** ileri sürdü.

* * *

THATCHER liderliğindeki Muhafazakar Parti İngiltere'de 9 Haziran'da yapılan seçimleri kazandı. İşçi Partisi ise büyük oy kaybetti. Seçim sonuçlarında en büyük rolü Falkland savaşının ve İşçi Partisi içindeki bölünmelerin oynadığı ileri sürülüyor. Bilindiği gibi, seçimlerin 1984'de yapılması gerekirken, Thatcher hükümeti Falkland savaşının kendisine kazandırdığı oyları değerlendirmek amacıyla erken seçim kararı almıştı.

* * *

NİKARAGUA'da Sandinist hükümeti devirmeye yönelik saldırılara güneyden, Costa Rica'da üslenen Eden Pastora kuvvetleri de katıldı. Eski bir Sandinist olan Eden Pastora. Somoza'ya karşı verilen savaşta **"Kumandan Zero"** adıyla tanınmıştı. Daha sonra Sandinist yönetimle arası açılarak Costa Rica'ya yerleşen Pastora, ARDE isimli örgütü kurdu. Sandinist hükümet, ARDE'nin kuzeyde Honduras'ta CIA tarafından eğitilen Somoza yanlısı FDN örgütü ile ilişkide olduğunu iddia ederken, Pastora bunu yalanlıyor ve kendisinin gerçek Sandinist yönetimi kuracağını belirtiyor.

* * *

PORTORİKO'nun bağımsızlığı için mücadele eden FALN isimli örgütün üyesi oldukları iddia edilen 4 Portoriko'lu, ABD'de gizli örgüte üye olmak suçundan yargılanarak 3'er yıl hapse mahkûm oldu. Mahkemede ifade vermeyi reddeden Portoriko'lu devrimciler, **"Portoriko'nun bağımsızlığını gaspeden ABD'nin mahkemelerinde ifade vermeyi reddediyoruz"** dediler. Portoriko, 1949'da sözde bağımsız bir devlet haline geldi ancak savunma faaliyetleri ve dışişleri ABD'nin denetiminde kaldı. Portorikolular kuramsal olarak Amerikan vatandaşı oldukları için ABD'de 4.5 milyon Portorikolu göçmen var.

* * *

PAPANDREU hükümeti tarafından Haziran ayı başında çıkarılan bir yasa, kamu sektöründe çalışan 200 bin işçinin grev hakkını büyük ölçüde kısıtlıyor. Yasayı protesto amacıyla hava yolları çalışanları, devlet hastanelerinde çalışan doktorlar, telefon santral memurları, elektrik şirketi görevlileri, postacılar ve belediye işçilerinin de katildığı bir dizi protesto grevleri yapıldı. Tasarı mecliste görüşülürken, parlamento önünde 50 bin kişinin katıldığı bir gösteri düzenlendi.

OKURLARIN DİLİNDEN

KAN KUSANLAR SÖYLÜYOR

Ülkemizi bu gün yöneten deliler yönetimi utanmayabilir yaptıklarından. Ama bizler bu utanmazlıklarını ve caniliklerini nerede ve ne durumda olursak olalım, insanlık onuruna vurulmuş bir darbe gibi görüp, onları tecrit etmeyi kendimize baş görev olarak kabul etmeliyiz.

Şunuda unutmamak gerekirki bir takım çıkarlar için şu andaki deliler yönetimini destekleyen emperyalistler ve yerli işbirlikçiler kurtuluş gününde onlara sahip çıkacaklarmıdır?

Oysaki inançla dolu olan Devrimciler bu yolu tuttukları için gurur duyarlar. Ülkemizde şehit düşen yoldaşlar için ve işkencede sakat kalan devrimciler için, inancımızı devamlı tazelemeliyiz. **ÖLEN VE ŞEHİT DÜŞENLERİN ÜLKÜLERİNİ GERÇEKLEŞTİRMEK İÇİN** daha ateşli olarak bilinçlenmeliyiz.

Unutmayalım ki insan bir defa ölür. İyi bilmeliyiz ki işçi sınıfının davası için ölenler, daha şerefli ve daha mutlu ölürler. Her yere düşen devrimci arkasından pişmanlığı değil, daima mutluluğunu ve kararlılığını haykırmıştır. Ve devrimciler inanarak yaptıklarının sorumluluğundan kaçmamışlardır ve kaçmazlar da.

Bugün ülkemizde terörü estirenler, gerçek halk ordusunun önünden gün gelecek kaçacaklardır. Fakat iyi bilsinler ki tarihin önünden kaçamazlar.

Onları bu sondan ne Amerikan topları tüfekleri, ne diğer emperyalistler ne de yerli işbirlikçilerin fesatçılık ve baltalama eylemleri kurtarabilir.

Gündemir Dırba

DEVE İLE KARINCA

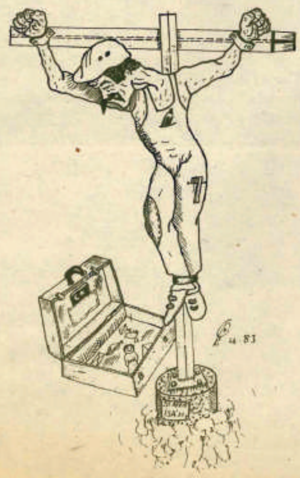
Deve ile karınca
Yola koyulmuşlar
Gün ağarınca
Ankara'ya varmışlar
Hava kararınca
Deve Ankara'da
Bir başka deve ile
Birlik olunca
Anlaşmış deve'ye
Denk olmadığını karınca
Gün ağarınca
Hava kararınca
Ankara'ya varınca

Fehmi ERUÇAR

GÜN DOĞAR

Bu rezil aşağılık kahır günlerini
bilirim dost, bilirim
zulmün bekçileri devşirir,
dehşetli sinsi,
sahte
ve her zaman karanlık
her dakka iki yüzlü.
Gün doğarken dünya alacadır;
karanlık yürekler gibi,
ayırdedemezsin aktan karayı
gözlerin sevincini ve hüznünü,
kimi acından kar damıtır
kimi duymaz çektiğin işkenceyi.
Gün doğar
dünya aydınlanır;
açasın hayatın kitabını
yaprak yaprak
bir yanda sevgiyle göverir doğa
bir yanda yoksul yüreklerin
çorak toprağı
Ve kahpece bir gülüşe asla değişmezsin
yıllarca direndiğin acılardan
usulca filiz süren karanfilleri.

Cengiz Doğu, Neuburg.

ALİ AKTAŞ'A

Kıştı.
Hava kararmıştı
Göz gözü görmüyor
Bahçede toplanmış subaylar
Birşeyler görmeme olanak vermiyordu
Kıştı,
Bir genç susmadı
Dakikalarca konuştu
Durmadı,
Bir an olsun mola vermedi.
Ağlamadı.
Diz çöküp af için el bağlamadı
Tükürdü kelimeleri
Aşağıdaki cellatların suratına
İtti sandalyeyi ayağının altından
Seğirtti son defa gökyüzüne
Doğarken bir yıldız gecenin
karanlığından
Evet!...
Kıştı,
Üstelik sular donmuştu
Ama yanıyordu içerim alev alev
SÖNMEMEK ÜZERE

ŞAVAT

Demir Özlü'ye yanıt

"Şiddet hakim sınıflardan gelir"

18 Mayıs 1983 tarihli Demokrat Türkiye gazetesindeki **"şiddet hakim sınıflardan gelir"** adlı yazınız hakkında birşeyler yazmak istiyorum. Hemen belirteyim ki, daha önceki (parti v.s.) yazılarınızla ilgili bir şeyler yazmak istedim ama olmadı.

Yazınıza geçmeden önce şunu belirtmek istiyorum: Yazılarınız Türkiye soluna, Demokrat Türkiye aracılığıyla yeni bir bakış açısı getiriyor ve Türkiye solunun şimdiye dek okuma fırsatı bulamadığı konulara değiniyorsunuz. Bu Türkiye solunun tekdüze tartışmalar yapmasını belli ölçülerde engelleyecektir. Bu açıdan oldukça büyük yararları var.

Ben kültürel olarak teorik olarak çok ileri birisi değilim. (Henüz genç olmam dolayısıyla belki de) Tecrübelerimde pek fazla değil. Ancak sürekli okuyorum. Tarihi, coğrafyayı fiziği, kimyayı vs. öğrenmeye çalışıyorum, yani burjuva anlamıda da olsa kültürümü geliştirmeye çalışıyorum. Bunun dışında klasikleri (Marksist-Leninist) ve bu klasikleri yorumlayanları öğrenmeye, kavramaya çalışıyorum.

Yazınızda Lenin'in **"Devlet ve İhtilal"** kitabından bahsediyor ve Rusya' daki çarlık diktatörlüğünden dolayı tüm **"Hükümet biçimlerini ve burjuva demokrasilerini genel olarak 'burjuva diktatörlüğü' olarak nitelendirir"** diyorsunuz ve hemen altında devam ediyorsunuz **"bu onu o dönemde devrimin ardından geçici bir süre uygulanması zorunlu olan 'Proleterya diktatörlüğü' düşüncesine götürecektir... Bu yüzden Marx'ın proleterya diktatörlüğü üzerinde yoğunlaştığı ve bu düşüncenin felsefesini yaptığı söylenemez"** diyorsunuz ve gördüğüm kadarıyla Lenin'in proleterya diktatörlüğünün felsefesini yapmasını **"Rusya'daki özel koşullardan"** dolayı olduğunu savunuyor ve Lenin'in A.Gramsci'den etkilendiğini vazıyorsunuz.

Marx ve Engels kapitalizmle komünizm arasındaki tek sürecin proleterya diktatörlüğü olduğunu söylemişler ve bunun **"FELSEFESİNİ"** yapmışlardır. Fransa'da iç savaş kitabı dışında aynı ayrı yerlerde ve zamanlarda proleterya diktatörlüğünü yazmışlar ve dediğim gibi felsefesini yapmışlar, evrensel hale getirmişlerdir.

"Proleterya siyasi üstünlüğünü bütün sermayeyi kerte kerte burjuvazinin elinden koparıp almak, bütün üretim araçlarını devletin elinden, yani hakim sınıftan alarak örgütlenen proleteryanın elinde merkezileştirmek ve üretici güçler toplamını alabildiği kadar hızla arttırmak için kullanacaktır." (komünist Manifesto s.61 Öncü yayınlar)

"Siyasi iktidar asıl anlamıyla bir sınıfın diğer bir başka sınıfı baskı altında tutmak için örgütlenmiş güçtür..." (a.g.e. s.62)

"Eğer proleterya, burjuvaziyle mücadelesi sırasında koşulların baskısı altında kendini bir sınıf olarak örgütlenmeye zorlanacaksa, eğer bir devrimle hakim sınıf kılınacak ve hakim sınıf olarak eski üretim koşullarını zorla silip atacaksa, demek ki bu koşullarla birlikte sınıf çelişkilerinin ve genel olarak sınıfların varlığının koşullarını da silip atmış ve böylelikle kendi sınıf hakimiyetine son vermiş olacaktır." (a.b.ç) (a.g.e. s.62-63)

Başka bir yerde ve zamanda Marx ve Engels şöyle diyorlar:

"Kapitalist toplum ile komünist toplum arasında, birinden ötekine devrim yoluyla geçiş dönemi yer alır. Buna bir siyasal geçiş dönemi tekabül eder ki burada devlet ***proleteryanın devrimci diktatörlüğünden*** **başka bir şey olamaz."**(Gotha ve Erfurt Programlarının Eleştirisi- Sol Yayınları s.41)

Yukarıdaki pasaj daha sonra Kautsky tarafından çarpıtılacaktır.

Lenin ise, Devlet ve İhtilalde şöyle diyor:

"Marx tarafından, devlet ve sosyalist devrime uygulanan sınıf mücadelesi doktrini zorunlu bir biçimde proleteryanın politik egemenliğinin yani onu kimseyle paylaşmadığı ve doğrudan doğruya yığınların silahlı gücüne dayanan bir iktidarın kabul edilmesine götürür. Burjuvaziyi ancak proleterya, burjuvazinin kaçınılmaz ve umutsuz direncini kırmaya ve bütün çalışan sömürülmüş yığınları yeni bir ekonomik bir rejim için örgütlemeye yetenekli ***egemen sınıf haline dönüşüre alaşağı*** **edebilir."** (Lenin, Devlet ve İhtilal, s.37)

"devlet bir gücün örgütüdür; belirli bir sınıfın sırtını yere getirmeye bir şiddet örgütü..." (a.g.e. s.35)

Daha gerek Marx ve Engels'ten, gerekse Lenin'den bir sürü alıntı yapılabilir. **"Şiddet"** üzerine, Devlet üzerine kim ne derse desin ama, Marx ve Engels ile Lenin arasında tam bir tarih uyumluluk vardır.

Gerek Marx ve Engels, gerekse Lenin'i ölümsüz kılan, yaşadıkları dönemi incelemeleri ve bu dönemin ve çağlarının tüm inceliklerini ortaya serişleri ve değiştirmeye çalışmalarıdır. Evrensel teoriler üretmiş olmalarıdır ve bu teorilerin hayat tarafından kanıtlanması ve kabul görmesidir.

Marx, Engels ve Lenin'in tarihe katkıları, kendi yaşadıkları zaman ölçüsünde ele alınmalıdır. Lenin'in Emperyalizm, Devlet, Devrim, Parti konusundaki Marx ve Engels'in Tarihi Materyalizm ve Kapitalizm, Devlet ve Doğanın Gelişme Kanunu, vb. tezleri biçiminde ele alınmalıdır.

Sizin yazılarınızdan gözlemleyebildiğim kadarıyla Türkiye'de sizin savunduğunuz türden görüşler savunan herhangi bir siyasi hareket yok. (Bu konuda yanılabilirim.)

Yazınızın aşağı kısmında şöyle bir pasaj var:

"Sosyalist olmak cesaret işi olduğu kadar, hatta ondan daha çok bilgi işidir. Hangi sınıf kökeninden gelmiş olursa olsun, sosyalist entellektüel olma işidir." diyorsunuz. Tüm bunlara katılıyorum ve diyorum ki, **"artı, sosyalist olmak aynı zamanda iyi bir eylem adamı, iyi bir yönetici, iyi bir örgütleyici olmak demektir."** İşte Marx, Engels ve Lenin'i birer dahi yapan bu özelliklerinin de var olmasıdır.

Kaya, Münih 23.5.83

Yanıt: Düşünen bir genç kafanın ürünü olarak mektubunuz sevindiricidir. Ne yazıkki, Türkiye'de, geçtiğimiz dönemlerde düşünme yerine ezbercilik, kalıpların ve sloganların tartışmasız kabulü sol harekete zarar vermişti. Bu tutum, insan ilişkilerindeki sertlikle de birleşince bu sertlik burjuvazinin ahlakından gelmektedir- bugünkü asla tasvip edilemeyecek parçalanmış durum doğdu.

Benim 'Şiddet Hakim Sınıflardan gelir' adlı yazımda ileri sürmek istediğim görüşleri, sanırım şu iki noktada toplayıp özetleyebiliriz:

1. Marx'ın bilimsel dikkati, daha çok kapitalist sistemin işleyişine ve tarihe dönük olarak, tarihsel maddeciliğin bulgulanmasına çevrik olduğu için, sosyalizmin kurulmasında **'Proleterya diktatörlüğü' aşamasını bir kurum olarak bütün çerçevesiyle araştırıp**, bir model olarak ortaya koymuş değildir. Marx'ın düşüncesinden bunu çıkartan ve sistemleştiren Lenin'dir. Lenin'in bu kurum üzerinde çokça durmasının nedenleri arasında, Çarlık Despotizminin de elbette payı vardır. Yoksa, o, daha demokratik bir toplumda yaşasaydı, bu aşama üzerinde daha az durabilirdi. Marks, Proletarya diktatörlüğünün gerekliliği düşüncesine en çok 1871 Paris Komünü'nün yenilgi nedenlerini araştırırken yaklaşır. Marksçı-Leninci teoride, gerçekten, proletarya diktatörlüğü' geçici bir aşamayı deyimler; asla kalıcı bir amaç değildir. Sizin de, yazınızdaki bir alıntıda belirttiğiniz gibi, proletarya, sınıfların varlığının koşullarını ortadan kaldırarak kendi sınıfsal egemenliğine de son vermek zorundadır.

2. Sosyalistlerin 'biz devrimci şiddet uyguluyacağız' diye yola çıkmaları doğru değildir. Çünkü şiddet, tarihsel olarak,sınıflı toplumlarda vardır ve hakim sınıflardan gelir. Sınıf egemenliğinin despotizm haline dönüşmediği toplumlarda, sosyalistler demokratik yollardan iktidara gelmeyi planlıyabilirler. Sosyalistler, kapitalist toplumda sınıfsal bir şiddet varsa, iktidarı ele alabilmek için sınıfsal örgütlenmeyi tamamlamak ve şiddet kullanma zorunda kalmak olasılığını, egemen güçlerin takı acağı tavra göre, kendi ellerinde tutmak zorundadırlar. 'Biz devrimci şiddet uygulayacağız' diye yola çıkmak, sınıfsal mekanizmaların kullanılmasının bir yana atılmasına ve giderek bireysel şiddete dönüşebilir ki, bu yolla sosyalist bir dönüşüme ulaşmak mümkün değildir. Zaten tarihsel olarak, çeşitli koşulların bir araya gelmesi sonucu bir devrim anı gelip çatsa bile, bu hareketi güdecek bir parti yoksa başarı olanaksızdır. Bu durumda burjuvazi kendini yenileme olanağını bulur. Günümüzde, kapitalizmin uluslararası niteliklerinin bu denli inceldiği bir dönemde, bu çok daha kolaydır.

Esasında görüşlerinizin, benim düşüncelerime pek aykırı düştüğünü sanmıyorum. Marx'ın yazıları üzerinde çalışırken, önemli noktalarda türkçe çevirilerin dışına çıkıp, almanca, ingilizce ya da fransızca nüshalarına bakmak doğru olur. Ben bağımsız bir yazarım; bu yazıları yazmaktaki amacım, düşünmek ve düşündürtebilmektir. Saygılarımla.

. Demir ÖZLÜ

İlerici ve demokrat arkadaşlarıma Kan kusanlar söylüyor

Bizler ki bugün içinde bulunduğumuz zulüm, baskı, sömürü düzeninin yerine; ortaklaşa temeller üzerinde yükselecek sömürüsüz sınıfsız bir dünya kurmak istiyorsak;

İşlediğimiz hataları sistemli bir şekilde kollektif olarak gidermek zorunluluğunu taşıyarak kuracağımız düzenin ilişkilerini bugünden gerek kişiler arasında gerek örgütler arasında savunduğumuz SOSYALİST ilişkileri hayata geçirmeliyiz.

İşlenen günahları hata ve eksiklikleri bilmek biz ilericilere yetmez. Bizim için onları gidermek, savunduğumuz felsefeyi sağlam temeller üzerinde oturttumak olmalıdır.

Bunu da ancak içinde bulunduğumuz dönemin özelliklerini, geçirdiğimiz dönemin özelliklerini doğru tespit ve analiz ederek uygulayabiliriz.

Bunun için kimse kendi günahlarını başkasının boynuna atmamalı, günahının cezasını çekmek zorundadır. Bu günahlar bir takım hümanistlerin peygamber tavırlarıyla çıkarılamaz.

Kişilerden başlayarak siyasal örgütlenmelere dek herkes bir dönemin hesabını açık yüreklilikle halk kitlelerine vermelidir. Ve var oldukları dönemden bu yana topluma olan katkılarını, zararlarını doğru bir şekilde tespit ederek toplumdaki yerlerini belirlemelidirler.

Ancak bu şekilde geleceğimizi, örgütlenmemizi sağlam olarak ayaklar üstüne oturturabiliriz.

Ortada toplumsal bir sorun varsa bu sorun hepimizi ilgilendirir. Bu toplumun birer parçası olduğumuzdan dolayı ,kayıtsız, şartsız da kalamayız Şurasından veya burasından müdahale etmek zorundayız.

Bir aş pişirmeye çalıştık, çalışıyoruz da. Ama pişirmeye çalıştığımız aşa kimilerimiz kazanın dibindeki ateşi alevlendiremedik, kimilerimiz aşa koyacağımız yağın, tuzun, suyun dozajını ayarlıyamadık, her neyse bu aşın pişirilememesinde hepimizinde payı vardır. Ve hepimiz sorumluyuz.

Bu sorumluluğumuzu kabul etmek, aşı pişirebilmek için birlikte hareket etmeliyiz.

Aksi halde ne kişiler ne de tek tek örgütlenmeler bu işin altından kalkabilir.

Bir Demokrat okuyucusu
Bergische Gladbach 2

ARZUM

Öylesine arzu ediyorumki
Bir gün olur
Hep birlikte geri döneriz ülkemize
Birbirimizi anlayarak
Birbirimizi severek
Annelerimiz ile, babalarımız ile,
çocuklarımız ile

Geri döner orada yaşarız
Doğduğumuz toprakta
Korkmadan
Çekinmeden
Bizlerde burahyız
Burası bizimde toprağımız
Burada yaşayacağız
Burada kalacağız diye haykırarak...

Bahar

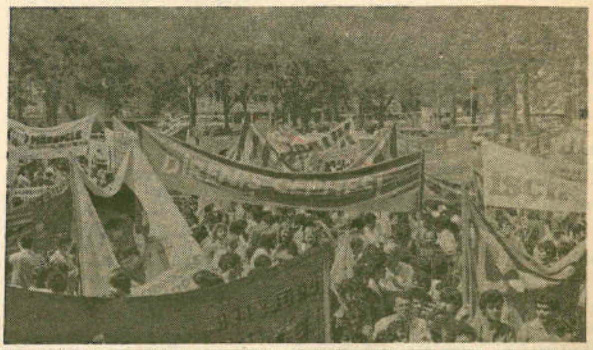
DEMOKRAT TÜRKİYE
GELECEK GÜZEL GÜNLERE MERHABA

Çeşitli gösteri ve yürüyüşlerle idam, işkence ve baskılar protesto edildi

Türkiye'deki politik tutuklularla dayanışma hareketleri Avrupa ülkelerinde çeşitli gösteriler düzenlediler. Bu gösteri ve mitinglerde Türkiye'deki idamlar ve işkenceler protesto edildi. Askeri yönetimin demokrasi aldatmacası teşhir edildi. Ayrıca Bonn'da bir grup Türkiye'li "Yeşil" milletvekilleriyle birlikte parlamento önünde Türkiye'ye yapılan yardımları protesto eden bir gösteri yaptılar. Köln'de de bir grup Alman Türkiye'deki idamları protesto eden bir gösteri yaptılar. Bu arada Fransa'daki "Türkiye'deki Demokrasiyi ve İnsan Haklarını Savunma Komitesi" idamlara karşı bir kampanya başlattı.

11 Haziran'da yapılan idam, işkence ve baskıları protesto mitingi

Mitingler

İdamlara karşı yürütülen kampanyaya bağlı olarak F.Almanya'nın sekiz kentinde yürüyüş ve mitingler düzenlendi. 11 Haziran'da Berlin, Hamburg, Hannover, Köln, Nürnberg, Frankfurt ve Münih'te yapılan yürüyüş ve mitingler büyük ilgi gördü. Köln ve Stuttgart'ta neo-naziler mitinglere saldırmaya çalıştılar. Ama bu saldırılar göstericiler tarafından püskürtüldü. Alman polisi saldırılar karşısında sessiz kaldı. Köln'de bir kişi neo-nazilerin attığı bir şişenin başına gelmesi üzerine hafif yaralandı.

Mitinglere Köln'de binyediyüz, Stuttgart'ta 2 bin, Münih'te 5 yüz, Frankfurt'ta bin, Hamburg'da 2 bin, Hannover'de ise binüçyüz kişi katıldı.

Köln Konsolosluğu önünde Alman devrimcileri idamları protesto gösterisi yaptı

10 Haziran 1983 Cuma günü,30'a yakın bir grup Alman antifaşistleri tarafından Türkiye Köln Başkonsolosluğu önünde bir nöbet mitingi yapıldı

Eylem Türkiyedeki politik tutuklulara karşı faşist cunta tarafından girişilen hunharca yoketme planlarını bir taraftan Alman kamuoyuna açıklamayı amaçlarken, diğer taraftan geçtiğimiz günlerde Diyarbakır PKK ve İstanbul HDÖ davalarında çok sayıda devrimcilere verilen idam cezalarına karşı protestoyu yükseltmekti.

Alman antifaşistleri son iki davada idam cezası verilen devrimcilerin isimlerinin yazılı olduğu pankartlar taşıyarak, bildiri dağıtarak, Konsolosluğun önünde birer metre ara ile dizildiler.

Türkiyedeki tüm politik tutukluların serbest bırakılmasını, işkence ve idamların durdurulmasını Federal Alman hükümetinin askeri ve ekonomik yardımlarının durdurulmasını talep eden Alman antifaşist ve devrimcileri, aynı zamanda 11 Haziran 1983 tarihinde Almanya'nın çeşitli kentlerinde yapılan Türkiyedeki Politik tutuklularla dayanışma yürüyüşlerini desteklediklerini bildirdiler.

Nöbet mitinginin sona ermesinden önce, eylemciler Konsolosluğun çok yakınında bulunan Clodwig meydanına doğru yürüyüş yaptılar ve idamlara karşı bir bildiri dağıttılar.

Yeşillerin koruması altındaki Türkiyeliler parlamento önünde Türkiye yardımını ve Irak olaylarını protesto ettiler

Bazı Türkiye'li gruplar -Birkom ve Komkar- 7 Haziran Salı günü Parlamento İdare Binası'nın önünde bir oturma grevine gittiler. Ellerinde tuttukları harflerle "Türkiye yardımı durdurulsun" sloganını oluşturan göstericiler bir süre sonra polis tarafından alanı boşaltmaya zorlandılar. Bu sırada aynı binada bulunan Yeşil'ci parlamenterler göstericilerin yanına gelerek eylemi desteklediklerini belirttiler ve parolayı kendileri taşıdılar. Daha sonra, polisin saldırgan bir tavır alması üzerine parlamenterler Türkiyelileri canlı bir çember içinde güvenlik altına alarak olay yerinden uzaklaşmalarına yardımcı oldular.

Basının ve kamuoyunun ilgisini toplayan eylem sırasında yapılan açıklamalarda **"idamları ve işkenceyi günlük olaylara dönüştüren askeri yönetime Alman hükümetlerince yapılan yardım kınandı ve aynı şekilde Cunta'nın Irak'la anlaşarak bölgedeki Kürtlere yaptığı saldırı protesto edildi. Yeşiller aynı parolayı öğleden sonra parlamento binasındaki odalarının camlarına astılar. CDU'lu Parlamento Başkanı Rainer Barzel'in bir görevli aracılığıyla yazının indirilmesi ricasını Yeşiller "Parlamento Başkanının bu ivedi isteğini yerine getirebileceğimizi sanmıyoruz" şeklinde yanıtladılar.**

Ossendorf cezaevinin önünde protesto eylemi

Alman ve Türkiye'li gruplar 11 Haziran'da Köln Ossendorf cezaevinde bulunan politik tutuklular ile dayanışma ve onların tutukluluk durumlarının değiştirilmesine yönelik bir gösteri düzenlediler. Protesto eyleminde politik tutukluların izolasyon yöntemiyle toplumdan ilişkileri kesildiği ve doğal insanlık haklarının -görüşme, ziyaret- kısıtlandığı belirtilmiştir. Ayrıca Köln konsolosluğunu işgal eylemi sonucunda cezaevinde tutuklu bulunan 6 Devrimci-Sol taraftarlarının biraraya getirilmesi talep edilmiştir. Tutuklu mahkumların Avukatının yazmış olduğu bir açıklama okunmuştur. Açıklamada cezaevindeki mahkumların taleplerinin cezaevi yönetimi tarafından kabul edilmediği öyleki mahkumların isteklerine ilişkin karşılıklı görüşme önerisinin cezaevi yönetimi tarafından sürekli olumsuz biçimde geri çevrildiği belirtilmiştir. Cezaevi yönetimi bu davranışı ile politik tutukluların insanlık haklarını parça parça yok etmeyi amaçladığı vurgulanmıştır. Protesto eylemi düzenleyen gruplar daha sonra cezaevinin arka bölgesinde ikinci bir gösteri daha gerçekleştirmişlerdir.

Köln cezaevi önünde tutuklularla dayanışma gösterisi

Köln Konsolosluğu önünde Alman devrimcilerinin idamları protesto gösterisi

Bonn Parlamentosu önündeki Türkiye yardımını ve Irak olaylarını protesto gösterisi

Türkiye'deki demokrasiyi ve İnsan Haklarını Savunma Komitesi" Türkiye'deki idamlara karşı bir kampanya başlattı

Türkiye'de Demokrasiyi ve İnsan Haklarını Savunma Komitesi" Türkiye'deki idamların ve idam kararlarının durdurulmasını istedi. Bu arada Nisan başında Danışma Meclisince onaylanan Ahmet Erhan, Sadettin Güven, Harun Kartal, Baki Altın, Tayfun Özkök, Aslan Şener Yıldırım ve Ahmet Fazıl isimli 7 devrimci Sol taraftarının idamlarını engellemek için bir kampanya açtı.

Komite, Nihat Erim ve İstanbul 1.Şube Müdürü Mahmut Dikerdem'in öldürülmesi olaylarıyla ilgili olarak haklarında idam kararı verilmiş olan bu kişiler için bir bildiri yayınladı. Bildiride 7 devrimcinin idam işlemini MGK'nin kararının belirleyeceği ifade edilerek şöyle denildi:

"Uluslararası Af Örgütü 11 Nisan'da idamlara karşı bir kampanya başlattı. Buna paralel olarak Komitemizin çabalarıyla Amerikan Kongresinden iki üye -Demokrat Partiden Maryland üyesi Michael Barnes ve California üyesi Ronald Dellums- General Evren'e bir mesaj göndererek idam kararlarının uygulanmamasını istediler.

Bunların yanı sıra İngiliz Parlamentosundan üç İşçi Partisi üyesi Stanley Clinton Davis, Ernie Roberts ve Norman Atkinson, Hollanda'dan Pasifist Sosyalist Partiden Parti grubu adına Fred Van Der Spek General Kenan Evren'e birer mesaj gönderdiler.

Fransa'da Barış ve Adalet Komisyonu, Türkiye ve Vatikan'a birer mesaj göndererek idamlara karşı çıktı. Ayrıca Fransız Sosyalist Partisi de Evren'e bir mesaj gönderdi.

Avrupa Parlamentosunun 17-20 Mayıs tarihleri arasında yapılan son toplantısında da bazı Danimarka, Fransız, Yunanistan, İtalya, İsrail ve İngiliz temsilcileri Kenan Evren'e ve MGK'ne ölüm kararlarının uygulanmaması için bir mesaj gönderdiler."

Bildiri, bu 7 devrimcinin hayatlarının kurtarılmasının bir insanlık görevi olduğu, bunun için tüm insanlık güçlerinin harekete geçmesi gerektiği çağrısıyla bitiyor.